PUNJAB VIDHAN SABHA

Friday, the 22nd March, 2013

The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector-1, Chandigarh at 10.00 A.M. Mr. Speaker (Doctor Charnjit Singh Atwal) in the Chair.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ। ਸਰਦਾਰ ਮਹੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ।

ਨਿ ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰ ਨ ਨੰ: 920, 729, 936, 933 ਅਤੇ 766

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾ ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।)

ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ

***915 ੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ** : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਪਾਤੜਾਂ, ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੱਲਰ ਭੈਣੀ ਅਤੇ ਭੂਤਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਪਿੰਡ ਕੱਲਰ ਭੈਣੀ ਵਿਖੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ 8.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਨਾਲੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਛੱਪੜਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਭੂਤਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ 10.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨਾਲ ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਾਣੀ ਛੱਪੜਾਂ; ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੱਪੜ ਓਵਰ-ਫਲੋਅ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਓਵਰ-ਫਲੋਅ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ।

ਮੰਤਰੀ : ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿੰਡ ਭੂਤਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਛੱਪੜ ਓਵਰ ਫਲੋਅ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਵੜ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਮੁ ਕਲ ਆਈ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਣਕ ਬੀਜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਮੀਨ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਬੜੀ ਮੁ ਕਲ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ 6● ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਗਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਚੋਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁ ਕਲ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕੇ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਟੋਭੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਠ ਏਕੜ ਮੀਨ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ, ਤਕਰੀਬਨ 9● ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਸਟੀਮੇਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 6● ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਤੇ ਲੱਗਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 3● ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਤੇ ਲੱਗਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਕੋਿ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਇਸ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੱਲ ਕੱਢੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਫਿਰ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, Thank you।

੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ : ਇਹ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੀ?

ਮੰਤਰੀ : ਇਸ ਦਾ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਕੋਈ ਟਾਈਮ ਫਿਕਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਪਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੰਤ ਾਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਿ ਕਰਕੇ ਛੇਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਬੈਰੀਅਰ ਿ ਫਟ ਕਰਨਾ

***919 ਸਰਦਾਰ ਮਹੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

(ੳ) ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਓ.ਟੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 45.5● ਕਿ:ਮੀ: ਮੋਗਾ ਵਾਇਆ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ-ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਰੋਡ ਤੇ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੈਰੀਅਰ ਮੋਗਾ-ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ

17.●5 ਕਿ:ਮੀ: ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਦੇ ਟੋਟੇ ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ;

(ਅ) ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਦਾ ਉਤਰ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਬੈਰੀਅਰ ਮੋਗਾ-ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਸੜਕ ਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਕੇ ਿ ਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

(ੳ) ਬੀ.ਓ.ਟੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 47.7● ਕਿ:ਮੀ: ਮੋਗਾ ਵਾਇਆ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ-ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਰੋਡ ਤੇ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੈਰੀਅਰ ਮੋਗਾ-ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ 17.●5 ਕਿ:ਮੀ: ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਦੇ ਟੋਟੇ ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(ਅ) ਇਸ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਬੈਰੀਅਰ ਮੋਗਾ-ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਸੜਕ ਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਕੇ ਿ ਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਮਹੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਤੋਂ ਮੋਗੇ ਤੱਕ ਜੋ 45.5● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਬਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣੇ ਤੋਂ ਮੋਗੇ ਤੱਕ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਫਾਸਲਾ ਹੈ ਉਹ 17.5● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਤੋਂ ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਦਾ ਫਾਸਲਾ 27.5● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰੇ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਅਤੇ ਮੋਗਾ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਵ ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ 5● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੜਕ ਹੋਵੇ ਉਥੇ ਇਕ ਹੀ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਮ ਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਰਮੀਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਨਜੁਆਏ ਤਾਂ ਉਸ ਸੜਕ ਸਾਰੇ ਕਰਨ, ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਰਨ, ਲੇਕਿਨ ਸਿਰਫ ਜਿਹੜਾ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਐਂਸੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਹੀ ਇੱਕਲਾ ਨਾ ਪਵੇ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਇਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੲ ਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮਿਤੀ 25.4.2●●● ਤੋਂ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੜਕ ਮੇਨਟੇਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਨਸੈ ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਗਾ, ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਸੜਕ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਟੋਲ ਪਲਾ ਾ ਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰੋਵੀ ਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਉਪਰ 13.8● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਇਸ ਸੜਕ ਤੋਂ 17.6● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੋਲ ਪਲਾ ਾ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨ੍ਹ ਰ ਹੋਏ ਟੋਲ ਚਾਰਜ ਦੇਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਚਾਹੇ ਉਸ ਵਾਹਨ ਨੇ

[ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਭ. ਤੇ ਮ. ਮੰਤਰੀ]

ਜਿੰਨੀ ਮਰ ੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਮਹੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਉਪਰ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਬਾਰੇ ਮਹੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਟਰੈਫਿਕ ਵਾਇਆ ਚੜਿੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸੜਕ ਦੀ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿੰਨੇ 18 ਟਾਇਰਾਂ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕ ਹਨ ਉਹ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਰੇ ਉੱਧਰ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਦੀ 2● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਉਪੱਰ ਵਿੱਥ ਹੈ। ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਦੀ ਵਿੱਥ 2● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਟੋਲ ਪਲਾ ਾ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਪਾਸੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਟਰੱਕ ਸਾਡੀ ਚੜਿੱਕ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਰਾਹੇ ਟੋਲ-ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਲੰਘ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ? ਇਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਰਵੇ ਵੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲੈਣ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ , ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਰਾ ਸਟੱਡੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਗਰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਰ ਮੰਦ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ।

Mr. Speaker : Thank you

ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ ਨ ਨੰ: 762

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾ ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ ਨ ਪੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ ਜੀ।

੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ : 915 ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬੀਬੀ ਜੀ, ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਲ ਨੰ: 914 ਹੈ, 915 ਪਹਿਲਾਂ ਟੇਕ ਅੱਪ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ : ਹਾਂ ਜੀ, 914 ਹੈ।

ਸੀਵਰੇ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣਾ

***914. ੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ** : ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਪਾਤੜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਈਪਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ?

੍ਰੀ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਭਗਤ : ਜੀ ਨਹੀਂ। ਪਾਤੜਾਂ ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਸੀਵਰੇਜ ਲਾਈਨਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਨਾਰਮਜ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਰ ਦੀ ਵੱਸੋਂ ਮੱਦੇਨ ਰ ਰੱਖ ਕੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਤੜਾਂ ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਲ 2●●8 ਵਿਚ 41●●● ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ 15● ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 82.2● ਲੱਖ ਅਤੇ 73.6● ਲੱਖ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਪਾਤੜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਗਰਾਂਟ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ, ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਤਕਰੀਬਨ 35● ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੀ ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰਾ ੀ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?

ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੰਬਾ-ਚੌੜਾ ਮੈਟਰ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰ ਨ ਨੰ: 8●1

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾ ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰ ਨ ਪੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰ ਨ ਨੰ: 924*

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਸ ਪ੍ਰ ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੈਂ ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਂ ਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰ ਨ ਨੰ: 726

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾ ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰ ਨ ਪੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਵਧਾਉਣਾ

*932. **ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ** : ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ –

(ੳ) ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਰੇਜ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, ਭੱਟੀਆਂ, ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਓਵਰ ਵਰਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?

(ਅ) ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਦਾ ਉੱਤਰ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇਸ ਸੀਵਰੇਜ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ?

ੀ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਭਗਤ : (ੳ) ਹਾਂ ਜੀ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, ਭੱਟੀਆਂ ਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿਸਚਾਰਜ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਅ) ਜੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਪਲਾਂਟ ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 2 ਨਵੇਂ ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਪੀ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਦੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਇਸ ਪਲਾਂਟ ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ 2 ਸੀ.ਈ.ਟੀ.ਪੀ. ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।.......

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮਾਈਕ ਨੇੜੇ ਹੋ ਜਾਓ, ਮੈਂ ਵੀ ਸੁਣ ਲਵਾਂ।

---

*For starred Question No. 924 and reply thereto, please see. Appendix to this debate.

ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ਜਿਹੜੇ 2 ਸੀ.ਈ.ਟੀ.ਪੀ. ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਹਿਰ ਦਾ ਲੋਡ ਇਸ ਸੀ.ਈ.ਟੀ.ਪੀ. ਨਾਲ ਘਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿਰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਸੀ.ਈ.ਟੀ.ਪੀ. ਵੱਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕਰਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਆਪਾਂ ਪੁੱਛਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ? ਸੁਜੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ਜਿਹੜਾ ਮੋਜੂਦਾ ਸੀ.ਈ.ਟੀ.ਪੀ. ਪਲਾਂਟ ਹੈ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣਗੇ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਨਵੇਂ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਪਾਣੀ ਆਪ ਸਾਂ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਇੱਥੇ ਲੋਡ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨਾਲ ਸਮਰੱਥਾ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਛਣਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਇਹ ਟੋਟਲੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਹੈ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੇਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਓ। ਆਪਾਂ ਸੁਜੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਿਰੰ ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ

[ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ]

ਹਨ। ਇਸ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਵੱਧਦੀ ਉਨੀ ਦੇਰ ਹਿਰ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਥੇ ਨਵਾਂ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਪਲਾਂਟ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਲਗਾਉਣਗੇ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਕੋਈ ਪਲਾਨਿੰਗ ਬਣਾਓ, ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਕਰੋ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਇਹ ਮੈਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਗਲਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰਵਾ ਲਵਾਂਗੇ।

ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇਣਾ

***755. ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ** : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਪੱਤੀ ਾਮਲਾਟ ਨਾਮ ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਾਮਲਾਤ ਪੱਤੀ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਮਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਂਡੂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣ ਉਹ ਾਮਲਾਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾ ਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਘਾਟੇ ਵੱਲ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪੱਤੀ ਾਮਲਾਤ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਛੱਡੀ ਹੋਈ ਮੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹੀ ਘਰ ਉਸ ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੋਈ ਪੰਚਾਇਤੀ ਾਮਲਾਤ ਜਾਂ ਦੇਹ ਾਮਲਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ 1● ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਹ ਮੀਨ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਗਦੇ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚੇ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇਣਗੇ? ਪਿਛਲੀ ਟਰਮ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੋਹਾੜ ਸਾਹਿਬ ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਵ ੀਰ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪੱਤੀ ਾਮਲਾਤ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਲਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਦੇ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਤਰੀ

ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੱਤੀ ਮਲਾਤ ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਗਦੇ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਮਿਆਰ ਮੋੜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਾਬਰ ਤੋਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਗੇ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਮਲਾਤ ਪੱਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਲੇਜ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਮਲਾਤ ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾ ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਖਾਨਾ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਮਲਾਤ ਪੱਤੀ ਦਰਜ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੀਨ ਵਿਲੇਜ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਪੱਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਆਪਣਾ ਕਲੇਮ ਵਿਲੇਜ ਕਮ ਲੈਂਡ ਰੈਗੂਲੇ ਨ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਿ ਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਘਰ ਰਲ ਕੇ ਉਸਦੀ ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਡੀ.ਸੀ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਡੀ.ਸੀ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਉਹੀ ਘੜਿਆ-ਘੜਾਇਆ ਜਵਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਲਾਤ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੁਹਾਡੇ ਸਪੁਰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਊਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਲਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਡੀ.ਸੀ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹਾਉਸ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਿਆਨ ਦਿਉ ਅਤੇ ਡੀ. ਸੀ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਕਰੋ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੀਨ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਮੰਗਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਗਰ ਉਹ ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿਉ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕ ਨ ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਆਰਡਰ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾ ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਦੋ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿਖੇ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਾਉਣਾ

***604 ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲੇਵਾਲ ਰਾਠਾਂ** : ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਸਬਾ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿਖੇ ਭਾਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਜਵੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਕਸਬਾ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲੇਵਾਲ ਰਾਠਾਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇਅ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਵੀ ਹਿਰ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੰਗਾ-ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ-ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇਅ ਵੀ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਨੰਗਲ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਹਿਰ ਤੋਂ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇਜ ਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨ ਰ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਵਾਜਾਈ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿਖੇ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਲਾਚੌਰ-ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-ਦਸੂਹਾ ਸੜਕ, ਸਟੇਟ ਹਾਈਵ ਅ ਨੰ. 24 ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਤਹਿਤ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕੰਨੈ ਨੇਅਰ ਮੇਨਟੇਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਕਸਬਾ ਇਥੋਂ 51 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉਪਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ 5.50 ਮੀਟਰ ਮੈਟਰਨ ਵਿਡਥ, ਤਕਰੀਬਨ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਵਿਚ ਸੜਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਗਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਰ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸਾ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲੇਵਾਲ ਰਾਠਾਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿਹੜਾ ਬਾਈਪਾਸ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਸਵਾ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਈਪਾਸ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਕੀਮਤੀ ਮੀਨਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਕੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਈਪਾਸ ਸਵਾ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੇਵਲ 5 ਏਕੜ ਮੀਨ ਹੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ

ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਬੈਂਚਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਦਸੂਹਾ ਤੱਕ ਸਾ 6 ਟੋਲ ਪਲਾ ' ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੜਕ ਅੱਗੇ ਜੇ.ਐਂਡ ਕੇ. ਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਆਰਮੀ ਵੀ ਇਸੇ ਰੋਡ ਤੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਾ 6 ਟੋਲ ਪਲਾ ' ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਤੁਸੀਂ ਸਾ ਇਹ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਵਾ ਕੇ ਤੋਹਫਾ ਦੇ ਦਿਓ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਾਂਗਾ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 5 ਏਕੜ ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ 5 ਏਕੜ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 16 ਏਕੜ ਮੀਨ ਸਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੜ੍ਹੰ ਕਰ ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਬਾਈਪਾਸ ਦੀ ਸੜਕ ਦੀ ਚੌੜਾਈ 3● ਮੀਟਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਬਾਈਪਾਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੀ ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅੰਦਾ ਨ 75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ। ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਸੋ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਸਵਾਲ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਇਹ ਅਤੀ ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਉਥੇ ਗਏ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹੀ ਮੰਗ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਦੀ ਇਕ ਸੜਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਹਿਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 18 ਫੁੱਟ ਦੀ ਸੜਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ   ਐਕਸਟੈਂਡ ਕਰ ਦੇਈਏ, ਇਸ ਦਾ ਸਰਵੇ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਹਿਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ ਇਸ   ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਅੱਪ ਟੂ ਆਦਮਪੁਰ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਖੁ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ   ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਗੜ੍ਹੰ ਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁ ਿਆਰਪੁਰ, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਟਾਂਡਾ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਂਡ ਕੇ. ਦੀ ਸਾਰੀ ਟਰੈਫਿਕ ਇਥੋਂ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਧੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅੱਧਾ ਪੰਜਾਬ ਗੜ੍ਹੰ ਕਰ-ਬੰਗਾ ਰੋਡ ਤੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

Mr. Speaker : No.No.

ਮੁਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ : ਇਹ ਸਾਰੀ ਜਿਹੜੀ ਸੜਕ ਹੈ, ਇਸ ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਰਵਾ ਲਵੇ।

Mr. Speaker : Please sit down.

ਮੁਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ : ਇਹ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਨਾ ਅਤੀ ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆ ਵਾਸਨ ਦਿਵਾਉਣ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ,ਜੰਗਲਾਤ, ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਅਤੇ ਕਿਰਤ, ਚੌਧਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ) ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਲਈ ਇ ਾਜਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਡਿਸਕ ਨ ਵਾਲਾ ਕੁਐਸਚਨ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦਿਓ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦਿਓ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ।

ਨਿ ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ ਨ ਨੰ: 703, 590, 770, 935

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾ ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ ਨ ਪੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।)

ਨੈ ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

***923. ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਨੈ ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਤੱਕ ਖਸਤਾ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ?

ਸਰਦਾਰ ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮੌਕੇ ਤੇ_ਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਅਗਸਤ, 2013 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸੜਕ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਮੋਗੇ ਤੱਕ ਤਾਂ ਚੌੜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਬਰਨਾਲੇ ਿ ਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਵੀ ਜੀਂਦ ਤੱਕ ਚੌੜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਜਿਹੜਾ ਮੋਗੇ ਤੋਂ ਬਰਨਾਲੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਾ 40-45 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਚੌੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵ ਗੀ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੁਐਸਚਨ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੁਸੀਂ ਮੈ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿਓ, ਮੈਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸ ਦਿਆਂਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਇਸ ਸੜਕ ਰਿਪੇਅਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਖਦ ਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੋਗੇ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਦਿਆਂ ਜਿਹੜੀ ਮੱਖੂ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਪੇਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਤ ਜਾ ਕੇ ਮੈਂ ਮੌਕਾ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਪਏ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਸੜਕ ਰਿਪੇਅਰ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਸਤ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਸੜਕ ਉਪਰ ਲੁੱਕ ਵੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ-ਅਗਸਤ ਮਹੀਨਾ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੁੱਕ ਪੈਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਇਹ ਸੜਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ? ਇਹ ਤਾਂ ਗੱਲ ਫਿਰ ਅਗਾਂਹ ਚਲੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਮੱਖੂ ਵਾਲਾ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਸ 30 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ? ਜੇ ਇਹ ਸੜਕ ਚੌੜੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਸ ਉੱਪਰ ਸਿਰੰ ਪ੍ਰੀਮਿਕਸ ਹੀ ਪੈਣੀ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਵਿ ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ, 2013 ਤੱਕ ਇਹ ਸੜਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ। ਪ੍ ਨ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ

25. **ੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ** : ਕੀ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਾਲ 2007 ਤੋਂ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਟੇਟ ਡਿਜਾਸਟਰ ਰਿਸਪੌਂਸ ਫੰਡ (ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ.) ਅਧੀਨ ਮਿਤੀ-ਵਾਰ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖਰਚੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਮਿਤੀ ਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਹਾਂ ਜੀ। ਸਾਲ 2007 ਤੋਂ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਟੇਟ ਡਿਜਾਸਟਰ ਰਿਸਪੌਂਸ ਫੰਡ (ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ) ਅਧੀਨ ਮਿਤੀ-ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਲੱਗ ੳ* ਤੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖਰਚੇ ਗਏ ਫੰਡਾ ਦੇ ਮਿਤੀਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਲੱਗ ਅ* ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬਿਨਾਂ ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ ਨ ਨੰ : 26**

(ਇਸ ਪ੍ ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨ ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ)

---

* Placed in Revisor Branch.

** For Unstarred Question No. 26 and reply thereto, please see appendix to this Debate.

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੈ ਨਲ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਗਰੰਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ

27. ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ –

(ੳ) ਸਾਲ 2●●7–●8 ਤੋਂ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੈ ਨਲ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਗਰੰਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਾਲ–ਵਾਰ ਅਤੇ ਮਿਤੀ–ਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੰਡਾਂ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਲ–ਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ;

(ਅ) ਸਾਲ 2●●7–●8, 2●●8–●9, 2●●9–1●, 2●1●–11, 2●11–12 ਅਤੇ 2●12–13 ਦੌਰਾਨ ਜਾਬ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

(ੳ) ਮਗ–ਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2●●7–●8 ਤੋਂ 2●●9–1● ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਿ ਲ੍ਹਿਆਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਲ–ਵਾਰ ਅਤੇ ਮਿਤੀ–ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲਗ ੳ ਤੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2●1●–11 ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਟ ਟ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਗਰੰਟੀ ਫੰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ ਤੇ ਹੀ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2●1●–11 ਤੋਂ ਸਾਲ 2●12–13 (ਮਿਤੀ 13.3.2●13) ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਮਿਤੀ–ਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅ ਤੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੰਡਾਂ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:–

ਸਾਲ–ਵਾਰ ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਸਾਲ	ਖਰਚਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
1.	2●●7–●8	3694.35
2.	2●●8–●9	5693.9●
3.	2●●9–1●	13831.98
4.	2●1●–11	15957.28
5.	2●11–12	15761.13
6.	2●12–13 (ਮਿਤੀ 13.3.2●13 ਤੱਕ)	13381.64

(ਅ) ਸਾਲ 2●●7-●8 ਤੋਂ ਸਾਲ 2●12-13 (ਮਿਤੀ 13.3.2●13 ਤੱਕ) ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਬ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲਗ ੲ ਤੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਅਨੁਲੱਗ-ੳ)

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2●●7-●8 ਦਾ ਮਿਤੀ-ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	f ਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ
1.	ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ ਨਗਰ	28/3/2●●7	3●●
		7/6/2●●7	49.3
2.	ਜਲੰਧਰ	7/6/2●●7	2●●
		31/8/2●●7	5●4.59
3.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	28/3/2●●7	1●●
		7/6/2●●7	1●96.28
4.	ਹੁf ਆਰਪੁਰ	1●/12/2●●7	38●.15
	ਕੁੱਲ		**263●.32**

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2●●8-●9 ਦਾ ਮਿਤੀ-ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	f ਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ
1	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	12/4/2●●8	134.36
2	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	22/4/2●●8	89.58
3	ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ.ਨਗਰ	-	-
4	ਜਲੰਧਰ	-	-
5	ਸੰਗਰੂਰ	15/4/2●●8	179.2
		3●/4/2●●8	149.35
		15/7/2●●8	539.85
6	ਕਪੂਰਥਲਾ	1/4/2●●8	95.89

[ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ]

7	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	7/4/2●●8	268.87
8	ਲੁਧਿਆਣਾ	3●/4/2●●8	17●.83
9	ਰੂਪਨਗਰ	17/4/2●●8	138.52
		12/7/2●●8	1●4
1●	ਫਰੀਦਕੋਟ	26/5/2●●8	68.69
		2●/6/2●●8	2
		8/8/2●●8	24.56
11	ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ	1/4/2●●8	86.98
		23/9/2●●8	147
12	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	4/4/2●●8	363.94
		14/5/2●●8	267
13	ਬਠਿੰਡਾ	1/4/2●●8	98.26
		23/6/2●●8	227.27
14	ਪਟਿਆਲਾ	24/4/2●●8	173.32
		19/7/2●●8	3●7.16
15	ਮਾਨਸਾ	1/4/2●●8	1●7.65
		5/5/2●●8	2
		28/6/2●●8	96.28
		31/3/2●●9	2●●
16	ਮੋਗਾ	25/4/2●●8	92.95
17	ਬਰਨਾਲਾ	15/7/2●●8	144.88
		4/9/2●●8	134.36
18	ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ	8/5/2●●8	134.36
19	ਹੁ ਿਆਰਪੁਰ	4/4/2●●8	447.53
		1●/12/2●●8	463
		13/2/2●●9	952
2●	ਫਿਰੋ ਪੁਰ	22/4/2●●8	2●5.75
	ਕੁੱਲ		6617.39

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2●●9-1● ਦਾ ਮਿਤੀ ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	f ਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ
1	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	4/11/2●●9	5●
		7/1/2●1●	65
		15/3/2●1●	715
2	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	19/6/2●●9	42.24
		8/1●/2●●9	24.81
		14/1/2●1●	17.61
		12/3/2●1●	9
3	ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ.ਨਗਰ	24/6/2●●9	168.74
		6/8/2●●9	43.73
		23/11/2●●9	1●●
		14/1/2●1●	2●7
4	ਜਲੰਧਰ	-	-
5	ਸੰਗਰੂਰ	13/1●/2●●9	239.65
		1●/3/2●1●	2●●
6	ਕਪੂਰਥਲਾ	14/9/2●●9	6●
		26/2/2●1●	59.36
7	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	3●/6/2●●6	26●.25
		6/8/2●●9	152.85
		27/11/2●●9	2●●
		4/1/2●1●	24
		15/2/2●1●	285.73
			4●.15

[ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ]

8	ਲੁਧਿਆਣਾ	22/10/2009	71.7
		28/1/2010	21.43
		31/3/2010	100
9	ਰੂਪਨਗਰ	23/9/2009	22
		27/1/2010	43.21
		10/3/2010	400
10	ਫਰੀਦਕੋਟ	13/8/2009	96.64
		19/1/2010	19.87
		23/3/2010	100
11	ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ	31/7/2009	234.62
		6/8/2009	77.1
		18/1/2010	159
		5/3/2010	551
12	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	31/3/2009	90.98
		20/6/2009	300
		14/9/2009	300
		14/12/2009	443.36
		14/1/2010	143
		24/2/2010	369
		31/3/2010	1219
13	ਬਠਿੰਡਾ	23/4/2009	166
		25/5/2009	319.66
		25/8/2009	187.74
		29/10/2009	230
		17/2/2010	236

		22/3/2●1●	25●
14	ਪਟਿਆਲਾ	1●/11/2●●9	15●
		1●/11/2●●9	166.54
15	ਮਾਨਸਾ	3●/6/2●●9	58.62
		17/8/2●●9	34.43
		12/11/2●●9	219.88
		15/2/2●1●	86.42
		9/3/2●1●	134
16	ਮੋਗਾ	2/6/2●●9	2●.97
		4/1/2●1●	36.●1
17	ਬਰਨਾਲਾ	15/1/2●1●	53
		2●/3/2●1●	2●●
18	ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ	29/4/2●●9	2●.59
		29/12/2●●9	283.7
19	ਹੁਿ ਆਰਪੁਰ	28/4/2●●9	795.12
		6/8/2●●9	466.97
		1●/1●/2●●9	476.51
		12/1/2●1●	369.6
		18/2/2●1●	185
		12/3/2●1●	12●●
2●	ਫਿਰੋ ਪੁਰ	29/1●/2●●9	15●
		14/1/2●1●	75
		31/3/2●1●	15●
	ਕੁੱਲ		**14,448.79**

[ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ]

ਅਨੁਲੱਗ – ਅ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2010-11 ਦਾ ਮਿਤੀ ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ
1	31/3/2010	200.00
2	31/3/2010	10.79
3	28/4/2010	3427.63
4	21/12/2010	1594.43
5	15/2/2011	7857.11
	ਕੁੱਲ	**13089.96**

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2011-12 ਦਾ ਮਿਤੀ ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ
1	10/6/2011	1682.36
2	2/9/2011	9147
3	15/3/2012	600
	ਕੁੱਲ	**11429.36**

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2012-13 ਦਾ ਮਿਤੀ ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ
1	3/7/2012	3951.94
2	12/10/2012	5045.09
3	28/01/2013	580.65
4	7/3/2013	1843.59
	ਕੁੱਲ	**14121.27**

ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਵਿਤੀ ਸਾਲ 2007-08 ਤੋਂ 2012-13 (13.3.2013 ਤੱਕ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਬ ਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਿ ਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਵਿਤੀ ਸਾਲ 2007-08	ਵਿਤੀ ਸਾਲ 2008-09	ਵਿਤੀ ਸਾਲ 2009-10	ਵਿਤੀ ਸਾਲ 2010-11	ਵਿਤੀ ਸਾਲ 2011-12	ਵਿਤੀ ਸਾਲ 2012-13
1	ਤਰਨਤਾਰਨ		36964	44992	55031	56663	57888
2	ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ		15830	24733	25381	26284	27075
3	ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ.ਨਗਰ	14831	16373	20026	21152	21352	21688
4	ਜਲੰਧਰ	15585	16566	29612	32792	33892	34776
5	ਮਾਨਸਾ		30151	34511	35135	35985	37979
6	ਸੰਗਰੂਰ		33672	41606	45021	45894	47176
7	ਕਪੂਰਥਲਾ		10933	13018	13782	15540	16731
8	ਪਠਾਨਕੋਟ					16040	16415
9	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ		51378	57049	60168	45194	44312
10	ਲੁਧਿਆਣਾ		28173	40390	53999	59661	66038
11	ਰੂਪਨਗਰ		2720	8130	9480	3378	1071
12	ਫਰੀਦਕੋਟ		14341	18972	19093	21002	23874
13	ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ		25038	40996	48905	53345	55521
14	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	24322	36163	55126	65997	67366	68603
15	ਬਠਿੰਡਾ		23532	36425	40203	42618	44950
16	ਪਟਿਆਲਾ		25545	32355	35752	38825	40217
17	ਮੋਗਾ		18037	26665	33824	40929	46374
18	ਬਰਨਾਲਾ		17385	19552	22332	23552	23669
19	ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ			12351	15203	17524	18161
20	ਹੁਿ ਆਰਪੁਰ	43154	45135	66025	70610	71408	70186
21	ਫਿਰੋ ਪੁਰ		40565	75580	97864	55036	56183
22	ਫਾਿ ਲਕਾ					54134	61519
	ਕੁੱਲ	**97892**	**488501**	**698114**	**801724**	**845622**	**880406**

ਬਿਨਾਂ ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ ਨ ਨੰ : 28*

(ਇਸ ਪ੍ ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨ ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।)

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਰਾਂਟਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡ

33. **ਸਰਕਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਫਰ** : ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਬ-ਡਿਵੀ ਨ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਅਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-2 ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੰਡਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਸਾਲ-ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਕੀ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ : ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਸਬ-ਡਿਵੀ ਨ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ, ਰਾ ਟਰੀ ਮਾਧਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ, ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ ਅਤੇ ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜੀ :-

ਲੜੀ ਨੰ.	ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਾਲ 2●1●-11		ਸਾਲ 2●11-12		ਸਾਲ 2●12-13	
		ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ	ਖਰਚ ਕੀਤੇ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ	ਖਰਚ ਕੀਤੇ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ	ਖਰਚ ਕੀਤੇ
1	ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਅਥਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ	458.74	333.98	228.53	228.53	255.41	214.24
2	ਰਾ ਟਰੀ ਮਾਧਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ	356.91	356.91	1●2.21	1●2.21	533.74	533.74
3	ਪੰਜਾਬ ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ. ਐਜੂਕੇ ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ	4.16	3.86	4.57	4.28	4.35	3.55
4	ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ	231.●●	111.●●	276.●●	276.●●	2●7.●●	2●7.●●

---

*For Unstarred Question No. 28 and reply thereto, please see Appendix to this Debate.

ਬਿਨਾਂ ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ ਨ ਨੰ: 34*, 35** ਅਤੇ 36*

(ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ ਨਾਂ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨ ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।)

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਈਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

37. **ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 1● ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬੰਦ ਹੋਈਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ?

੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋ ੀ : ਰਾਜ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 1● ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਸਿਸਟਮ ਪੰਜਾਬ ਲਿਮਟਿਡ (ਈ.ਐਸ.ਪੀ.ਐਲ), ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੀ 1●●% ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਸੀ, ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਤੇ ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰੜੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਰਨ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। 1998 ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੈਫਰੈਂਸ Board for Infastructure Finance & Reconstruction (BIFR) ਵਿੱਚ ਫਾਈਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਕੋ ਿ ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਯੂਨਿਟ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। Appellate authority for Industrial Finance and Reconstruction (AAIFR) ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਬੰਦ (wind up) ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 26.4.2●1● ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪੁ ਟੀ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ ਨ ਨੰ : 38*

(ਇਸ ਪ੍ ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨ ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।)

---

*For Unstarred Question No. 34, 36 & 38 and replies thereto, Please see Appendix to this Debates.

** For Unstarred Question No. 35 and reply thereto, please see Appendix to this Debates.

ਬਤੌਰ ਸੈੱਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ

ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ : ਕੀ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ –

(ੳ) ਜਨਵਰੀ, 2●●1 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ, 2●12 ਤੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟ੍ਰਕ ਨ ਐਕਟ, 1996 ਅਧੀਨ ਬਤੌਰ ਸੈੱਮ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਖਰਚ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਕੀ ਹੈ?

੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਨੀ :

(ੳ) ਪੰਜਾਬ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਂਡ ਅਦਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕ ਨ ਵਰਕਰ (ਰੈਗੂਲੇ ਨ ਆਫ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਐਂਡ ਕੰਡੀ ਨ ਆਫ ਸਰਵਿਸਿ) ਰੂਲ ਮਿਤੀ ●1.1●.●8 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ ਉਸ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਰੂਲ , 2●●8 ਦੇ ਰੂਲ 245 ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਂਡ ਅਦਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕ ਨ ਵਰਕਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਮਿਤੀ 3●.4.2●●9 ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸਾਲ 2●●8 ਵਿੱਚ ਰੂਲ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਵਰੀ 2●●9 ਵਿੱਚ ਸੈ ਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ_ਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ 2●12 ਤੱਕ ਕੁੱਲ 333.47 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਤੋਰ ਸੈੱਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ 1,74,68,476/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

(ਅ) ਖਰਚੇ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਲੱਗ "ੳ" ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਅਨੁਲੱਗ ੳ

ਪੰਜਾਬ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਂਡ ਅਦਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕ ਨ ਵਰਕਰਜ ਵੈਲਫੇਅਰ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀਆਂ ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ

ਲੜੀ ਨੰ	ਸਰਕਲ	ਲਾਭਪਾਤਰੀ	ਵੰਡੀ ਰਕਮ (ਰੁਪਏ)
1	ਬਠਿੰਡਾ	251	288312
2	ਫਿਰੋ ਪੁਰ	624	7881●2
3	ਲੁਧਿਆਣਾ (ਸਰਕਲ 1 ਤੋਂ 6)	1415	1279629

4	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਐਟ ਰਾਜਪੁਰਾ	1●●9	994893
5	ਸੰਗਰੂਰ	242	898697
6	ਬਟਾਲਾ	76	741●●
7	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	689	1●18884
8	ਪਟਿਆਲਾ	5●7	6●4518
9	ਮੋਗਾ	766	997557
1●	ਹੁ ਿਆਰਪੁਰ	16	12●●●
11	ਜਲੰਧਰ (ਸਰਕਲ 1 ਤੋਂ 3)	972	343876●
12	ਮੁਹਾਲੀ	425	421942
13	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1 ਅਤੇ 2	44●	569249
14	ਕਪੂਰਥਲਾ	72	16●754
15	ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਟੈਲੀਵਿ ਨ ਅਤੇ ਰੇਡਿਓ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਾ ਖਰਚਾ		5921●79
	ਕੁੱਲ	**75●4**	**1,74,684,76**

ਬਿਨਾਂ ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ ਨ ਨੰ : 4●*

(ਇਸ ਪ੍ ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨ ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।)

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਵਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣਾ

42. **ੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ :

(ੳ) ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਵਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਲ-ਵਾਰ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਫੰਡ ਵੰਡੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਖਰਚੀ ਗਈ;

*For Unstarred Question No. 40 and reply there to, please see Appendix to this Debates.

[੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ]

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਿ ਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਗੁਲ ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ :

(ੳ) ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵੰਡੇ ਗਏ ਫੰਡ ਅਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ ੳ ਤੇ ਵਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ ਅ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਅ) ਉਕਤ ਵਰਣਿਤ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਨੁਲੱਗ ੲ ਅਤੇ ਸ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਲੱਗ ੳ

ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵੰਡੇ ਗਏ ਫੰਡ ਅਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸਾਲ	ਬਜਟ ਅਲਾਟਮੈਂਟ	ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ
1.	2●1●-11	1●●.●●	--
2.	2●11-12	8●.●●	--
3.	2●12-13	8●.●●	--

ਅਨੁਲੱਗ ਅ

ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਸਪੈ ਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸਾਲ	ਬਜਟ ਅਲਾਟਮੈਂਟ	ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ
1.	2●1●-11	4●.●●	36.62
2.	2●11-12	24.38	14.22
3.	2●12-13	--	--

ਅਨੁਲੱਗ ਏ

ਸਾਲ 2010-11, 2011-12 ਅਤੇ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ f ਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ :-

ਲੜੀ ਨੰ:	f ਲ੍ਹਾ	ਸਾਲ 2010-11 ਦੌਰਾਨ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅ:ਜ: ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ	ਸਾਲ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅ:ਜ: ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ	ਸਾਲ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅ:ਜ: ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	-	-	-
2.	ਬਠਿੰਡਾ	-	-	-
3.	ਬਰਨਾਲਾ	-	-	-
4.	ਫਿਰੋ ਪਰ	-	-	-
5.	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	-	-	-
6.	ਫਰੀਦਕੋਟ	-	-	-
7.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	-	-	-
8.	ਹੁf ਆਰਪੁਰ	-	-	-
9.	ਜਲੰਧਰ	-	-	-
10.	ਕਪੂਰਥਲਾ	-	-	-
11.	ਲੁਧਿਆਣਾ	-	-	-
12.	ਮਾਨਸਾ	-	-	-
13.	ਮੋਗਾ	-	-	-
14.	੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ	-	-	-
15.	ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ	-	-	-
16.	ਪਟਿਆਲਾ	-	-	-

[ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]

17.	ਰੋਪੜ	–	–	–
18.	ਸੰਗਰੂਰ	–	–	–
19.	ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ	–	–	–
2●.	ਤਰਨਤਾਰਨ	–	–	–
	ਜੋੜ	–	–	–

ਅਨੁਲੱਗ ਸ

ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਸਪੈ ਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ f ਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	**f ਲ੍ਹਾ**	**ਸਾਲ2●1●-11 ਦੌਰਾਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ**	**ਸਾਲ 2●11-12 ਦੌਰਾਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ**	**ਸਾਲ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ**
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	617	12●●	–
2.	ਬਠਿੰਡਾ	32●	–	–
3.	ਬਰਨਾਲਾ	212●	–	–
4.	ਫਿਰੋ ਪਰ	686	–	–
5.	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	9●8	–	–
6.	ਫਰੀਦਕੋਟ	22●	385	–
7.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	677	65●	–
8.	ਹੁf ਆਰਪੁਰ	9●●	–	–
9.	ਜਲੰਧਰ	1318	34●	–
1●.	ਕਪੂਰਥਲਾ	267	216	–
11.	ਲੁਧਿਆਣਾ	13●●	–	–
12.	ਮਾਨਸਾ	27●●	75●	–
13.	ਮੋਗਾ	165●	246	–

14.	ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ	–	224	–
15.	ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ	639	995	–
16.	ਪਟਿਆਲਾ	9●●	627	–
17.	ਰੋਪੜ	95●	–	–
18.	ਸੰਗਰੂਰ	1587	1652	–
19.	ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ	–	–	–
2●.	ਤਰਨਤਾਰਨ	8●●	84	–
	ਜੋੜ	**18559**	**7369**	**–**

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਬੱਚਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਫੰਡ ਦੇਣਾ

43. **੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ–

(ੳ) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬੱਚਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਿ ਲ੍ਹਾ–ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ–ਕਿੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ–ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ;

(ਅ) ਸਾਲ 2●1●–11, 2●11–12 ਅਤੇ 2●12–13 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਲਈ ਸਾਲ–ਵਾਰ ਕਿੰਨੇ–ਕਿੰਨੇ ਫੰਡ ਵੰਡੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਫੰਡ ਖਰਚੇ ਗਏ?

ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ :

(ੳ) ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਲੱਗ–ੳ ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ਅ) ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਲੱਗ–ਅ ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਨੁਲੱਗ–ੳ

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਬੱਚਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣਾ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬੱਚਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਿ ਲ੍ਹਾ–ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦੇਖ–ਭਾਲ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

[ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਿ ਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ**	**ਚੱਲ ਰਹੇ ਬੱਚਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ**	**ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੇਂਦਰ**
1.	ਬਠਿੰਡਾ	1	40
2.	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	1	23
3.	ਫਰੀਦਕੋਟ	1	40
4.	ਹੁਿ ਆਰਪੁਰ	1	40
5.	ਜਲੰਧਰ	1	30
6.	ਲੁਧਿਆਣਾ	1	26
7.	ਪਟਿਆਲਾ	1	40
8.	ਸੰਗਰੂਰ	1	40
	ਕੁੱਲ:	8	279

ਅਨੁਲੱਗ-ਅ

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਬੱਚਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣਾ

ਸਾਲ 2010-11, 2011-12 ਅਤੇ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਲਈ ਸਾਲ-ਵਾਰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਫੰਡ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਗਏ ਫੰਡ

(ਰਕਮ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਿ ਲ੍ਹਾ**	**ਸਾਲ 2010-11**		**ਸਾਲ 2011-12**		**ਸਾਲ 2012-13**	
		ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ	**ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ**	**ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ**	**ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ**	**ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ**	**ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਾ ੀ**
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	45600/-	-	45600/-	-	-	-
2.	ਬਠਿੰਡਾ	15000/-	15000/-	45600/-	19353/-	45600/-	-
3.	ਫਿਰੋ ਪੁਰ	45600/-	20327	45600/-	22799/-	45600/-	10018/-
4.	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	38500/-	26152/-	45500/-	11400/-	45500/-	10661/-

5.	ਫਰੀਦਕੋਟ	385●●/-	32446/-	456●●/-	45552/-	456●●/-	34●59/-
6.	ਹੁਿ ਆਰਪੁਰ	385●●/-	342●●/-	456●●/-	228●●/-	456●●/-	11●●●/-
7.	ਜਲੰਧਰ	385●●/-	38491/-	456●●/-	451●5/-	456●●/-	--
8.	ਕਪੂਰਥਲਾ	385●●/-	37594/-	456●●/-	34768/-	456●●/-	229●/-
9.	ਲੁਧਿਆਣਾ	385●●/-	2●843/-	456●●/-	43113/-	456●●/-	ਬਿੱਲ ਖਜਾਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
1●.	ਪਟਿਆਲਾ	456●●/-	456●●/-	456●●/-	456●●/-	456●●/-	23●●●/-
11.	ਰੂਪਨਗਰ	456●●/-	33756/-	-	853●/- (ਸਾਲ 2●1● -11 ਦੇ ਪੈਡਿੰਗ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਾਲ 2●11-12 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ)	--	-
12.	ਸੰਗਰੂਰ	456●●/-	45325/-	456●●/-	33341/-	456●●/-	45594/-
	ਕੁੱਲ:	**474●●●/-**	**349334/-**	**5●16●●/-**	**291766/-**	**456●●●/-**	**136622/-**

ਬਿਨਾਂ ਨਿ ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ ਨ ਨੰ : 44*

(ਇਸ ਪ੍ ਨ ਸਬੰਧੀ ਐਕਸਟੈਨ ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ)

ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਨ ਨ ਕੇਸਾਂ ਸਬੰਧੀ

47. ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਫਰ : ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਾਲਾਂ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਨ ਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

---

* For Unstarred Question No. 44 and reply thereto, please see Appendix to this Debates.

੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ : ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਨ ਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 137● ਹੈ, ਸਾਲਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਸਾਲ	ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਪੈਨ ਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
2●1●-11	452
2●11-12	22●
2●12-13	698
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	137●

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨ੍ਰ ਰ੍ ਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ

49. ੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ : ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

(ੳ) ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀਆ ਮਨ੍ਰ ਰ੍ ਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਭਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ :-

(ੳ) ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀਆ ਮਨ੍ਰ ਰ੍ ਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1873 ਹੈ ਅਤੇ 746 ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਵਰਣਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

MATTERS RAISED DURING ZERO HOUR

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ੀਰੋ ਆਵਰ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ) : ਸਪੀਕਰ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਆਪੋ ੀ ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ,

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਲਲੀਗਲੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਏ, ਜਿਹੜਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਕੰਮ ਸੀ। ਫੇਰ ਗਲਤੀ ਮੰਨਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਸਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਾਚ ਐਂਡ ਵਾਰਡ ਵਾਲਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਸਰਵੈਂਟ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਕੁੱਟਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਾਬ (ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ) ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਜੋ ਕੁਝ, ਕੀਤਾ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਜਲੂਸ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਯਤ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਮਾੜੀ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਟੈਕਸ-ਪੇਅਰ ਪ੍ਰਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਘਟੀਆ ਸੋਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈ ਤਾਂ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ Punjab Legislative Assembly Allowances of Members ਨਾਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪੰਨਾ 13 ਦੇ 6 ਨੰਬਰ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ ਲਿਖੀ ਹੈ:-

"Subject to provisions of Section 4 of this Act they shall be paid travelling allowance to each Member in respect of every journey performed by him for the purpose of attending a Session of the Assembly or meeting of a Committee or for the purpose of attending to any other business under the orders of the Speaker connected with his duties as a Member for his usual place of residence to the place where the Session or the meeting is to be held."

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਜਿਹੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ 2●● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਡਿਸਟੈਂਸ ਤੇ ਹੈ ਜੀ, 2●● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਆਉਣਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਖ ਾਨੇ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੈ, Unethical ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਜਿਹੜੀ ਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਉਤੇ ਡਿਸਕ ਨ ਕਰਨੀ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਡਿਸਕ ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਾ ਰੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਉਤੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਰੂਲ ਅਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ Allowances ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ...) ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ According to rules ਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ (ਵਿਘਨ......)

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੈ ਜੀ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਟਾਈਮ ਹੈ ਜੀ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕਿ ਫੇਰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦ ਣ। ਮੈਂ ਸਮਝ ਕੇ ਗੱਲ ਮੁਕਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਕਾਹਲੀ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਠੀਕ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਹੈ। 15/- ਰੁਪਏ ਕਿਲੋਮੀਟਰ, ਮਤਲਬ ਕਿ 2●● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਆਉਣ ਦੇ ਅਤੇ 2●● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੇ, ਸਿੱਧਾ 6●●● ਰੁਪਿਆ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਆਪਣੀ ਿ ਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਹਾ ਰੀ ਵਗੈਰਾ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ 6●,●●● ਰੁਪਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਘੁੱਗੀ ਮਾਰ ਕੇ ਇਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਬੋਹੜਾਂ ਥੱਲੇ ਜਾ ਕੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉ, ਕੀ ਇਹ ਟੈਕਸ ਪੇਅਰ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ? (ਮ- ਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾ ਾਂ) ਕਿੰਨੀ ਘਟੀਆ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਵੀ ਵਿੱਚ ਾਮਿਲ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਤੇ ਦੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀਆਂ ਪਰ ਖੁਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ ਾਨੇ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਇਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਕੀ ਸੰਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਪੇਅਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਰਮ ਨਾਲ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ। 4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰੋ ਾਨਾ ਦੀ ਖ ਾਨੇ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਖਿਲਾਂ ਪ੍ਰਿਵਿਲੇਜ ਮੋ ਨ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਿਵਿਲੇਜ ਮੋ ਨ ਲਿਆਉਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ . ਦਾ ਰਮ ਨਾਲ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਦੇਖੋ ਗੱਲ ਸਿੱਧੀ ਹੈ..... (ਰ) ਹਾਂ ਜੀ, ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ, ਦੱਸੋ ਜੀ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸਰ, ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਬਾਹਰ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਲਾਊਂਸ ਕਲੇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅੱਜ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ, ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ Hon'ble Deputy Speaker was in the Chair ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਇਥੇ ਆ ਜਾਣ, ਉਹੀ ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਰੂਲਿੰਗ ਦੇਣਗੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ ਲੇਕਿਨ ਹਾਊਸ ਐਡਜਰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇਹ ਮੈਟਰ ਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੋ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਲਾਊਂਸ ਵੀ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹਾ ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਘੁੱਗੀ ਮਾਰਨ ਨਾਲ 1●●● ਰੁਪਿਆ ਵੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਅੰਦਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਲੋਗਨ ਾਊਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਅੱਜ ਲੇਟ ਹੋ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲੇਟ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਮਿੰਟ ਵੱਧ ਲੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਗੈਰਹਾ ਰੀ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਹੀ ਲੱਗ ਗਈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਲ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸਲੋਗਨ ਾਊਟਿੰਗ is part of the Assembly proceedings? ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਮੌਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਗਾ ਕੇ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਰਨ ਪਰ ਇੱਥੇ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? (ੋਰ) ਅਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਗਲਤ ਹਾਂ? ਦੱਸਣ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਕਿੱਥੇ ਗਲਤ ਹੈ? ਹੁਣ ਉਹ ਜੋ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਹੈ। ਫੰਡ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੈਣ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖ ਾਨੇ ਤੇ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਟੇਜ ਲਗਾਉਣਾ, ਇਹ ਅਲਾਊਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠਣ ਵਾਸਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸਾ ਨ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਫਿਕਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਰੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ। ਜੇ ਰੂਲਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਤਾਂ suo motu ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਬੜਾ ਸੀਰੀਅਸ ਹੈ ਔਰ ਅੱਗੇ ਵਾਸਤੇ Lession giving ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਦੇਖੋ, ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ...

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੋਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁੜ ਕੇ ਥਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਲੁੱਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਾਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਮੈਂ

[ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ]

ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਖ ਾਨੇ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੈ ਜੀ। ਪੈਰ੍ਹਾ 6 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ for attending the session.........

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ, ਸਟੱਡੀ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਸਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਵੀ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ even then ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਵੇ ਨਾ ਆਵੇ that is a separate thing. Even then ਅਗਰ ਹਾਊਸ ਕੋਈ ਮੋ ਨ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੈ ਆਵੇ, ਮੈ ਕੋਈ ਇਤਰਾ ਨਹੀਂ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, it is about ethics. Is it ethical? Is it right?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਹੈ ਨਹੀਂ ਜੀ, ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ। Even then ਮੋ ਨ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ, ਲੈ ਆਓ। ਪ੍ਰਿਵਿਲੇਜ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ, ਲੈ ਆਓ।

——

STATEMENT BY THE HON'BLE CHIEF MINISTER REGARDING DEATHS OF POLICE OFFICIALS IN ACCIDENT

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਠੀਕ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮਿਤੀ 18.3.2013 ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਕ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ 17 ਪੁਲਿਸ ਕਰਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਾਮਲ ਸਨ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇ ਨ ਖਮਾਣੋਂ ਤੋਂ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪੁਲਿਸ ਲਾਈਨ ਵਿਖੇ ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਸੀ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਨ ਦੀਕ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 6 ਪੁਲਿਸ ਕਰਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਲੇਡੀ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵੀ ਾਮਲ ਸੀ, ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਲਿਸ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਮੈਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਲੇਡੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਜ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵਰਿੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 11 ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 3

ਲ ਡੀ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਾਮਲ ਹਨ, ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਉਤੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੋ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਫਤ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਆ ਵਾਸਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਦਨ ਵੱਲੋਂ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖ ਣ ਅਤੇ ਖਮੀ ਜਵਾਨਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਖ ਣ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ।

MATTERS RAISED DURING ZERO HOUR (*RESUMPTION*)

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ..........

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਲੀ ਰਿਪੀਟ ਨਾ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ : ਸਰ, ਸੁਣ ਤਾਂ ਲਓ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਮਸਲੇ ਉਠਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾ ਟੀ.ਏ./ਡੀ.ਏ. ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ) ਕੋਈ ਕੰਮ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚਲੋਂ ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ : ਇਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੀ।

PRESENTATION OF REPORT OF THE COMMITTEE ON THE WELFARE OF SCHEDULED CASTES/ SCHEDULED TRIBES AND BACKWARD CLASSES

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇ ਕਰਨ।

ਸਭਾਪਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ (ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ) : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 85ਵੀਂ ਸੋਧਨਾ ਇੰਨਬਿੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਪ੍ਰੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਬੰਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿ ਰਵੇ ਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ ਰਿ ਰਵੇ ਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਾਲ 2●12-13 ਦੀ 39ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਸਦਨ ਵਿਚ ਪੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

GENERAL DISCUSSION ON THE BUDGET ESTIMATES FOR THE YEAR 2013-2014

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ। ਹੁਣ ਬਜਟ ਤੇ ਆਮ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਜੀ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਰੂਪ ਨਗਰ) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਮੈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਇਸ ਅ ੀਮ ਸਦਨ ਦੀ ਇਹ ਹਮੇ ਾ ਰਵਾਇਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਖੁੱਲ ਕੇ ਕਹਿਣ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਮੈ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਪਣੀ ਇਸ ਿ਼ਮੇਵਾਰੀ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਿ਼ਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਫਰਵਰੀ-ਮਾਰਚ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਜਟ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਬਜਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਸੀ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਮਨਿਸਟਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਜਿਹੜੇ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਮਹਿਕਮਾ ਉਸ ਤਰਫ ਚੱਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪਰ ਸਾ ਆਸ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਂਚਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੀਤੇ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਰੇਲ ਕੋਚ ਫੈਕਟਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਗ੍ਹਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਿੰਨੀ ਕਹਿਣਗੇ, ਉਹ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਾਡੇ ਹੁ ਆਰਪੁਰ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਰੁ ਗਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾ ਉਹ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਚਲੋ, ਜੇ ਉਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤੇ ਸਾ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਜਿਹੜੀ ਬੜੇ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਇਕੁਲਾਈ ਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਮੁੱਦਾ ਾਇਦ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਥੇ ਵੀ ਸਾ ਨਿਰਾਸਤਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਇਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡੈਡੀਕੇਟਿਡ ਫਰੇਟ ਕਾਰੀਡੋਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਐਕਸਟੈਂਡ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਪੀਟ ਕਰ ਸਕੇ, ਲੇਕਿਨ ਮੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਉਹ ਮੰਗ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸੋ, ਮੈ ਕੋਈ ਬਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ   ਉਲਾਂਭਾ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋ-ਚਾਰ ਗੱਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂਰ ਚਲਾਈਆਂ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅਸਲੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦੇ ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਏ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਬਜਟ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ   ਭਾਰੀ ਨਿਰਾਸਤਾ ਹੋਈ।

ਦੂਸਰਾ ਬਜਟ ਸਾਡੇ ਦੇ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੇ ਕੀਤਾ। ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬਜਟ ਵੀ ਨਿਰਾ ਾਜਨਕ ਸੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜੋ ਮੈਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬਜਟ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਵੱਡੀ ਨਿਰਾਸਤਾ ਹੋਈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾ ਮਾਂ   ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੇ ਸਕੇਲ ਵੱਧ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ   ਬਹੁਤ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਵੱਡੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਰਿਬੇਟ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਰ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੇ ਸਕੇਲ ਵਧੇ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਧਿਆ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ ਲ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧੀਆਂ। ਫਿਰ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧੀ। ਮੁਲਾ ਮ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰੇਲੂ ਬਜਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਔਸਤਨ 15●●/- ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਮੁਲਾ ਮ ਦਾ ਪੈਟਰੋਲ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 5●●/- ਰੁਪਏ ਹਰ ਘਰ ਦਾ ਗੈਸ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਰਕੇ 24●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਬਜਟ ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੇ ਕਮਿ ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੋਝ ਪਿਆ। ਨਿਰਾਸਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 2●●● ਰੁਪਏ ਦੀ ਉੱਕਾ-ਪੁੱਕਾ ਰਿਬੇਟ ਦੇ ਕੇ ਇੰਨਾ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਲਾ ਮ ਵਰਗ ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਨਿਰਾਸਤਾ ਸਾ ਹੋਈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸੂਬਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਖੇਤੀ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਸਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਸ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੇਸ ਪੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਨ ਦੀ ਫਰਟਿਲਟੀ ਜੋ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਜਿਹੜਾ ਥੱਲੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਡਾਈਵਰਸੀਫਿਕੇ ਨ ਵੱਲ ਲਿਜਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡਾ ਪੈਕੇਜ ਪੰਜਾਬ ਮਿਲੇ ਲੇਕਿਨ ਮੈ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ 5●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਗਨ ਪੰਜਾਬ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸਾ ਨਿਰਾ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਣ ਸਿਸਟਮ ਕੁੱਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਸਾ ਮਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਜਟ ਪੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮਾਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡੀ ਲ ਕੰਟਰੋਲ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਸਿਸਟਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਮਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੋ ਾਨਾ ਹੀ ਰੇਟ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਸਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਚੇਂਜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ 4●●/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਯੂਰੀਆ 12●●/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਖਰਚਾ ਜਿਹੜਾ ਰੋ ਮੱਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸਾਡੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੇ ਮੁਲਾ ਮਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇਫੈਕਟ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਜਟਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਨਿਰਾਸਤਾ

ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਡੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਬਜਟ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਆਸ ਬੱਝੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਜਟ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਮੁਖੀ ਬਜਟ ਹੈ, ਪੀਪਲ ਫਰੈਂਡਲੀ ਬਜਟ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਜਟ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਜਟ ਹੈ ਕੀ? ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ_ਰੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸ ਤੇਰਾ ਬਜਟ ਕਿੰਨਾ ਹੈ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦਣੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਕੁਐਸਚਨ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਜਟ ਕਿੰਨਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰਾਏ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਖੁ ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਬਜਟ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਵੇਲੇ 69,●52 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਪੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਵੀ ਕਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਬਜਟ ਹੀ ਮਸਾਂ ਉਨਾ ਕੁ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੀ ਬਣਨਾ ਸੀ, ਇਹ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਵੱਡੀ ਖੁ ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ 11ਵੀਂ ਪਲਾਨ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਗਰੋਥ ਰੇਟ 6.73 % ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬਜਟ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਨੈ ਨਲ ਗਰੋਥ ਰੇਟ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ 5-6% ਉਪਰ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਨੈ ਨਲ ਗਰੋਥ ਰੇਟ 2% ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਟੇਟ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਗਰੋਥ ਰੇਟ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲੋਂ 2% ਘੱਟ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਸੂਬਾ ਖੇਤੀ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਲੋਅ ਗਰੋਥ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਗਵਰਨਰ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਪੇ ਕੀਤੇ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਨੈ ਨਲ ਗਰੋਥ ਰੇਟ 5-6% ਜਾਂ 6-7% ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਗਰੋਥ ਰੇਟ ਬਾਕੀ ਦੇ ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਧੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਫਿਰ ਵੀ 11ਵੀਂ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ 6.73% ਗਰੋਥ ਹੋਣਾ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵੱਡੀ ਖੁ ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਹੈ, ਉਹ 2●1●-11 ਵਿੱਚ 16,828 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਖੁ ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ 2●12-13 ਦੇ ਰਿਵਾਈ ਡ ਐਸਟੀਮੇਟਸ ਜੋ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਵੱਧ ਕੇ 24,318 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਇਕੱਲੇ ਵੈਟ ਦੀ ਇਨਕਮ 2●,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਤੋਂ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਮਹਿਕਮਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਪੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਵੈਟ ਦੀ ਇਨਕਮ 2●,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਚੈਲੇਂਜ ਸੀ ਔਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਿਹੜੀ ਖੁ ੀ ਇਸ ਬਜਟ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋ ਮਰ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਸਸਤੇ ਰੇਟ ਤੇ ਮਿਲਣ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ, ਸਕੂਲ ਦਾ ਬਸਤਾ, ਸਟੇ ਨਰੀ ਦੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੈਟ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਧਾਈ ਪੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਕੱਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਅੱਜ ਇੰਨੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਲ ਡੀ ਵਾਸਤੇ ਚੁਲ੍ਹਾ-ਚੌਂਕਾ ਚਲਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁ ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਕਲੇ-ਵੇਲਣੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਧਾਣੀ, ਝਾੜੂ ਤੱਕ ਔਰ ਕਲਿੱਪ ਕੰਘੀ ਤੱਕ, ਹਰ ਚੀ ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਚੁਲ੍ਹੇ-ਚੌਂਕੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵੈਟ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੀਸਰੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਜਿਸ ਵੱਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ , ਬੁ ਰਗ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੰਗੋਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਵੈਟ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਸੁਣਨਾ_ਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਹੀਅਰਿੰਗ ਏਡ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਵੈਟ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਤੀਆ ਉਤਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਰੇ ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫੇਰ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲੈਨ ਪੁਆਉਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਫੀ ਕੀਮਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੈਟ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਅਜਿਹਾ ਬਜਟ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਵੀ ਖੁ ਹਨ, ਮਾਵਾਂ ਵੀ ਖੁ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਪੂ ਵੀ ਖੁ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਪੇਅ ਕਮਿ ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮੁਲਾ ਮਾਂ ਵੀ ਖੁ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤੇ ਵੈਟ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨਾਲ ਰ ਟ ਵਧਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਕ ਸੰਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਜਿਹੜੇ

ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਪੀ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਸਿਗਰੇਟ ਦੇ ਪੈਕ ਟ ਤੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ Cigarette is injurious to health ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੰਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਗਰਟ ਜਿਹੜੀ ਹੈ It affects not only your physical well being but also affects your economic health. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਵਧੀਆ ਲੈਸਨ, ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਾਹੇ ਉਹ ਚੇਨ ਸਮੋਕਰ ਹਨ ਜਾਂ ਤੰਬਾਕੂ ਯੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਗ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ Bronchial Carcinoma ਵਰਗੇ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਵੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਘਟਣਗੇ। ਇਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਟੈਪ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੜਾ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਸਾਫਟ ਡਰਿੰਕ ਉਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਚੰਗਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਸਾ ਗਿਲਾਸ ਭਰ ਕੇ ਫੜ੍ਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅੱਧਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਫੂ ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਲੋਕਾਂ ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ, ਨਿੰਬੂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਰਿਆ ਹੈ, ਅੱਜ ਤਾਂ ਲੋਕ ਆਮ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਬੂ ਬੀਜਣ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ। ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜਣੀ ਵੈਟ ਫਰੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਜਟ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਖੁ ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਫਿਸਕਲ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਸਾ 13ਵੇਂ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਉਨਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਮੈਨਟੇਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਾਲ 2●11-12 ਵਿਚ ਫਿਸਕਲ ਡੈਫੀਸਿਟ 8491 ਕਰੋੜ ਸੀ ਤੇ ਸਾ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿ ਨ ਨੇ 3.5% ਦਾ ਟਾਰਗੈਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਔਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ 3.28% ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2●12-13 ਦੇ ਰਿਵਾਈ ਡ ਐਸਟੀਮੇਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫਿਸਕਲ ਡੈਫੀਸਿਟ ਵੱਧ ਕੇ 9395 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ 3.17% ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਸਾ ਟਾਰਗੈਟ ਵਿੱਤ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2●13-14 ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਐਸਟੀਮੇਟ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ 9258 ਕਰੋੜ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਸਾਡਾ 3% ਦਾ ਟਾਰਗੈਟ ਹੈ ਜੋ ਵਿੱਤ ਕਮਿ ਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ 3% ਦੇ ਟਾਰਗੈਟ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਦੇ ਵੀਰ ਆਪਣਾ ਬਜਟ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਹਰ ਪੇ ਕਰਕੇ ਹਟੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈ ਪਰਸੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਹਾ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਰਾਬਰ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਹਰ ਬਜਟ ਪੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਟੈਕਸ ਫਰੀ ਬਜਟ ਪੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਭੰਗ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬਜਟ ਪੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਭੰਗ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬਜਟ ਸੀਕਰ ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੰਨੀ ਮਰਿਆਦਾ ਤਾਂ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜੇ ਸਾਡੇ ਪੈਰੇਲਲ ਬਜਟ ਪੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੱਸਿਓ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਹੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਅਸੀਂ ਬਜਟ ਪੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਥੇ ਭੈੜੇ ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਵੀ ਭੈੜੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੁੱਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਤਾਂ ਮਾੜਾ ਕੀਤਾ ਹੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਥਾਈਂ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਾ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫਿਸਕਲ ਡੈਫੀਸਿਟ ਦੀ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੀ ਪਰਸੈਂਟੇ 4.18% ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ 11ਵੀਂ ਪਲਾਨ ਦੀ 3.28% ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਟਾਰਗੈਟ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ 1●ਵੀਂ ਪਲਾਨ ਦਾ ਟਾਰਗੈਟ ਐਵਰੇਜ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸੀ । ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। 7,●●● ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਿਆ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੈਸਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਜਿਣਸ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮਾੜੇ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਵਾਂਗ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਹਿਸਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ। 14,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੈਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਪੈਸਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਟਾਰਗੈਟ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਥੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਾਲ 2●12-13 ਦਾ ਫਿਸਕਲ ਡੈਫੀਸਿਟ ਹੈ ਉਹ 5, 2●, 925 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦਾ 5.2% ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ f ਆਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡੈਫੀਸਿਟ ਸਾਲ 2●11-12 ਦਾ 6811 ਕਰੋੜ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਦਾ 2.63% ਸੀ। ਇਹ 1.●8% ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਟਾਰਗੈਟ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਸਾਲ 2●12-13 ਦਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡੈਫੀਸਿਟ 758 ਕਰੋੜ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਦਾ 1.61% ਹੈ। 1.2% ਦਾ ਟਾਰਗੈਟ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਾਲ 2●13-14 ਦਾ ਬਜਟ ਐਸਟੀਮੇਟ ਵਿੱਚ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡੈਫੀਸਿਟ ●.57% ਹੈ ਜਦ ਕਿ ●.6% ਦਾ ਟਾਰਗੈਟ ਪੰਜਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 2●13-14 ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਐਸਟੀਮੇਟ ਹੈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਸੂਬੇ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੀ ਖੁ ੀ

ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਧਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਧਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਪੇਅ ਕਮਿ ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, 1.1.2●●6 ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੇ ਕਰਨੇ ਪਏ ਸਨ। ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਖਰਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸਰ ਖ ਾਨੇ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੈ ਖੁ ੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਲ 2●13-14 ਵਿੱਚ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡੈਫੇਸਿਟ ਦਾ ਟਾਰਗੈਟ ਅਚੀਵ ਕਰਨ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਸਾਲ 2●13-14 ਦਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡੈਫੀਸਿਟ 3, 79, 838 ਕਰੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਦਾ 3.33% ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡੈਫੀਸਿਟ ਦੀ ਫਿਗਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਿਹੜਾ ਖਰਚਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਬਰਾਬਰ ਆਮਦਨ ਦੀ ਤਵੱਕੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਾਹੂਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਬਿ ਨਸਮੈਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਡੇਰੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸਟੇਟ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਕੈਗ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਰਿਸਪੈਕਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੈਗ ਨੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟਸ ਦੇ ਐਂਗਲ ਤੋਂ ਇਹ ਜਜਮੈਂਟ ਠੀਕ ਹੈ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ ਨੰ: 1.7.1 ਜੋ ਕਿ ਇਰੀਗੇ ਨ ਵਰਕਸ ਬਾਰੇ ਹੈ, Financial results of Irrigation works, ਮੈਂ ਇਹ ਕੋਟ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "Financial results of nine irrigation projects involving a capital expenditure of Rs. 488.41 crore at the end of March, 2012 showing that revenue realized from the projects during 2011-12 is Rs. 16.30 crore only which is 3.34 % of the capital expenditure" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜਾ 9 ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 488.41 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੈਪੀਟਲ ਐਕਸਪੈਂਡੀਚਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਮੈਂਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਤੇ ਵਿਆਜ ਲਾਈਏ, ਸਿਰਫ ਜਿਹੜੀ ਰਿਕਵਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ 3.34% ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਸੂਬੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਨੈਟਵਰਕ ਸੀ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਲੈਪਸ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰੋਫਿਟ ਹੈ, ਫਾਇਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰੋਡਕ ਨ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨੈ ਨਲ ਫੂਡ ਸਿਕਿਉਰਟੀ ਵੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾ ਪਰਚੇ ਟੈਕਸ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇ ਦੀ ਖੁ ਹਾਲੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੈਸਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਭਾਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜੀ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਸਟੇਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਵੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀ ਾਂ ਉਤੇ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲੌਂਗ ਟਰਮ ਬੈਨੀਫਿਟਸ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕੰਪੇਅਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਪਰਸੈਂਟੇਜ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਸਭ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕਰਕੇ ਮੈ ਖੁ ੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰਸੈਪ ਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਕਾਊਂਟਸ ਦੇ ਐਂਗਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਅੱਛੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਸਟੇਟ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਪਾ ਟਿਵ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਹੈ। ਕਿਸਾਨੀ, ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁ ਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੈਚੁਰੇ ਨ ਪੁਆਇੰਟ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਇਨਵੈਸਟ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਟੋਟਲ ਆਊਟਸਟੈਂਡਿੰਗ ਡੈਟ ਸੀ, ਸਾਡਾ ਕਰ ਾ ਸੀ, ਇਹ 86,453 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਇਹ 31.35% ਦਾ ਸਾਡੀ ਗਰੌਸ ਸਟੇਟ ਡੋਮੈਸਟਿਕ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਦਾ ਟਾਰਗੈੱਟ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ 41% ਹੈ। ਅੱਗੋਂ ਸਾਡਾ ਕਰ ਾ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਸੈਂਟੇਜ 33.13 ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਜੀ.ਐਸ.ਡੀ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕਰਜ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਟੀਚਾ 39.●8% ਹੈ। ਮੈਂ ਗੱਲਾਂ ਦੁਹਰਾਉਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੀ ਇਕੱਲੀ ਸਟੇਟ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਕਰ ਾ ਹੈ। ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਕਰ ਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਟੇਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਫਿਸਕਲ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਸੱਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਤੇ ਹੋਏ ਐਕਸਪੈਂਡੀਚਰ ਬਾਰੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ 28,525 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ 58.75% ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਤੇ ਖਰਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਜਟ ਐਸਟੀਮੇਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 2●13-14 ਵਿੱਚ 3●,621 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਐਕਸਪੈਂਡੀਚਰ ਦੀ

ਕੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਖੁ ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਿਸਕਲ ਪ੍ਰੀਆਰਟੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀ ਖੁਦ ਕੈਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੇ ਨੰ: 22 ਕੋਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

"In the case of Education, the ratio of expenditure incurred by Punjab Govt. in general category States, average has gone up from 76.70% in 2008-09 to 90.86% in 2011-12."

ਸਾਲ 2●●8-●9 ਵਿੱਚ ਐਜੂਕੇ ਨ ਉਤੇ ਸਾਡਾ ਜਿਹੜਾ 76.7●% ਖਰਚਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੱਧ ਕੇ ਸਾਲ 2●11-12 ਵਿੱਚ 9●.86% ਹੋ ਗਿਆ। Whereas in case of Health, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅਗਲਾ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਵਿ ਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਫਿਗਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬੈਟਰ ਹਨ। "Whereas in the case of health, higher proportion (106.74%) of the aggregate expenditure was spent by the Govt. of Punjab as compared to general category States average."

ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਦੇ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਜਨਰਲ ਕੈਟੇਗਰੀ ਸਟੇਟਸ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਜੂਕੇ ਨ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੋਟਲ ਐਕਸਪੈਂਡੀਚਰ ਦੀ ਜੇਕਰ ਔਸਤ ਲਈਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਿਸਕਲ ਪ੍ਰਾਇਰਟੀ ਫਿਕਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਐਜੂਕੇ ਨ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ , ਜੇ ਮੈਂ ਐਨੂਅਲ ਪਲਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਾਡੀ ਐਨੁਅਲ ਪਲਾਨ 14,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰੀ 16, 123 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। 11ਵੀਂ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਪਲਾਨ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ 81 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ 7● ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਮੈ ਖੁ ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਡਾ ੋਰ ਐਜੂਕੇ ਨ ਔਰ ਹੈਲਥ ਉੱਤੇ, ਗਰਲ ਚਾਈਲਡ ਅਤੇ ਵਿਮੈਨ ਇੰਪਾਵਰਮੈਂਟ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਬਜਟ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮ ਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਬਜਟ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਮੈਂ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ 63 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਖੜੋਤ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਤੋਂ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰਿਸਰਚ ਪਰਮੋਟ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਲਈ ਬਜਟ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਭਾਵ 3●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਇਕੱਲਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 2●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰਾ ਟਰੀ ਕ੍ਰਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਮ ਬੂਤੀ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕ੍ਰਿ ਬਾਗਬਾਨੀ ਮਿਲਾ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾਈਵਰਸੀਫਿਕੇ ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਐਲੋਕੇ ਨ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਔਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਨੀਮਲ ਹਸਬੈਂਡਰੀ, ਫਿ ਰੀ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ 11● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮ ਬੂਤੀਕਰਨ ਲਈ 83 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿਸਰਚਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਐਨਕਰੇਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਵਰ ਵਾਸਤੇ 32●9 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਰੀਗੇ ਨ ਸੈਕਟਰ ਵਾਸਤੇ 11●3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਪਾਵਰ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਿਜਲੀ ਕਿਤੋਂ ਮੁੱਲ ਲੈਂਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੀ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊ ਨ ਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਸੀ, ਉਹ ਇੰਨਾ ਸਫੀ ਿਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਕੈਰੀ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟਰਾਂਸਮਿ ਨ ਲਾਸਿਸ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਸਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਰਿਡ ਸਟੇ ਨਾਂ ਹੀ ਅੱਪਗਰੇਡ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊ ਨ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਨੈਟਵਰਕ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਹੈਵੀ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਇੰਪਰੂਵ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਾਹਪੁਰ ਕੰਢੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ ਜਦੋਂ ਬਾਕੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਜਿਥੋਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਸਾਲ-ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਸਾਡੀ ਸਟ ਟ ਬਿਜਲੀ ਪੱਖੋਂ ਸਰਪਲੱਸ ਸਟੇਟ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੈਰਿੰਗ ਕਪੈਸਿਟੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਹਿਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੇਲ ਤੇ ਪਾਣੀ ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਔਰ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ 11●3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ ਵਾਸਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ 35 ਫੀਸਦੀ ਬਜਟ ਵਧਾ ਕੇ 393 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ

ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਸਾਂ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 335 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ 335 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ ਵੀ 763 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨੈਟੱਵਰਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। 42●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 17●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਰਿਪੇਅਰ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫੰਡ 17●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ, ਹਰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹਾਈਵੇਅ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਹਨ। ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 12ਵੀਂ ਪਲਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਹ ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਇਨ੍ਰੰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਤੇ ਖਰਚਣ ਦਾ ਪਲਾਨ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਬੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਹਤਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਖਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ 8541 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਅਤੇ 11●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਛਾ ਕੰਮ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਪੀ.ਮੋਡ ਦੇ 1●●● ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਰਬਨ ਤੇ ਰੂਰਲ ਏਰੀਏ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਪਾੜ੍ਹਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਜੂਕੇ ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਰਬਨ ਸਕੂਲ ਬਹੁਤ ਬੈਟਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਈਵ ਟ ਸੈਕਟਰ ਦਾ ਅਰਬਨ ਏਰੀਏ ਵੱਲ ਿ ਆਦਾ ਫੋਕਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰੂਰਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਆਲਿਟੀ ਆਫ ਐਜੂਕੇ ਨ ਨੂੰ ਇੰਪਰੂਵ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰ ਇੰਪਰੂਵ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤ ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਟੀਵੇਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਦਸਵੀਂ ਵਿੱਚੋਂ 8●% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਖੁਰਾਣਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਸਕਾਲਰ ਿਪ_ਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਹਨ, ਉਹ 15.4 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰਾਂ ਤੇ ਸਮਾਨ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਅਗਰ ਕੋਈ ਲੜਕੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਫੈ ਨਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਨੰਨੀ ਛਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ 3●,●●●/- ਰੁਪਏ ਸਲਾਨਾ ਦਾ ਸਕਾਲਰਿ ਪ _ਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਵੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਸਤੇ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ +2 ਦੀ ਐਜੂਕੇ ਨ ਮੁਫਤ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਸ ਬਜਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਜੂਕੇ ਨ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਅਗਰ ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਲਜ ਜਿਵੇਂ ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ 3● ,●●● ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਕਾਲਰਿ ਪ ਸਕੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚੀਆਂ ਇਸ ਪਾਸੇ ਐਨਕਰੇਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈਲਥ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਨੈ ਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੈਲਥ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਬਹੁਤ ਇੰਪਰੂਵ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਹੈਲਥ ਇੰਡੀਕੇਟਿਵ ਇਹ ਹਨ ਕਿ Intertility rate ਸਾਲ 2●●6 ਵਿੱਚ 44 ਸੀ, ਇਹ ਘੱਟ ਕੇ 2●11 ਦੇ ਵਿੱਚ 3● ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ 14 ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ, ਇਹ ਸੂਬੇ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛਾ ਸੰਦੇ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮਦਰ ਮੈਰਟੇਲਿਟੀ ਰੇਟ ਐਮ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀ, ਉਹ 2●●4-●6 ਦੇ ਵਿੱਚ 192 ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਸਾਲ 2●●7-●9 ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕੇ 172 ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ 2● ਪੁਆਇੰਟ ਥੱਲੇ ਆਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਖੁ ਖਬਰੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਮੇਲ-ਫੀਮੇਲ ਰੇ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਲੰਕ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੇ ਉਤੇ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੀਆਂ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜੀ ਫਿੱਗਰ ਹੈ ਉਹ ਉੱਪਰ ਆਉਣੀ_ਰੂ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਹੋਰ ਉੱਪਰ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2●●1 ਦੀ ਸੈਂਸਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ 798 ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਇਹ 846 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੀ ਮਿਹਨਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਸਿਹਤ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਸੇ ਬੜੀ ਸ ਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਕੈਂਪੇਨ ਵੀ ਚਲਾਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਜੀ.ਓ . ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਪਲੇਅ ਕੀਤਾ, ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਰੋਲ ਪਲੇਅ ਕੀਤਾ ਔਰ ਇਹ ਜੋ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਉਲ੍ਹਾਮਾ ਸਾਰੇ ਸੂਬੇ ਉਪਰ ਸੀ, ਇਹ ਫਿੱਗਰ ਹੁਣ ਉੱਪਰ ਆਉਣੀ_ਰੂ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਅੱਛੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਹੜੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਪਰਾਪਰ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ

ਤਿੰਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੀ-ਐਡਿਕ ਨ ਸੈਂਟਰ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨ ਿਆਂ ਦਾ ਿ ਕਾਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸਟੇਟ ਲੈਵਲ ਤੇ ਪੰਜ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮ ਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਬੀਮਾ ਸਕੀਮ, ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ, ਉਸ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਵਿਦੇ ਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਹੋ। ਉਥੇ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵ ਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਇੰਨਸੋਰੈ ਤੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਖਰਚਾ ਿ ਆਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਇਫੈਕਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪਾਸੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਸਨ, ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ 400/- ਰੁਪਿਆ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਕੇ 30,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਵਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰ ਰੈਂਸ ਦੀ ਸਕੀਮ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫਾਇਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਮੁਲਾ ਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੈ ਲੇਸ ਇੰ ਰੈਂਸ, ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋਰਿਕ ਸਟੈੱਪ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਜੋ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਮੈ ਖੁ ੀ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ....

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਟਾਈਮ ਫਿਕਸ ਕਰ ਦਿਉ ਜੀ। ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਸਟ ਸਪੀਕਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਲੀਨੀਐਂਟ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਚੀਮਾ ਜੀ, ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਜੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਸਪੀਚ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਉ ਜੀ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਮੈ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਠੀਕ ਹੈ। ਬੋਲੋ, Continue.

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਕਹੋਗੇ ਮੈਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਵਾਂਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਕਲੋ ਕਰ ਲਉ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਲਿਸਟ ਲੰਬੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਸਾਡੇ ਬਾਕੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹਾਈਲਾਈਟਸ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤਕਰੀਬਨ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਸ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਜਟ ਐਲੋਕੇ ਨ ਇਸ ਵਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਹੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁ ਾਰੀ ਇੰਪਰੂਵ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਜੋ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਔਰ ਜਿਹੜੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਾਡੇ ਦੇ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਫੈਡਰਲ ਸੱਟ੍ਰਕਚਰ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊ ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ devolution of taxes ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਿਸਟਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 68% ਕੁਲੈਕ ਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 32% ਸਾਡੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੈਸਾ ਵਾਪਸ ਸਟੇਟਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 1.389% ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਨੈ ਨਲ ਲੈਵਲ ਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਇਕੱਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50-50 ਪ੍ਰਤੀ ਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਸਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਾਸੇ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਿ ਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੈਂਟਰਲੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸਕੀਮਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਵਿੱਤੀ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਸਕੀਮਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੌਮੀ ਸਰਮਾਇਆ ਇਸਦੇ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸਕੀਮਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਸਿੱਧੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਸਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦ ਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਬਣੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਗੈਡਗਿੱਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਬਿਹਤਰ ਪਰਫਾਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਮੇ ਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਆਪਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ 29% ਪਾਪੂਲ ਨ ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਪਲਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਅਸੀਂ ਦੋ ਜੰਗਾਂ ਵੀ ਦੇਖੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮਿਲੀਟੈਂਸੀ ਦਾ ਲੰਬਾ ਪੀਰੀਅਡ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਸਿਚੁਏ ਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੈਲਪ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਲਟਾ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਨਸੈਂ ਨਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਸ ਦੋ-ਚਾਰ ਮਿੰਟ ਹੀ ਹੋਰ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਟਾਰੀ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਖਾ ਰਸਤਾ ਖੁਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ, ਜੀ.ਐਸ.ਪੀ., ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੰਟਰੋਡਿਊਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਟੈਕਸ ਰਿਫਾਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਇਹ ਤਾਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਘਟੇਗਾ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਡਰਲਿ ਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੇਂਦਰ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਿਆਦਾ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਹੈ, ਵੈਟ। ਜਿਵੇਂ ਸਟੇਟ ਰਿਟੇਲ ਦੇ ਉਪਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਸਟੇਟ ਦਾ ਡੋਮੇਨ ਹੈ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਬੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਿ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਸਟੇਟ ਫਾਈਨਾਂ ੀਅਲ ਤੌਰ ਤੇ ਬਚੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਵੈਟ ਦੀ ਕੁਲੈਕ ਨ 3●,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਟੈਕਸ ਕੁਲੈਕ ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਸਕਸ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਸਾਡੀ ਇਕਾਨਮੀ ਦਾ ਇਕ ਅੱਛਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਮਾੜੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸੂਬੇ ਥੱਲੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਇੰਟਰਨੈ ਨਲ ਏਅਰ ਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰ ਐਨਕ੍ਰ ਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਜਿਹੜੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਿ ਮੇਵਾਰੀਆਂ ਰੂਰ ਸਮਝਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਨਾਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਜਸਟਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਹਰ ਫਰੰਟ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਸਟਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਆਪੋ ੀ ਨ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ਬੈਠੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੈਨਡੈੱਟਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੱਲ੍ਹ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਪੋਰਟ ਵਿਦਡਰਾਅ ਕਰ ਲਈ। ਰਾਤ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਪੋਰਟ ਵਿਦਡਰਾਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਸਟਾਲਿਨ ਦੇ ਘਰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਛਾਪਾ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਉਤੇ ਹੈਡਿੰਗ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਕੱਲਾ ਹੈਡਿੰਗ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ "Egg on Govt's face after C.B.I. raids Stalin's Home in Chennai " ਅੱਜ ਜੇ ਸਾਡੇ ਵੀਰ ਬੈਠ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅ ਬਾਰ ਦੇਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਅ ਬਾਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਆਓ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੈਨਡੈਟਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੰਡੈਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੈਲਥ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਹਨ।

ਸਟੇਟਾਂ 50% ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਪੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਾਰਿਆਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਧੰਨਵਾਦ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋ ੀ ਜੀ। ਦਸ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮਿੰਟ ਤੱਕ। ਜਿੰਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਾਂ ਆਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਡਿਵਾਈਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦਸ ਤੋਂ

ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਪੀਚ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਲੈਣਾ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ (ੀ ਅਨਿਲ ਜੋ ੀ) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ, ਪੂਰੇ ਸੈ ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਸੋਸ ਰੂਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਢੀਂਡਸਾ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਉਪਰ ਬਹਲਣ ਵਾਸਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਬਾਹਰ ਵੀ ਇਹ ਬਜਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਮੋਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਵਾਲਾ ਬਜਟ ਪੇ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਕਿੰਤੂ ਇਸ ਬਜਟ ਤੇ ਕਹਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ । ਚੰਗਾ ਜੇ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦੇ, ਹੈਲਦੀ ਬਹਿਸ ਹੁੰਦੀ, ਡਿਸਕ ਨ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਜਟ ਸੈ ਨ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਾਲ ਦੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਡਿਸਕ ਨ ਹੋਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੇ ਭਗਤ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮਿ ਨ ਤੋਂ, ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ, ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਜੁਰਮ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਵਾਚ ਐਂਡ ਵਾਰਡ ਸਟਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਸੁੰਨ ਫੇਰੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਊਸ ਵਿਚਲੇ ਵਾਚ ਐਂਡ ਵਾਰਡ ਸਟਾਂ ਨਾਲ ਿ ਆਦਤੀ ਕੀਤੀ। ਪਫ੍ਰਟੈਸਟ ਤਾਂ ਹਮੇ ਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪ ਵ ਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟਾਂ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਘਸੁੰਨ ਫੇਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਇੰਨੀ ਬ ਰਮੀ ਭਰੀ ਰਵਾਇਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਰਾ ਵੀ ਅੰਸੋਸ ਾਹਰ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਈਗੋ, ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕਰਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਲਫ ਆ ਕੇ ਬੋਲ ਦ ਈਏ ਕਿ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਮੰਨਦੇ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਤ ਵਾਸਤੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਫ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ, ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਫ਼ਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ, ਲਫ਼ਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਂ ਧੱਕੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹਫ਼ਰ ਗੱਲਾਂ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ]

ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨਾਂ ਦਾ ਧੱਕਾ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਟੀ.ਵੀ. ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਉਪਰ ਵੀ ਲਫ਼ਕ ਉਂਗਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਾਇਦ ਇਹਫ਼ ਜਿਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇੱਧਰ ਕਫ਼ਈ ਉਕਸਾਵੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦ ਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਬਾਕੀ ਉਹ ਜੋ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਬਜਟ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਫ਼ਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਕਰਕੇ ਲਫ਼ਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮ ਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਰਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਡੀ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹਫ਼ਈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਫ਼ਹਰ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜਫ਼ੜ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਦੇ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ੁੱਧ ਹਫ਼ਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਡੇਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਵਧਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ, ਕਫ਼ਈ ਧਰਮ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਪੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਤਾਂ ਹੀ ਹਫ਼ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਹੁੰ-ਮਾਸ ਦਾ ਰਿ ਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਅਟੁੱਟ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹਫ਼ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤਫ਼ਂ ਾਂਤ ਸੂਬਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਨਯਫ਼ਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਫ਼ਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 11 ਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯਫ਼ਜਨਾ ਦ ਰਾਨ ਰਾਜ ਨੇ 5.9 ਫੀਸਦੀ ਟੀਚੇ ਵਿਰੁੱਧ 6.73 ਫੀਸਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅ ਸਤ ਦਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2●12-13 ਦ ਰਾਨ ਦੇ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 5 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 5.19 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤਫ਼ਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਾਲ 2●11-12 ਵਿੱਚ ਮ ਜੂਦਾ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਤਕਰੀਬਨ 26● ਕਰਫ਼ੜ ਰੁਪਏ ਤਫ਼ਂ ਵੱਧ ਕੇ ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ 296 ਕਰਫ਼ੜ ਹਫ਼ਣ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਜਫ਼ ਕਿ 14.19 ਫੀਸਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਖੁ ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਰੈਵੀਨਿਊ ਆਇਆ, ਕਰ ਮਾਲੀਆ ਆਇਆ, ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 6● ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇਵੈਟ, ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇ ਨ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਕਰ ਹੀ ਰਾਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ

ਮੁੱਖ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2●●2-2●●3 ਤੋਂ ਸਾਲ 2●●6-2●●7 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੀ 13.77 ਫੀਸਦੀ ਔਸਤ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਲ 2●●7-12 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੱਧ ਕੇ 16.43 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਵਧਾਈ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਖੁ ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 2●13-14 ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਵੈਟ ਤੋਂ 2●,●●● ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮਦਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੰਕੜੇ ਲੈ ਲਉ । ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਦਫ਼ਂ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰਹੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੈਟ ਵਸੂਲੀ ਤਕਰੀਬਨ 5●●● ਕਰਫ਼ੜ ਰੁਪਏ ਤਫ਼ਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀ ਤੇ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਦ ਰਾਨ 2●,●●● ਕਰਫ਼ੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਇਹ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤਫ਼ਂ ਵੱਡੀ ਵਧਾਈ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਸਾਲ 2●11-12 ਦੀ 7.27 ਫੀਸਦੀ ਜੀ.ਐਸ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ 8.22 ਫੀਸਦੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ 2●13-14 ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਕੇ 9.24 ਫੀਸਦੀ ਹਫ਼ਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਵਧਾਈ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਾਲ 2●11-12 ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੈਟ ਵਸੂਲੀਆਂ ਹਨ, ਜਫ਼ ਚੁੰਗੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਕਰਕੇ ਹਿਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿ ਚੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਲ ਪਾਵਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2●11-12 ਵਿਚ 11,172 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਵੈਟ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ 14,9●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ 33.37 ਪ੍ਰਤੀ ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਨ, ਸਾ ਸਾਰਿਆਂ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਾਂ ਬਣਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਕਰੇ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਸਟੇਟਾਂ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਫੀਸਦ ਵਜੋਂ ਸਾਲ 2●11-12 ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 23.94 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੱਟ ਕੇ 17.79 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦਿ ਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦ ਣਦਾਰੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੁ ੀ ਨ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਸਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੇ ਘੱਟ ਲੈਣੇ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ]

ਇਹ ਸਭ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬਾ ਹੈ ਪਰ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1● ਲੱਖ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਲਈ ਮੁੰਤ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 5 ਲੱਖ ਬੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਅਤੇ 18 ਲੱਖ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 2●● ਯੂਨਿਟ ਬਿਜਲੀ ਮੁੰਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2●13-14 ਲਈ 5,785 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਕਾਸ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਖੇਡਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਜਨ ਸਿਹਤ, ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ, ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ, ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਆਦਿ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ, ਸਿੰਜਾਈ, ਹੜ੍ਹ ਕੰਟਰੋਲ, ਊਰਜਾ, ਉਦਯੋਗ ਆਦਿ ਵਾਸਤੇ ਸੂਬੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਹੋਰ ਲੱਗਣ। ਜਿਹੜਾ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਫੀਸਦ ਹੈ, ਉਹ 2●●7-●8 ਵਿੱਚ 47 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ 58.75 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਨ ਨਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿ ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰ ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਤਨ ਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤਨਖਾਹ ਕਮਿ ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰ ਾਂ ਉਪਰੰਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਸੋਧੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੇ ਏਰੀਅਰ ਦੀ ਕਾਂ ੀ ਿਆਦਾ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾ ਮਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹਮੇ ਾ ਤਤਪਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਖ ਾਨਿਆਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈ ਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਐਫ.ਐਮ. ਸਿਸਟਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖ ਾਨਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਪੈਸਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧਿਤਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਟਾਈਮ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਬਚੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਾਗ ਾਂ ਦਾ ਰਚਾ ਵੀ ਬਚੇਗਾ। ਭਵਿੱਖ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੇਰੈਂਟ ਸਿਸਟਮ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਪੁੱਟਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾ ਤਜਵੀ ਾਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੀ ਸਾਲ 2●12-13 ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ 14●●● ਕਰੋੜ

ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਦੇ ਸਾਲ 2●13-14 ਲਈ 16123 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 15% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾ, ਬਿਜਲੀ, ਸੜਕਾਂ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ, ਸੀਵਰੇ ਆਦਿ ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ੋਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਜਲ ਸੰਭਾਲ, ਪ੍ਰੂ ਧਨ, ਸਿੰਜਾਈ, ਸਿੱਖਿਆ, ਬਿਜਲੀ, ਉਦਯੋਗ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੰਡ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਜਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗ ਲੱਗਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਸਿਸਟਮ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵੱਲ ਵਿ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿੱਚ 198● ਮੈਗਾਵਾਟ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ 54● ਮੈਗਾਵਾਟ ਅਤੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿੱਚ 14●● ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਸਪੀਡ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਨਿਟ ਮਈ, 2●14 ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਬਿਜਲੀ ਸਰਪਲੱਸ ਸੂਬਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਹੰਭਲੇ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੱਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ । ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2●13-14 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਯੋਜਨਾ ਦਾ 2●% ਭਾਵ 32●9 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪਾਵਰ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਗਰੀ ਤੋਂ ਚੁਣ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਉਹ ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਾਰ 3● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਬਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਦਾ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਵਾਮੀ ਗਿਰਜਾ ਨੰਦ ਜੀ ਦੇ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੀਦਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ 1● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵਿ ਵ ਪੱਧਰੀ ਜੰਗੀ ਸਮਾਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਜਟ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਦਮ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਕੇਸ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾ-ਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 1.5 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਇੱਕ ਪੈ ੇਂਟ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ]

*11.46 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ,

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ।)

ਕਾਫੀ ਪੈ ੈਂਟ ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਭ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਐਤਕੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਰੂਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ। 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗਰੂਰ ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਦੋ ਿ ਲ੍ਹਾ ਸਦਰ ਮੁਕਾਮਾਂ ਵਿਖੇ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕਦਮ ਪੁੱਟਿਆ ਹੈ। ਸਿਗਰਟਾਂ ਉਤੇ ਵੈਟ 20.5% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 50% ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇ ੱਕ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਆਦਤ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਵੈਟ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀ ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣਾ ਛੱਡ ਦ ਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਤਾਂ ਉਹ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ ਦੂਜਾ, ਇਹ ਪੈਸਾ ਜਿਹੜਾ ਕੈਂਸਰ ਵਾਸਤੇ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਪੈ ੈਂਟਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਬਚ ਜਾਣਗੇ, ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਦੂਰਅੰਦੇ ੀ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨ ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਾਰਨ ਨ ਾ ਸਰਹੱਦੋਂ ਪਾਰ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨ ਜਵਾਨ ਵਰਗ ਉਸ ਵਹਿਣ ਵਿਚ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨ ਾ ਛੁਡਾਊ ਕੇਂਦਰ_ਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਸਾਲ 2013-14 ਦੌਰਾਨ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇ ਨ ਲਈ 9 ਕਰੋੜ, ਹੁਪਏ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇ ਨ ਲਈ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਵਿਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਲਈ 28 ਕਰੋੜ, ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਅਧੀਨ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆੱ ਇਨਫਰਮੇ ਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ 13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰੀ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਦੇ ਵਿਚ

ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਹਨ, ਧੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ, ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਚਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2●13-14 ਵਿਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 42●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾ ੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਭ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਕਿੰਨਾ ਉਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਤਕੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਉਹ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਟਾਪ ਤੇ ਰਹੇਗਾ।

ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 27 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧੀਨ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ 1118 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਇਹ ਸਾਡੀ ਅੱਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੂਰਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸੂਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਕਤ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸੈਚੂਰੇ ਨ ਪੁਆਇੰਟ ਤੇ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਵਾਇਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ: ਜੋ ੀ ਜੀ, ਆਪਣੀ ਸਪੀਚ ਰਾ ਜਲਦੀ ਤਮ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ: ਮੈਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਵਾਇਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਢਿੱਡ ਅਨਾਜ, ਫਸਲ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁਣ ਸੋਚ ਬਣੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਣ, ਵਿੱਲ ਪਾਵਰ ਨਾਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਟਾਪ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਬਹਾਦਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਸੀ ਸੋਚ ਕਾਰਨ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਟਾਪ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਹੋਵੇ, ਬੈਸਟ ਡੈਸਟੀਨੇ ਨ ਹੋਵੇ। ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਵੈਸਟਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਉਦਯੋਗ ਲਗਾਉਣ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸੇ ਹੀ ਸੈ ਨ ਦ ਰਾਨ ਜਿਹੜੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ]

ਅਜਿਹੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਲਾਂਭੇ ਲਾਹ ਕੇ ਅਸੀਂ ਨਵੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਲਿਸੀ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਇਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਾਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਹਮ ਤੋ ਦਰਿਆ ਹੈ ਅਪਨਾ ਹੁਨਰ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ,
ਜਿਸ ਤਰੰ ਬੀ ਚਲ ਪੜੇਂਗੇ ਰਾਸਤਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਸੋਚ ਲਵੇਗਾ ਉਸ ਪਾਸੇ ਰਸਤਾ ਬਣ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਹੋਵ ਗਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦ ਰਾਨ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਣੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਪਾਲਿਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਰੇਤ-ਬਜਰੀ ਅਤੇ ਕਰੈ ਰਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਰ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ 22 ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਆਕ ਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੀ ਈ-ਆਕ ਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਇੰਨੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੇਰੈਂਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੇਰੈਂਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਆਕ ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਸੈਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ 19 ਖਾਣਾਂ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 36.64 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੇ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਰੇਤਾ-ਬਜਰੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ। 5 ਹੈਕਟ ਅਰ ਰਕਬੇ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਡੀ.ਸੀ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਸ ਬਾਬਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਐਪਲੀਕ ਨ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਕਾਗ ਦਿੱਲੀ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਉਹ ਦੋ ਦੋ ਸਾਲ ਉਥੋਂ ਨਹੀਂ ਹਿਲਦਾ, ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇੱਥੇ ਰੇਤ-ਬਜਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਉਥੋਂ ਮਿਲਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਸਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਹੁਣ ਭੱਠਿਆਂ ਵਾਸਤੇ 4 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ 1● ਏਕੜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਡੇਢ ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵੀ ਮੈਨੂਅਲ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਕਲੀਰੈਂਸ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕਈ ਰਾਹਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਬਟਾਲਾ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀ ਅੱਤਵਾਦ ਵੇਲੇ ਕਿ ਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ

ਸਕੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੂਨਿਟ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੈਕੇ ਅਧੀਨ ਕੈਂਸਲ ਪਲਾਟ ਹੋਲਡਰਾਂ ਦਾ 1●●% ਪੀਨਲ ਵਿਆਜ ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ 31.1●.92 ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ੇਰੋ ਪੀਰੀਅਡ ਟ੍ਰੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਾਹਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਿਖੇ ਸਿੱਕ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੂੰ ੇਰੋ ਪਰਸੈਂਟ ਵਿਆਜ ਦੀ ਫੈਸਿਲਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਮੂਲ ਰਕਮ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਕ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਜਲੰਧਰ ਐਕਸਟੈਂ ਨ ਦੇ ਪਲਾਟ ਹੋਲਡਰ ਜਿਹੜੇ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੀਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਐਨਹਾਂਸਮੈਂਟ ਕਾਰਨ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ ਅਸੀਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਜੀ ਦੀ ਰਾਇ ਲੈ ਕੇ ਸਿਰਫ 98/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਕੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲਾਂ 31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ 31 ਮਈ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 1●% ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੋਡਕ ਨ ਆਈਟਮ ਡਿਸਪਲੇਅ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਫੈਕਟਰੀ ਆਊਟਲੈਟਸ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਚ ੇਜ ਆਫ ਲੈਂਡ ਯੂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕਾਮਨ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਐਕਟ 2●12 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਸੋਸੀਏ ਨਾਂ ਕਾਮਨ ਫੈਸਿਲਟੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇ ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਓ.ਟੀ.ਐਸ. ਸਕੀਮ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਬ ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਿਰਫ 6% ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੇ ਹੁਣ ਛੁਡਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤਰੀਕ 27 ਮਾਰਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਡੇਟ ਵਧਾ ਕੇ 15 ਮਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦੂ ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਰੰਗਾਈ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਸਾਂਝ ਐਫੂਲੈਂਟ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਜਪੁਰ ਸੜਕ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 117 ਐਮ.ਐਲ.ਡੀ. ਅਤੇ ਬਦਰਕਾ ਰੋਡ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 15 ਐਮ.ਐਲ.ਡੀ. ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 79 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਹੈਂਡਲੂਮ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ]

ਟੂਲ ਕਲੱਸਟਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿਹੜੀ ਐਸ.ਪੀ.ਡੀ. ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪ ਖੁਦ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਖਤਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਲੱਸਟਰ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੰਗਤ ਦਰ ਨ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਰਵਾਇਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਲਾਈ ਹੈ, ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਟਾਲਾ, ਜਲੰਧਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪ ਸੰਗਤ ਦਰ ਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵੀ ਲਾਸਾਨੀ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਹੁ ਆਰਪੁਰ ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ 6● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਲੱਗਣੇ ਹਨ ਤੇ 4 ਮਲਟੀ ਸਕਿੱਲਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਖੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕਿੱਲਡ ਹੋ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਿ ਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਿ ਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 7 ਨਵੇਂ ਬਹੁਤਕਨੀਕੀ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਵਰਗੀ ਸਾਥੀ ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਲਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸੈ ਨ ਤੋਂ ਦਾਖਲਾ ਵੀ ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ 73 ਨਵੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ 25●● ਸਕਿੱਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਹੈ। 35 ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ) ਨੂੰ 128 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਵਜੋਂ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆੱਂ ਇਨਫਰਮੇ ਨ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਲ 2●13-14 ਦੇ ਲਈ 13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਜਟ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾ

(ਆਈ. ਟੀ.ਆਈ.) ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 76 ਆਈ.ਟੀ. ਆਈ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲਾਲੜੂ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਆਫ ਟਰੇਨਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਘੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਮਾਰੂਤੀ, ਟੋਯਟਾ ਅਤੇ ਟਾਟਾ ਮੋਟਰ ਦੇ ਵਿੱਚ 1633 ਦੇ ਲਗਭਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ-ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋਬ ਫੈਸਟੀਵਲ ਲਗਾ ਕੇ 15●● ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਇੱਕ-ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਢੁਕਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਥੇ ਰਵਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਦਿੰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖ਼ੂੰਖਾਰ ਜਾਨਵਰ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਖਾਣ ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲਣਾ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਰਾਜਾ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਥੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਨਦੀ ਤੋਂ ਪਾਰ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਜ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੰਦੇ। ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਫਿਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਦਰਵੇ ਬੰਦਾ ਗੱਦੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਆਪਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਕੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋ ਕੇ ਸੋਚਿਆ ਕੇ ਮੈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਣ। ਉਸਨੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ। ਗੁਰੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ। ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਸ ਰਾਜੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਗਏ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਥੇ ਜੰਗਲ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਥੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਸੜਕਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰੱਕਚਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਪਾਸੇ ਲਹਿਰਾਂ-ਬਹਿਰਾਂ ਹੋਈਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਮਤਲਬ ਰਾਜੇ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜੰਗਲ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਉਥੇ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਸ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ]

ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਸੀ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਿਠਾਉਂਦੇ ਸੀ। ਉਹ ਐ ਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਛੱਡ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਲੱਭਦੇ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਸਾ ਹੁਣ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰੋ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਭਾਲ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਰਾਜੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ। ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਚੱਲੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਟੀਚਾ 25 ਸਾਲ ਦਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਜੋ ੀ ਜੀ, ਪਲੀ ਬੈਠੋ, ਪਲੀ ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ : ਜਿਹੜੇ ਰਾਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਫਿਊਚਰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਚੰਗੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਦਾ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਦਰਖਤਾਂ ਤੇ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਕਿਹੜੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਪਏ ਹਨ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ। ਮੈਂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ, ਢੀਂਡਸਾ ਜੀ ਨੇ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੀ। ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਕਿ 1● -1● ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾ ਰ ਨਹੀਂ) ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ। ਹਾਂ ਜੀ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਲੇ 1● ਮੈਂਬਰ ਹੋਰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ।

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ (ਭੁਲੱਥ) : ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਦਾਰ

ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਲੋਂ ਜੋ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਈਦ ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਵਿਚ ਮੈ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਵੇਂ ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਜਟ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਾ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਸਿਵਾਏ ਨਿਰਾ ਾ ਤੋਂ, ਸਿਵਾਏ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੋਂ, ਸਿਵਾਏ ਉਦਾਸੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਦੀ ਹੈ ਉਹ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੂਬਾ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਖੁ ਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਦੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਨਾ ਫੜ । ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਦੇ ਲੈ ਲਓ, ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਰਮਨੀ, ਜਾਪਾਨ, ਚੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇ ਲੈ ਲਓ ਸਭ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਿਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧੀਆ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਰਕੇ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਖ ਾਨੇ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ ਖ ਾਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਮੀ ਪੱਥਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਡੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰਾ ਸਿਹਰਾ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕ ਨ ਕਰਕੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੈਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ 60 ਸਾਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਵੈਟ ਹੀ 20,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀ , ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2007 ਤੋਂ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ 2007 ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਵਿਤੀ ਸਾਧਨ ਸਨ ਉਹ ਕੇਵਲ 8989 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇਖ ਲਈਏ ਤਾਂ 8989 ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੱਕ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀ? ਸਾਲ 2007 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਖ ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾ ਣ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 2012-13 ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮਦਨ ਢਾਈ ਗੁਣਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, 24,318 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈ 2013-14 ਦਾ ਜੇਕਰ 2005-06 ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮਦਨ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

28,524 ਕਰੋੜ ਦੇ ਟੀਚੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਜਿਹੜੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਧੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅੱਜ ਜੋ ਵੈਟ ਦੀ ਕੁਲੈਕ ਨ ਵਧਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਰੌ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਧੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੀ.ਐਸ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਇਸੇ ਰੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 6% ਤੋਂ ਵੀ ਥੱਲੇ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜੀ.ਐਸ.ਡੀ.ਪੀ. 7.27 ਫੀਸਦੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ) : ਸਰ, ਮੇਰਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਡਿਸਟਰਬ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਮ ਰਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਜਿਹੜੀ ਨਵੀਂ ਲਿਸਟ ਆਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਅੱਜ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਆ ਗਿਆ, ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਠੰਡਲ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਸਟ ਆਈ ਹੈ......

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ : ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਸ ਵਿ ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਵ । ਅਸੀਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਪਰ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬੜਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਬੈਠੋ, ਠੰਡਲ ਸਾਹਿਬ।

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ: ਤੁਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਲੈਣਾ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ) ਸਦਨ ਵਿਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ।)

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ: ਸੋ ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ ਆਮਦਨ ਦਰ ਵਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਅੰਦਾ ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 2011-12 ਵਿੱਚ ਚਲੰਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ 78,594 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 2012-13 ਵਿੱਚ 89345 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 13.68 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇ ਦੇ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ 2011-12 ਵਿੱਚ 61,564 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਇਹ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ

68,747 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਇਹ 11.67% ਹੈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਹੀ ਹਿਸਾਬ ਲਾ ਲਈਏ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਕ ਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਐਫਰਟਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ, ਕਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੀ.ਐਮ.ਡੀ.ਪੀ. ਇਥੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਖੁ ਹਾਲੀ ਦੇ ਰਾਹ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣਾ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿ ਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦ ਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਲ 197●-1975 ਵਿੱਚ ਸੂਬਿਆਂ ਕਰਾਂ ਦੀ ਦਰ 2.45 ਫੀਸਦੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਘਟਦੀ-ਘਟਦੀ ਅੱਜ 1.38 ਉਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਸਾ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੱਧ ਐਫਰਟਸ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇ ਦੀ ਖੁ ਹਾਲੀ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾ ਘਾਟਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵਧੀਆ ਆਰਥਿਕ ਪੁ ੀ ਨ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਅਸਮੱਰਥ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਮੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਕਮੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਹਿੱਸਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਬੜਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ 25%, ਇਲਾਕੇ ਅਨੁਸਾਰ 1●%, ਵਿੱਤੀ ਸਮਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ 47.5%, ਵਿੱਤੀ ਅਨੁ ਾਸਨ ਦਾ 17.5%, ਸਾਡੇ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਸਟੇਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਕਾਰਨ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੀ ਸਟੇਟ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ., ਬਿਹਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਬਾਕੀ ਸਟੇਟਾਂ ਇਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਘਾਟਾ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦਿੱਤੇ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਸਾ ਪੂਰਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਨੇ ਅਬਾਦੀ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਦੇ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਦੇ ਦੀ ਖੁ ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਸਾ ਗਰਾਂਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਸਮ ਂ ਵੀ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਸਾ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਉੱਪਰ ਗਾਡਗਿਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਾਂ ਏਰੀਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਰਮੀਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅਬਾਦੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਦੇ ਦੀ ਖੁ ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਾ ਦੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਦਰ ਬੜਾ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 13ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ਸਾ ਵਿਤੀ ਘਾਟੇ 3.● ਫੀਸਦੀ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬੜੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ 2●12-13 ਵਿੱਚ 3.5 ਫੀਸਦੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 2●13-14 ਵਿੱਚ ਇਹ 3.● ਫੀਸਦੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਂ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਨ ਾਕਤ ਦੇਖਦਿਆਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਟਾਪਿਕ ਛੋਹਣਾ ਚਾਹਵਾਂਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੱਦਾਂ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਭ ਤੋਂ ਿ ਆਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਮੇ ਾ ਹੀ ਅੱਖੋਂ-ਪਰੋਖੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸੋਕਾ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਦੀ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵ ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਸੋਰਸਿ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਆਮਦਨ ਵੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨੀ ਬੜੀ ਔਖੀ ਹੈ, ਟੈਕਸ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ, ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਜਿੱਥੇ ਗਰੀਬਾਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਥੇ ਕਿਸਾਨ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਮ ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਅੱਜ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੋਂ, ਕਰੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਖੁਦਕੁ ੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ, ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2●●●-1● ਦੌਰਾਨ 4688 ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁ ੀਆਂ ਕਰ ਗਿਆ। ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲੋਂ ਅੰਨ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅੰਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਭਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸਦਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ

ਜਿਹੜਾ ਠੰਡੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਪਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰੀਆਂ ਮਿੱਧ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕਿਸਾਨ ਕੌਣ ਹੱਲਾ ਰੀ ਦੇਵੇ? ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਲਈਏ, ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਫਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਿੱਤੀ ਭਾਰ ਹਲਕਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਰ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2886 ਵਿਅਕਤੀਆਂ 30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਲਈ 66 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅੱਗੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 70-80% ਅਬਾਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀਆਂ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਵਾਸਤੇ 763 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਇਹ ਲਾਘਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਾਸਤੇ, ਇੰਦਰਾ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਾਸਤੇ, ਪਿੰਡਾਂ/ਢਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਇੱਟਾਂ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਉਥੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ।

ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ_ੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਿ ਦਗੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ_ੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਗੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ_ੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਫਸਲ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ _ੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀ ਸਾਰੇ ਖੁ ਹਾਲ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ ਹੀ ਗੰਧਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਹੀ ਜੇਕਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿ ਸਕਾਂਗੇ। ਸੋ, ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2013-14 ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜੋ_ੱਧ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਇਹ ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਖਰਾਬ ਹੈ, ਜਿਸ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਆਰ.ਓ. ਸਿਮਟਮ ਲਗਾ ਕੇ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

ਜਿਹੜਾ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਰਾਹੀਂ_ੱਧ ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਭੈਣ ਜੀ, ਬੈਠੋ ਪੀ । ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ 1● ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ 15 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ : ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਬੀਬੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਐਡਜਸਟ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰੋ। ਆਪਾਂ ਅੱਜ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ 25 ਤਰੀਕ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਬੱਸ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਵੈਸੇ ਵੀ ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਮੈਂ_ਰੂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੀਬੀਆਂ ਤਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿਉ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸੀਮਤ ਰੱਖ ਲਵਾਂਗੀ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਿੰਜਾਈ ਬਾਬਤ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗੀ। ਇਸ ਮੱਦ ਹੇਠਾਂ ਨਹਿਰਾਂ, ਡੈਮਾਂ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਜਲ ਮਾਰਗਾਂ ਲਈ 11●3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੁ ਹਾਲੀ ਆਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਹਰ ਕੰਮ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਮਧਾਣੀਆਂ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਧਾਣੀਆਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਮਧਾਣੀ ਵੀ ਜੇਕਰ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ ਤਾਂ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੱਲਣਗੇ? ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਏਅਰ ਕੰਡੀ ਨ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲਣਗੇ? ਜੇਕਰ ਬਿਜਲੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸੁਖੀ ਰਹਿਣਗੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਿ ਦਗੀ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਫਾਰਮ ਲਿਆਉਣ ਵਾਸਤੇ 32●9 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਢਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਪਾਵਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਿਫੋਰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2●14 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸਰਪਲੱਸ ਸਟੇਟ ਬਣੇਗਾ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਖੁ ਕਿਸਮਤੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਾਬਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸੰਕਟ ਸੀ, ਉਸ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ 1● ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬਿਜਲੀ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੀ 5 ਲੱਖ ਬੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਕਾਰਡਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀ ਫਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ

ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਹੱਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਖੁ ਹਾਲੀ ਆਵ ਗੀ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. ਡੀ. ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰ ਲੇਨ ਜਾਂ ਸਿਕਸ ਲੇਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2●13-14 ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਸਤੇ 42●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਖੁ ਹਾਲੀ ਆਵੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਧਾਈ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਲਿੰਕ ਰੋਡ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ 17●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਂ ਮੁ ਕਲ ਪੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਠੀਕ ਹੋਵ ਗੀ। ਸੋ, ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਡੀ. ਮਹਿਕਮੇ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪਰਪੋ ਲ ਬਹੁਤ ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਿਧੀਪੁਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਢਿੱਲਵਾਂ ਤੱਕ ਸੜਕ ਚਾਰ ਮਾਰਗੀ ਜਾਂ ਛੇ ਮਾਰਗੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਤਜਵੀ ਆਪਣੀ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੋਗਪੁਰ ਤੋਂ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਸੜਕ ਸਿਕਸ ਲੇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਦੋਆਬੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਮ ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਵਿੱਚ 149●8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਹਨ, ਇਹ ਬੜਾ ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਅਧੀਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਾਸਤੇ 87●5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਲਈ 25●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਰੋਪੜ-ਫਗਵਾੜਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਹਾਈਵੇ ਵਾਸਤੇ 9●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 4●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਧੀਆ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡਾ ਦੁਆਬਾ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਾਮਲ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੀ ਦੁਆਬਾ ਬੈਲਟ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਬੈਲਟ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾ ਮਾਰ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਥੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹੀਏ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਂ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਬੈਲਟ ਹੈ ਤੇ ਤੁਹਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ? ਤੁਸੀਂ ਪੈਸਾ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਉਥੋਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੇਚ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇ ਨ ਵਾਸਤੇ ਤਜਵੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਲੋਕਲ ਉਡਾਣਾਂ_ਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕਲ ਉਡਾਣਾਂ_ਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਨੈ ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਰੁ ਗਾਰ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵੀ ਇਹ ਮਹਿਕਮਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਕਰੋੜ ਜਾਂ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਟੂਰਿ ਮ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਣਾਇਆ। ਜਿੱਥੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਵਿਖੇ ਬਣਾਈ, ਵੱਡਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਬੰਧੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਜੰਗ-ਏ ਅ ਾਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਰਗੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਯਾਦਗਾਰ ਉਸਾਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਉਥੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਪਣੀ ਤਜਵੀ ਵਿੱਚ ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਬੀਬੀ ਜੀ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ : ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ। ਬੱਸ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਓ। ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਰਹਿਣ ਦ ਵਾਂਗੀ। ਕਾਹਲੇ ਨਾ ਪਵੋ ਜੀ। ਪਲੀ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲ ਵੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਪੂਰਥਲੇ ਵੀ ਪੁਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਤੇ ਪੁੱਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਰਥਲ ਨੇੜੇ ਚੱਕੀ ਨਦੀ ਉੱਪਰ ਪੁਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਨੋਆ ਪੱਤਣ ਵਿਖੇ ਪੁਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਮਾਝਾ ਦੁਆਬੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਘਾਜਨਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹਨ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਾਘਾਜਨਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ 13ਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਾਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੱਛੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਸੁਪਨਾ ਉਲੀਕਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੇਵਲ ਤਜਵੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਬਲਕਿ ਪੈਸੇ ਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ 47 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। 11ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਫਰੀ ਟੈਬਲੇਟ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਜਿਹੜੀ 30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾ ੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵ ਗੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਐਜੂਕੇ ਨ ਨੂੰ ਚਲਦਾ ਰੱਖਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਲ 1000 ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਤੋਹਫਾ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ 3443 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਧੀਨ 108 ਨੰ. ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ 30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ 40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਘਾ ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਵਾਸਤੇ, ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਕਦੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇ ਨਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਦੀ ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਦੀ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਦੀ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾ ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਘਾਜਨਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤ ੈੱਡ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਰਾਤ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਣ ਬਸ ਰਿਆਂ/ਨਾਈਟ ੈਲਟਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 9ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਮੁਫਤ ਸਾਈਕਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਾਰਟ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੀ ਰੱਖਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਨੰਨ੍ਹੀ ਛਾਂ ਸਕੀਮ ਜਿਹੜੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸ ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿੱਦਿਆ ਰੈਗੂਲਰ ਰੱਖ ਸਕਣ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਲ 2●11-12 ਵਿੱਚ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਸਾਲ 2●12-13 ਵਿੱਚ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਲਾਡਲੀ ਬੇਟੀ ਕਲਿਆਣ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਤਰੀ ਸ ਕਤੀਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਕੀਮ ਨੰਨੀ ਛਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਬੱਚੀ ਮੈਡੀਕਲ, ਪਾਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਫੈ ਨਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਵੇਗੀ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ 3●,●●●/- ਰੁਪਿਆ ਸਲਾਨਾ ਵ ੀਫੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਘਾਜਨਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ 1● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸੋਚ ਤੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੀਆਂ ਫਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਵੀ ਲਾਘਾਜਨਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਅਜੋਕੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ 3●●●/- ਰੁਪਏ ਸਲਾਨਾ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਬੱਚੀਆਂ ਫਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਖਜਾਨੇ ਭਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋ ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਟੀਚਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਐਸ.ਡੀ.ਓ.ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿਰਫ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿਰਫ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅੰਸਰ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾ ਮ ਗੈਰ-ਹਾ ਰ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਡਿਸਮਿਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਸਪੈਂਡ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਦੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਿਰੰ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਘਰਾਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਤਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਪੈਮਾਨੇ ਕਿਉਂ ਹਨ? ਮੁਲਾ ਮ ਹਾ ਰੀ ਲਗਾਉਣ ਤ , ਨੋ ਵਰਕ ਨੋ ਪੇ ਹੇਠ ਅਸੀਂ ਸਸਪੈਂਡ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਡਿਸਮਿਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਐਮ.ਐਲ ਏ.

ਭੱਤੇ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਵੀ ਖਰਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੈਰ-ਹਾ ਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ 54,●●● ਟੀਚਰ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਘਾਜਨਕ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਆਪ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਾਰਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਮਨ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕਾਫੀ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਾਂ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਦੋ-ਚਾਰ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਮੁਕਾ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਭੁਲੱਥ ਹਲਕਾ ਬੇਟ ਏਰੀਏ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਕਿ ਸਾਰੇ ਿ ਲ੍ਹੇ ਦੇ ਟੋਟਲ ਪਿੰਡ 537 ਹਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹਲਕੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਭੁਲੱਥ ਹਨ। ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਗਵਾੜਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਪਾਸੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਬੇਈਂ ਦੋਨੋਂ ਇਸ ਘੇਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਟੋਟਲ 537 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਡੇ ਬੇਟ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ 329 ਪਿੰਡ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਬਡਾਲੇ ਦੇ 87 ਪਿੰਡ, ਢਿੱਲਵਾਂ ਦੇ 92 ਪਿੰਡ, ਕਪੂਰਥਲੇ ਦੇ 16 ਪਿੰਡ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੇ 134 ਪਿੰਡ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਬੇਈਂ ਉਛੱਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 329 ਪਿੰਡਾ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਭਾਵੇਂ 6 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਣ, ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਲ ਤਬਾਹ ਜੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਡੋਬਾ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਮਾਰ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਥੇ ਦੇ ਉਥੇ ਹੀ ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਆਈ ਹਾਂ ਕਿ ਬੇਟ ਏ ਰੀਏ ਵਾਸਤੇ ਰੂਰ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈ ਬੜੀ ਖੁ ੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਫੰਡ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਇੱਕ ਕਿੱਲੇ ਦਾ ਦਸ ਹ ਾਰ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲਿਆਂ , ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਵਾਲਿਆਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ 3●●● ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗੀ ਕਿ ਜ ਕਰ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਉਜਾੜਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਮੁਆਵ ਾ ਖੁ ੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 3●●●/- ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਅਸੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਬੇਟ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਨੇੜੇ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡਾ ਫਰ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਏ। ਅਸੀਂ ਬੇਟ ਏਰੀਏ ਵਾਲੇ ਸਦਾ ਹੀ ਉੱਜੜਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਬੰਨ੍ਹ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

ਨਹੀਂ। ਬੰਨ੍ਹ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਮੀਨ ਰੁੜ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਮਾਰ ਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਐਡਵਾਂਸ ਬੰਨ੍ਹ ਬੱਝ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਨਯੋਗ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬਿਆਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਰਲੇ ਪਾਸੇ ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ ਰੈਂਪ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਧੁੱਸੀ ਵੀ ਕੱਚੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬਾਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬੋਰੇ ਭਰ ਕੇ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਮ ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਿ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਬੇਟ ਏ ਰੀਏ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 6 ਸਾਲ ਦੀ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਬਜਾਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਬੜੀ ਮੁ ਕਲ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਲਾਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਬਹੁਤ ਔਖ ਪੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਇਹ ਸੜਕਾਂ ਿ ਆਦਾ ਦੇਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਿ ਆਦਾ ਸੜਕਾਂ ਲਿੰਕ ਰੋਡ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਿ ਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 1791.81 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਲਿੰਕ ਰੋਡ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ 1● ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਹੈ। ਭੁਲੱਥ ਵਿੱਚ 272.91 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਅਤੇ 1● ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਸੜਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਪਲੈਨਡ ਰੋਡ 18 ਫੁੱਟ ਕੱਢ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਿ ਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਂ 136.59 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਿ ਆਦਾਤਰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਡਿਸਕ੍ਰੀ ਨਰੀ ਫੰਡ ਮਿਲਦੇ ਸੀ, ਅਨਟਾਈਡ ਫੰਡ ਮਿਲਦੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਚੌੜੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਜਿਉਂ ਦੀਆਂ ਤਿਉਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 49.●9 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਪਲੈਨਡ ਰੋਡ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ 18 ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਿ ਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 23 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਸੜਕਾਂ 59.83 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹਲਕਾ ਭੁਲੱਥ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 25.73 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਟੇਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾ ਤਾਂ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੀ ਉਥੋਂ ਟਰੈਫਿਕ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ੋਰ ਬਹੁਤ ਿ ਆਦਾ ਹੈ। ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਟਰੈਫਿਕ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜਾਏਗੀ ਜਾਂ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਟਰੈਫਿਕ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜਾਏਗੀ ਜਾਂ ਟਾਂਡੇ ਜਾਏਗੀ ਜਾਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਾਏਗੀ, ਵੱਡੇ ਟਰੱਕ, ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਉਥੋਂ ਕਨਵੇਂਸ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਟਰੈਫਿਕ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਟੁੱਟਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਂ 1● ਫੁੱਟ ਚੌੜੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬੇਟ ਏ ਰੀਆ ਹੈ ਇਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਬੜੀ ਉੱਚੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੇਮ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਿਸਟਮ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੀ ਵੱਡੀ ਮੁ ਕਲ ਇਹੀ ਹੈ। ਬੇਟ ਏ ਰੀਏ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲਾਂ 1975 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਿੱਠੀ ਵੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ, ਬੈਂਡ ਤੋਂ, ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਇੱਧਰ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉੱਧਰ ਬ ਟ ਏਰੀਏ ਦੀ ਪੁਜੀ ਨ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਈਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਚਿੱਠੀ ਜਿਹੜੀ 1975 ਵਿੱਚ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿ ਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਸੀ ਕਿ ਬੇਟ ਏ ਰੀਏ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਤਾਂ 13.2.2●13 ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿ ਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜਨ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਲਿਖ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਕਿੰਨੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਡੇ 513 ਵਿਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 329 ਪਿੰਡ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੱਸੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਮਾਰ ਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਟਾਈਮ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਲਵਾਂਗੇ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਣ ਲੱਗੀ ਹਾਂ ਕਿ 537 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ 125 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਹਨ। ਬਾਕੀ 412 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਵੇਖੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਅਮਰੀਕਨ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿਓਗੇ ਤਾਂ ਦੁਆਬਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੁਆਬਾ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਕੱਲੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਨਾ ਵੇਖਿਆ ਕਰੋ, ਇਹ ਲੋਕ ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਬਾਹਰ ਗਏ ਹਨ, ਕਰੇ ਦੇ ਬੋਝ ਥੱਲੇ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਵੇਖਿਉ ਕਿਤੇ ਇਹ ਵੀ ਖੁਦਕ ਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮ ਬੂਰ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨ ਮ ਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸੋ, ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੈਂ ਖ ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਣਹਾਰ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ, ਮਿਹਨਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਭਾ ਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਾਬਾ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਧਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਦਰ ਘਟਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਖੁ ਹਾਲੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ ਜੀ ਬੋਲਣਗ ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ) : ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ]

ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਕਾਬਲੇ-ਤਾਰੀਫ, ਲਾਇਕ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇ ਕੀਤੇ ਬਜਟ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਚੁਣ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਆਏ ਹੋ। ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਪੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਆਪਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਕਾਪੀ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਕਾਪੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਸੀ, ਉਹ ੇਅਰੋ-ੇਅਰੀ ਪੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਰ ਵਾਰੀ ਸਦਨ ਸਾਹਮਣੇ ਬਜਟ ਰੱਖਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੜੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਲੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬਜਟ ਦੀ ਰੰਗਦਾਰ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਕਚਰ ਅਤੇ ਗਰਾਫ ਆਦਿ ਬਣਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮ ਰੇ ਵਰਗਾ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹਿਆ ਬੰਦਾ ਵੀ ਇਸ ਬਜਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੇਖ ਕੇ ਸਮਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਕਿਥੇ ਖੜ੍ਹੋਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਤਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਗਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਵੀ ਰੰਗਦਾਰ ਪੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਤਕੀਂ ਟੋਕਣ ਵਾਲੇ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਟੋਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਪੀਚ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੋਲਣ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੱਚ ਪੁੱਛੋ ਜਦੋਂ ਮੈ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲਿਸਟ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾਂ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਇਹ ਚਾਰ ਅੱਖਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਜਟ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ 2007 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2011 ਤੱਕ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੰਜ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਪੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਨਕਾਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ, ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਚੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਉਸ ਨਕਾਰਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਇਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ਪਰ ਇਸ ਇਕ ਆਦਤ ਨਾ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਦਤ ਪੰਜ ਸਾਲ ਅਪਣਾ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਟਰੇ ਰੀ ਬੈਂਚਿੰ ਵੱਲੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਪੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅਖੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਐਤਕੀਂ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਗਾਂਹ ਚਲੇ ਗਏ। ਚਲੋ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਤਾਂ ਠੀਕ ਸੀ ਕਿ 45 ਤਾਂ ਚੁਣ ਕੇ ਆਏ ਸੀ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਇਹ ਹੁਣ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ, ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਨਕਾਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪ ਹੀ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਉਠਕੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕ ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ

ਦ ਣਗੇ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਿ ਆਦਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਸਬਜੈਕਟ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਜੋ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਥੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਜਟ ਤ ਵੀ ਾਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਲ 2●●2 ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 2●●6 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਆਖਰੀ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਕੀ ਸਨ? ਸਾਲ 2●●7 ਵਿੱਚ ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਪੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਵੀ ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਲ 2●●2-●3 ਦੀਆਂ ਬਜਟ ਤ ਵੀ ਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਪੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ 2793 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਲਾਗੂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ? ਸਿਰਫ 1768 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਭਾਵ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕ ਵਲ 63% ਲਾਗੂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ; ਸਾਲ 2●●3-●4 ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਜਟ ਤ ਵੀ ਾਂ 2822 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਿਰਫ 1587 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਭਾਵ ਕੇਵਲ 56% ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜਿਹੜੀ ਸਾਲ 2●●4-●5 ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਜਟ ਤ ਵੀ ਸੀ ਉਹ 3479 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ 196● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜੀ ਕੇਵਲ 56% ਬਣਦੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ, ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਤ ਵੀ ਾਂ ਵੀ ਕੇਵਲ 56% ਜਾਂ 6●% ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਜਦੋਂ ਸਾਲ 2●●7 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤ ਵੀ 5111 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ 5●24 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਭਾਵ 98% ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ 1●●% ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2●●8-●9 ਵਿੱਚ 621● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਟ ਤ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ 6295 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 112% ਬਣਦੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2●1●-11 ਵਿੱਚ 91% ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਥੱਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਲਾਗੂ ਹੋਈਆਂ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਾਲ 2●●2-●3 ਵਿੱਚ 2793 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਪ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸਾਲ 2●●6-●7 ਵਿੱਚ 4●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਭਾਵ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ 12●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ]

ਵਾਧਾ ਆਪਣੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ, ਸਾਲ 2●●7-●8 ਵਿੱਚ 5111 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਪੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਲ 2●13-14 ਵਿੱਚ 16123/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਭਾਵ ਲਗਭਗ 11●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਵਾਧੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਐਵੇਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਲਿਆਕਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਇਹ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਚੱਲ ਸਕੀਏ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ 553 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸਰਹੱਦ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੀ 1●● ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਰਹੱਦ ਮੇਰਾ ਜਿਹੜਾ ਖੇਮਕਰਨ ਹਲਕਾ ਹੈ ਉਸ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਸਾਡੀ ਲਗਭਗ 19●●● ਏਕੜ ਮੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੇਵਲ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਦੁੱਖ-ਤਕਲੀਫਾਂ ਹੰਢਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁ ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਥੇ ਵਾਸਤਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਦੀ, ਹਰੇਕ ਇਲਾਕੇ ਤੇ ਹਰੇਕ ਕੰਸਟੀਚੁਐਂਸੀ ਦੀ ਹਰ ਤਕਲੀਫ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਹੱਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜਿਹੜੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਆਵ ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬੜੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਬੜੀਆਂ ਕੋ ਿ ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੜੇ ਲਾਜਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕੇਸ ਪੇ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਵੱਲ ਕਦੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਲ 1997 ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ੀ ਅਟੱਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਥੱਲੇ ਬਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਾ ਤ ਕਰਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮਿਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ ਆਉਂਦੀ ਹਰ ਤਕਲੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਡਵਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਦ ਸੀ ਕਿ

ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਸੁਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲੱਗੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਦੇ ਆਰ ਪਾਰ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ   ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੈ ਅੱਜ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਢਾਈ ਹ ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ   ਸਲਾਨਾ ਮੁਆਵ ਾ ਦ ਣਾ_ਰੁ ਕੀਤਾ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਦਾ ਢਾਈ ਹ ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਅੱਜ ਦੇ ਦਸ ਹ ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਦੀ ਰਹੀ, ੍ਰੀ ਅਟੱਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਥੱਲੇ ਸਰਕਾਰ ਚਲਦੀ ਰਹੀ, ਸਰਹੱਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ   ਢਾਈ ਹ ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਲਾਨਾ ਮੁਆਵ ਾ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਲ 2●●4 ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਬਣੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਤ ਹਸਤੀ   ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਆਪ ਸਾਲ 1947 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਆਏ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ   ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਜਾੜਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਜਿਹੜਾ ਕੁਹਾੜਾ ਚੱਲਿਆ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਚੱਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ   ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸਲਾਨਾ ਮੁਆਵ ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਢਾਈ ਹ ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਮੁਆਵ ਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸਾਨਾਂ   ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨਮੋ ੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਿ ਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਕਿ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ   ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁਆਵ ਾ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਅੱਜ ਉਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਦੁੱਖ-ਤਕਲੀਫਾਂ ਭੋਗਦੇ ਹਨ, ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਿਸਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਬੀਜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਿ ਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਜੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਝੱਲਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ   ਮੁਆਵ ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਬੜੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਦਰਦ ਸੀ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮੀਨ ਤਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ   ਤਿੰਨ ਹ ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੁਆਵ ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਟਰੈ ਰੀ ਬੈਂਚਿ ਵਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ) ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ]

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲਗਭਗ 5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀ ਾਂ ਦਾ ਿ ਕਰ ਕੀਤਾ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀ ਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਾਇਦ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ। ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਾਰੇ ਮਾਝੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕ ਨ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੋਚਾਂਗੇ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅਰ ੀ ਦੇਣ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕੁਨੈਕ ਨ ਲੈ ਲੈਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਿਸਾਨ, ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕ ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਐਕਸੀਅਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਅਰ ੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ ਤੇ ਕੁਨੈਕ ਨ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਉਨੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। (ਟਰੈ ਰੀ ਬੈਂਚਿ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿਗ) ਅੱਜ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਛੋਟੀ ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕ ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤਕਲੀਫ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣਦੇ ਸੀ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈ ਯਾਦ ਹੈ ਸਾਲ 2●●7 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗਰੀਬਾਂ 4 ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ ਆਟਾ ਅਤੇ 2● ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ ਦਾਲ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਕਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ 42● ਹੈ, 4 ਅਤੇ 2● 42● ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਮੈ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਥਾਲੀਆਂ ਵੀ ਖੜਕੀਆਂ, ਚਮਚੇ ਵੀ ਖੜਕੇ, ਕਟੋਰੀਆਂ ਵੀ ਖੜਕੀਆਂ ਇਹ ਸਭ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰ ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਆਪਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2●●9 ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਹੜੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ ਕਿ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਪਾਰਟੀ ਨੇ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗਰੀਬ ਸਸਤਾ ਅਨਾਜ ਦੇਵਾਂਗੇ, 2 ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ ਚਾਵਲ ਦੇਵਾਂਗੇ ਪਰ ਅੱਜ ਚਾਰ ਸਾਲ ਲੰਘ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਨਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਥਾਲੀ ਖੜਕਾਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਵਾਅਦੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਵਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸੈਂਟਰ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2●13 ਦਾ ਬਜਟ ਜਿਹੜਾ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਾਈਟ ਟੂ ਫੂਡ ਐਕਟ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦਾ ਡਰੀਮ ਹੈ। ਇਹ ਡਰੀਮ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਘਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਜੇ ਦੇਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ 2●●9 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤੇ ਸੀ, ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੈਠੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਹਰ ਵਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫੰਡ ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਕੀਮ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਬੀਬਾ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਰਾਜ ਤੁਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਤਲੀ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਝੋਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੈਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਪੈਸੇ ਕਰਕੇ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਉਸ ਪੈਸੇ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਘਪਲੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਫੰਡ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਘਪਲੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ-ਛਿਪਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਉੱਪਰ ਜੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ, ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਿ ਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਆਪਣੀ ਰੋ ੀ-ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਕੁਝ ਸੁੱਝ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰੇਕ ਚੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੀ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾ, ਹਰ ਚੀ ਤੋਂ ਸਬਸਿਡੀ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਬੜੇ ਹਿਤੈ ੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋ ਿ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਕਰ ਾ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸਕੀਮ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਦ ਜਿਹੜੀ 4●● ਰੁਪਏ ਤੋਂ 12●● ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੈਟਰੋਲ ਦੇ ਰੇਟ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਡੀ ਲ ਦੇ ਰੇਟ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਕੀਟਨਾ ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਕੇ ਰੇਟ ਅੱਜ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ? ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸਟੇਟ ਦੇਖਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਗਰੀਬ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਗਨ ਸਕੀਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਵੀ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ]

ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਵਾਸਤੇ 1● ਲੱਖ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ , 18 ਲੱਖ ਗਰੀਬ ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ 5 ਲੱਖ ਬੀ.ਪੀ.ਐਲ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 2●● ਯੂਨਿਟ ਫਰੀ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੋਕ ਹਿਤੈ ੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਥੇ ਰੋ ਹੀ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਰ ਾ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਲ 2●●7-●8 ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਲਾਨਾ ਖਰਚਾ 6438/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। 2●12-13 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਧ ਕੇ 15184 ਕਰੋੜ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ 9●●●/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਸਾ ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ? ਕੀ ਕਦੀ ਇਸ ਦਾ ਿ ਕਰ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਜਿਹੜੀ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਬਿਜਲੀ ਮੁੰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਲ 2●●7-●8 ਵਿੱਚ 2453 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ 2●12-13 ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਧ ਕੇ 5511 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਇਆ ਬਤੌਰ ਸਬਸਿਡੀ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇ ਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ 5785 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਰ ਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲਣਾ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਿ ਕਰ ਕਰਕੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੜੀ ਵਾਰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਸਾਡੀ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਮਤਲਬ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 7461/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਅਮਾਊਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਖਰੀਦਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਿੰਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਅਮਾਊਂਟ ਦਾ ਵਿਆਜ ਹੈ ਉਹ ਵੀ 7●●●/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਹਰ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਯਤਨ _ਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਵਾਸਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਕੈਡਮੀ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਖੋਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਐਤਕੀਂ 1● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਜਿਹੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਿ ਵਿੱਚ ਸੀ-ਪਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਬਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਾਸਤੇ 9 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਲ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਕੋਪ ਹੈ, ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਰੁ ਗਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮੈਰੀਨ ਅਕੈਡਮੀ _ਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 600 ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਇਆ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅੱਜ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਸਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿ ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇਸ ਘਾਤਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਿ ਲ੍ਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਫੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਨ ਾ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਚਾਹ ਦਾ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਬ਼ ਰਗਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਕਿ ਅੰਗਰੇ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਚਾਹ ਦਾ ਨ ਾ ਛੱਡ ਗਏ। ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਣਾ ਕਿ ਜੇ ਰਾਤ ਕੋਈ ਰਾਬ ਪੀਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਤ ਦਾ ਰਾਬੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਭੈੜੇ ਨੇ ਆ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਉਲਝਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬੜੀਆਂ ਕੋਿ ਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਬੜੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ , ਸਮਾਜ ਕੱਢ ਸਕੀਏ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਡੀਅਡਿਕ ਨ ਸੈਂਟਰ ਜਾਂ ਨ ਾ ਮੁਕਤੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਧੀਆ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੇ ਸਪੈ ਲਿਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਚਲਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਾਸਤੇ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਕਿਸਾਨੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਹੋਰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਇਸ ਹੋਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨਯੋਗ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਡੇਅਰੀ ਚਲਾਉਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਬਸਿਡੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਦੁੱਧ ਦਾ ਧੰਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਉਸ ਧੰਦੇ ਅਪਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਸਕੀਮ ਜਿਹੜੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ 27

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ]

ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਿੱਛੇ 11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਹੜੇ ਬੱਕਰੀਆਂ-ਭੇਡਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਈ ਛੋਟੇ ਮੁਰਗੀ ਖਾਨੇ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ 5,●●● ਮੁਰਗੀਆਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ 6 ਲੱਖ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਉਤ ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਵੀ ਸਾਇਕਲ ਤੇ ਆ ਕੇ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਖਤ ਮੈਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਾ ਕਿਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾਏਗਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਹਰ ਇਕ ਹੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਵਾਸਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਨਵੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਰਾਤ ਦਾ ਟਾਈਮ ਸੀ ਕਿ ਸਾਇਰਨ ਵੱਜਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਅੱਜ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਫੂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾ ਅੱਜ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਰਾਖੇ ਸਾਡੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਨੇੜੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ 2● ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਰੰਤ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

*1.●7 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ

(*ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਢਾਈ ਵਜੇ ਸੈ ਨ ਖਤਮ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਫੀ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ : ਹੋ ਗਿਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੈਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ

ਵੀ ਸਮਾਂ ਦੇ ਸਕਾਂ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫਲਾਣੀ ਥਾਂ ਲੇਬਰ ਚੌਂਕ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਚੌਂਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਲੇਬਰ ਖੜ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਮੀਂਹ ਹੋਵੇ, ਤੂਫਾਨ ਹੋਵੇ, ਹਨੇਰੀ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੀ ਰੋ ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਮ ਦੂਰ ਲੋਕ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਉਹ ਲੋਕ ਉਥੇ ਖੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਜੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ੈੱਡ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ੈੱਡ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ 1●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀ ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਉਨੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀਜਾਂ ਪੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਤਜਵੀ ਵਿੱਚ ਸਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨ ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ 2●●7 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2●12 ਤੱਕ ਦੀ ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਹੋਏ ਹਨ ਉਸ ਸਦਕਾ ਹੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 5ਵੀਂ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ- ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਏਜੰਡਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਕਸਿਤ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇੰਤ ਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਪੱਖ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਤਜਵੀ ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀ ਾਂ ਦੀ ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਖਿਮਾ ਦਾ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਧੰਨਵਾਦ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ੍ਰੀ ਐਸ. ਆਰ. ਕਲੇਰ ਜੀ। ਪੰਜ-ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜੀ।

ੀ ਐਸ. ਆਰ. ਕਲੇਰ (ਜਗਰਾਉਂ, ਐਸ. ਸੀ.) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮੈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇ ਕੀਤੇ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਗਰਾਉਂ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਏਰੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਿੱਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਪੀਚ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰੱਖਾਗਾ। ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ 65% ਅਬਾਦੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਿੱਤੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਟਾਪ ਪ੍ਰਾਇਰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2012-13 ਵਿੱਚ 440 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 2013-14 ਵਿੱਚ 1063 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਵਾਸਤੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਖਰਚੀ ਗਈ ਰਾ ੀ ਤੋਂ ਢਾਈ ਗੁਣਾਂ ਿ ਆਦਾ ਹੈ। ਸਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਜੋ ਵਾਹੀਯੋਗ ਰਕਬਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ 1.53% ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ 50%-60% ਕਣਕ ਅਤੇ 35%-40% ਚਾਵਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਲ ਕਿਨ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਭਰਦੇ ਭਰਦੇ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੀਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਸਾਲ 1960 ਵਿੱਚ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਵਾਸਤੇ 15 ਤੋਂ 20 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਬੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ 200 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਾ ਵੀ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ 5000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇਖੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਲਾਰਮਿੰਗ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਿ ਕਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :-

The poorly graded soil poses a big threat to food security and causes serious implications not only for the State but for the entire Nation.

ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਰਟੇਲਾਈ ਰ ਯੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟੋਟਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਯੂਟੇਲਾਈ ਨ 144.1● ਕਿਲੋਗਰਾਮ ਪਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 241.6 ਕਿਲੋਗਰਾਮ ਪਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਫਰਟੇਲਾਈ ਰ ਯੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਦਾਂ ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਰੇਟ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਡੀ ਲ ਦਾ ਰੇਟ ਵੱਧ ਗਿਆ, ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੋਇਆ? f ਮੀਂਦਾਰ, ਕਿਸਾਨ ਕਰੇ ਹੇਠ ਦਬਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਕਿਸਾਨ ਕਰੇ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਕੁੱਲ ਕਰ ਾ 35●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਮਾਫ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਸਤੇ 5511 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ, ਅੱਜ f ਮੀਂਦਾਰ ਉੱਪਰ ਇਹ ਕਰ ਾ 35●●● ਕਰੋੜ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਕਰੀਬਨ 68●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਉਹ ਬਾਕੀ ਸਟੇਟਸ ਦੇਖ ਕੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ f ਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਨੈ ਨਲ ਫੂਡ ਸਿਕਿਓਰਟੀ ਮਿ ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ 22 f ਲ੍ਹਿਆਂ ਕਣਕ ਦੇਣ ਲਈ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ 1● f ਲ੍ਹਿਆਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ 13% ਪ੍ਰੋਡਕਟੀਵਿਟੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਮੈਂ f ਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਲਾ ਨੈ ਨਲ ਫੂਡ ਸਿਕਿਓਰਟੀ ਮਿ ਨ ਰਾਈਸ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਿ ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ The rate of water extraction has reached 145% of recharge resulting in 112 out of 141 development blocks, reporting an alarming rate of depletion of ground water.

ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਰਾਬਲਮ ਨਾਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਔਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਕਨ ਰਵੇ ਨ ਆਫ ਨੈਚੁਰਲ ਰਿਸੋਰਸਿ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਲੇਕਿਨ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਵੀ f ਲ੍ਹਾ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾ ਟਰੀ ਕ੍ਰਿ ੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਿਹੜੀ ਸਾਲ 2●●7 ਵਿੱਚ_ਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਕੀ ਹਨ? ਅਨ-ਇਰੀਗੇਟਿਡ ਲੈਂਡ ਵਾਸਤੇ ਫੰਡ ਦੀ 2●% ਐਲੋਕੇ ਨ ਹੈ ਅਤੇ 3●% ਪ੍ਰੋਡਕਟੀਵਿਟੀ ਇਨਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਆਲਰੇਡੀ 98% ਮੀਨ

[੍ਰੀ ਐਸ. ਆਰ. ਕਲੇਰ]

ਇਰੀਗੇਟਿਡ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੋਡਕਟੀਵਿਟੀ ਸੈਚੂਰੇਟਿਡ ਪੁਆਇੰਟ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਗੁ ਾਰਿ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ 50% ਐਲੋਕੇ ਨ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਵੈਸੇ ਹੀ ਘੱਟ ਗਈ ਤੇ ਜੋ 13% ਸਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਧਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਸਲਾ ਟੇਕ ਅੱਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਸਪੈ ਲ ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਪਲਾਨ ਬਾਰੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਐਲੋਕੇ ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਸੀ ਦੀ ਅਬਾਦੀ 29% ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜੇ ਐਸ.ਸੀ. ਪਰਿਵਾਰ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਗਿਣਤੀ 3.78% ਹੈ। ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ 1.56% ਰਕਬੇ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ. ਕੋਟੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਾਡੀ ਅਮਾਊਂਟ ਅਨਯੂਟੇਲਾਈ ਡ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਪ ਜੀ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਨਯੂਟੇਲਾਈ ਡ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਬਲਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਐਸ.ਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤੀ ਧੰਦੇ ਅਪਨਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੈਟਰ ਵੀ ਰੂਰ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਟੇਕ ਅੱਪ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਹਿਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਣਕ ਵਾਸਤੇ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਮਾਤਰਾ 55 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਜਿਹੜੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਝੋਨੇ ਵਾਸਤੇ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਿ ਮੀਂਦਾਰ ਝੋਨੇ ਵਾਸਤੇ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਵੀ ਘਟਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

੍ਰੀ ਐਸ.ਆਰ. ਕਲੇਰ : ਸਰ, ਪਲੀ ਦੋ ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿਓ, ਮੈਂ ਵਾਈਂਡ ਅੱਪ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜੀ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਹਿਕਮਾ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਲਾ ਮ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰੀਏ, ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੱਸੀਏ ਸਮਝਾਈਏ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸੀਆਂ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਜਾਂ ਹੋਰ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੀਏ ਸੋ, ਲਾਸਟ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਡਾਈਵਰਸੀਫਿਕੇ ਨ ਦੀ ਰੂਰ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀ , ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ੀ ਐਸ.ਆਰ. ਕਲੇਰ : ਖਤਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ ਲਾਸਟ ਪੁਆਇੰਟ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਡਾਈਵਰਸੀਫਿਕੇ ਨ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫ 5●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹੀਯੋਗ ਮੀਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਐਲੋਕੇ ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 1.56% ਹੈ। ਸਾ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ 5●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਔਰ ਨਾਲ ਹੀ ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ 85 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ f ਆਦਾ ਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇ ਕੀਤੇ ਬਜਟ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਡਾਕਟਰ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, only for five to seven minutes.

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ (ਡਾਕਟਰ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ): ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਜਿੰਨੀ ਨਿ ਠਾ ਨਾਲ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈ ਲੱਗਿਆ ਸਾਡੇ ਹੈਲਥ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਨਾਤੇ ਫਰ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਇੰਪਰੂਵ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਰਟੇਨ ਪੁਆਇੰਟਸ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਏ। ਮੈਂ ਮੰਨਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਜਟ ਦਾ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈਲਥ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਪੇਅਰ ਕਰੋ ਤਾਂ 23% of the total budget ਉਹ ਹੈਲਥ ਵਾਸਤੇ ਯੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਯੂ.ਕੇ. ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਬਜਟ ਦਾ 27.4% ਹਿੱਸਾ ਹੈਲਥ ਵਾਸਤੇ ਯੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਿਰਫ 5% ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕੰਟਰੀਬਿਊ ਨ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਲਾਨਡ ਬਜਟ ਦਾ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੱਸਾ 2●% ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਟੋਟਲ ਬਜਟ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਬਜਟ ਦਾ ਸਿਰਫ 5% ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਸਟੇਟਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਬਜਟ ਦਾ 23% ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇ 32% ਹਿੱਸਾ ਯੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਬਲਿਯੂ.ਐਚ.ਓ.ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਨਵਾਂ ਡਾਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 7●% ਲੋਕਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਹਤ ਵਾਸਤੇ out of pocket ਐਕਸਪੈਂਡੀਚਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। 2●% ਅਰਬਨ ਅਬਾਦੀ ਅਤੇ 3●% ਰੂਰਲ ਅਬਾਦੀ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਇਹ ਬਹੁਤ f ਆਦਾ ਸੀਰੀਅਸ ਮੈਟਰ ਹੈ।

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ]

ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮੰਨਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਹੈਲਥ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖੇ ਬਜਟ ਬਹੁਤ ਸੀਰੀਅਸਲੀ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ 1●●% ਇਫੈਕਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲਾ ਮੈਂਟਲੀ ਨਹੀਂ, ਫਿ ਾਿਕਲੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਟੋਟਲ ਸਾਰੇ ਖਾਨਦਾਨ ਚੈਲੇਂਜ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 3.2% ਇੰਡੀਅਨ ਬਿਲੋਅ ਪਾਵਰਟੀ ਲਾਈਨ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਅੱਛੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਹੈਲਥ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਬਹੁਤ ਿ ਆਦਾ ਇਨਕਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਿ ਆਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਸਾਡੇ ਹੈਲਥ ਮੰਤਰੀ, ਼ਿਮਤੀ ਲਕ ਮੀ ਕਾਂਤਾ ਚਾਵਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾ 16● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਇਨਫਰਮੇ ਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨਫਰਮੇ ਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਸਿਸਟਮ, ਵੈਬ ਸਿਸਟਮ ਆਦਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੈਲਥ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ। ਮੈਂ ਮੰਨਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਵਿਸਿ ਘੱਟ ਹਨ ਪਰ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਟੇਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸਾਰਾ private sector ਕਿਉਂ ਿ ਫਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, quackery ਵੱਲ ਕਿਉਂ ਿ ਫਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਚੈਨਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਕਰਕੇ ਮਰੀ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਨੈੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਡਾਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਟਾਈਮ ਵੇਸਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਗ ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਡਾਕਟਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਕ ਸਿਸਟਮ ਸੈਟ ਅੱਪ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰੋਡ-ਮੈਪ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧੱਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੇਕਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਮਰੀ ਕੁਐਕ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਿ ਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਇਕ ਸਿਸਟਮ ਸੈਟਅੱਪ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਈ.ਟੀ. ਦਾ ਪੂਰਾ ਫਾਇਦਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੂਰਾ ਇੱਕ ਚੈਨਲ ਸਿਸਟਮ ਬਣੇ ਤਾਂਕਿ ਮਰੀ ਜਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਪਹੁੰਚਣਾ ਕਿਥੇ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਦੀ ਡੇਟ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡਿਸਸੈਟਿਸਫੈਕ ਨ ਹੈ, 4-9-14 ਕਲੀਅਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲਰਕਾਂ ਕੋਲ ਧੱਕੇ ਖਾਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਾਲੇਟੀ ਾਿਅਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੈਵਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲੀਆਂ ਲਈ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਸੈਟ ਅੱਪ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੰਨਾ ਸਟਾਫ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਟੇ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿ ਤਾਂ

ਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ। ਐਡਮਨਿਸਟਰੇ ਨ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਹੈਲਪਫੁਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਐਕਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਗੈਪ ਬਰਿੱਜ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਟੀਮੇਟਲੀ ਜੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਐਂਗਲਾਂ ਤੋਂ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਕੁਐਕਸ ਕੋਲ ਫਸਣ ਕਰਕੇ ਮਰੀ ਾਂ ਜਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਨਾਲ ਟੋਟਲ ੋਲ ਇਕਨਾਮਿਕ ਡੀਗ੍ਰੇਡੇ ਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਨੋਡਲ ਵਰਕਿੰਗ ਯੂਨਿਟਸ ਦੀ। ਜਿੰਨੇ ਸਾਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਹਨ ਜਾਂ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾ ਪੈਕੇ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀਆਂ ਟਾਇਲਟਸ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 24 ਘੰਟੇ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ? ਸੋ, ਇਸ ਲਈ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹਾ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਸਾਡੇ ਫਲੱ ਿਗ ਟੁਆਲਿਟਸ ਹੋਣ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਕਿਓਰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਚੌਕੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੋ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਉਤੇ ਫੋਕਸ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੈਲਥ ਸਿਸਟਮ ਬਹੁਤ ਸਟਰੌਂਗ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਪ੍ਰੀ-ਮਚਿਊਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਪਰ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ? ਸੋ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਚੀ ਾਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਲਾ ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਕਮਰੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਲਈ ਰੱਖ ਲਈਏ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟਸ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਏਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਥੇ ਦਸ ਹ ਾਰ ਮਰੀ ਹਰ ਰੋ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਏਮ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਇਕ ਸੈਕਟਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤ ਪੈਸੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹੀ ਪੈਸੇ ਉਹ ਬਾਕੀ ਹਸਤਪਾਲ ਉੱਪਰ ਯੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਰੀ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕੇ ਪਰ ਨਾਰਮਲ ਨਾਲੋਂ ਿਆਦਾ ਫੈਸਿਲਟੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਬੈਟਰ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਕਸਪੀਰੀਐਂਸ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਿਲੀਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ, ਫੈਸਿਲੀਟੇਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਅਸੀਂ 24/7 ਡਰੱਗ ਸਟੋਰ ਖੋਲ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ 16 ਮਾਰਚ ਹੀ ੍ਰਿਮਤੀ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸਕੀਮ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਛੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ]

ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੀ ਹਾਂ। 24 ਘੰਟੇ ਓਪਰ ਜੈਨਰਿਕ ਸਟੋਰ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਨ ਔ ਧੀ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ। ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੈਕਸਿਸ ਹੈ।

ਕੈਮਿਸਟਸ ਦਾ ਵੀ ਨੈਕਸਿਸ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟਿਆ ਕੌਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ। ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਪਿਛਲੀ 16 ਤਰੀਕ 32 ਸੈਂਟਰ ਲਾਂਚ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਸ ਫਾਰਮੇਸੀ ਾਪਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰਜਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ 57% ਤੋਂ 63% ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਨਾਰਮਲ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ 1●●-1●● ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਵਾਈ ਦਾ ਪੱਤਾ ਦਸ-ਦਸ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਸਸਤਾ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 6● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਜੈਨਰਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹ ਫੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਸ ਾਪਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦੇ? ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਂਦ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਏਮ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖੋ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਕੇ ਟੈਂਡਰ ਲਗਾਏ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਿਆਦਾ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਕਿਹੜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਿਹੜੀ ਕੰਪਨੀ ਜਿਆਦਾ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਦੇਵੇਗੀ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਡਾਕਟਰ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖਣਗੇ ਤੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ 5●% ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਦੇਵਾਂਗੇ ਪਰ ਟੈਂਡਰ 57% ਤੋਂ ਵੀ ਉਤੇ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੀ ਟੈਂਡਰ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ 57% ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਕੁਇਪਮੈਂਟਸ ਤੇ ਸਾਰੇ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਸਪਲਾਈ ਕਰਾਂਗੇ। ਸੋ, ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜੇ ਆਪਾਂ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਸ ਾਪਸ ਹਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟਸ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮੈ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਅੱਛਾ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈਲਥ ਸੈਕਟਰ ਚੰਗਾ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਡੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੂਨਿਟਸ ਇੱਥੇ ਸੈਟ-ਅੱਪ ਕਰਨੇ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹਨ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਅਸੀਂ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਫੈਸਿਲੀਟੇਟ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਡਾਕਟਰ ਜਿੰਨੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸਪੈ ਲਿਸਟ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ? 2●●1 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲੱਗੇ ਪੀ.ਜੀ. ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਈ ਇੰਸੈਂਟਿਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੈਲਰੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਲਾਈਫਲਾਈਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੇ

ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸੈਲਰੀ ਵੀ ਉਤਨੀ ਹੀ ਵਧੀਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵ ਟ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਪੈ ਲਿਸਟ ਤੇ ਸੁਪਰ ਸਪੈ ਲਿਸਟ ਰੱਖ ਲਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵ ਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਇਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡਿਊਟੀ ਆਵਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਿ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਰਜਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਕਸਰਾ ਇੰਸੈਂਟਿਵ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਰੀ ਕੋਈ ਿਆਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਸਰਜਰੀ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਠੱਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰ 25,●●● ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ 5,●●● ਰੁਪਿਆ ਲੈ ਵੀ ਲਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕੀ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿਆਂਗੇ ਜ ਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਐਕਸਟ੍ਰਾ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਬੈਨੀਫਿਟਸ ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਨਵੇਂਸ ਅਲਾਊਂਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ 5 ਕਿ.ਮੀ. ਦਾ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਹਿਰ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਫੈਲ ਗਏ ਹਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਘਰ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਉਹ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਏਰੀਆ ਵੀ ਹੁਣ ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਕਟਰਾਂ ਕਨਵੇਂਸ ਅਲਾਊਂਸ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 2● ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਹਾਂਗੇ ਤਾਂ it is not possible ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਲੈ ਕੇ ਹਮੇ ਾ ਜਾਣ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਾਡੀ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਕੈਡਮਿਕ ਅਲਾਊਂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਟ੍ਰੇਂਡ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੈ ਨਲ-ਇੰਟਰਨੈ ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਾਂਗੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਕਣਗੇ? ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵਹੀਕਲ ਦੀ ਐਕਿਊਟ ਾਰਟੇ ਹੈ। 1●8 ਨੰ. ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਕਮਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣਾ। ਕੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੇਫ ਹੈ ਕਿ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਏ? ਵਹੀਕਲ ਦੀ ਟੋਟਲ ਾਰਟੇਜ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਵਹੀਕਲ ਰੱਖੇ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸੇਫਟੀ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡ ਕਰਵਾਈਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਡੈਸਟੀਨੇ ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਈਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਡਰੱਗ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹਾਂਗੀ। ਅੱਜ ਜੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਲੋ, ਅਸੀਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੋਰ ਲਗਾ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਕੈਮਿਸਟਾਂ ਦੀਆਂ 1● ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਰੇਡ ਕਰਨ ਗਈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ]

ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ 7 ਦੁਕਾਨਾਂ ਵੀ ਚੈੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਪਾਸਮੋ ਪ੍ਰੋਕ ੀਮੋਨ ਜੋ ਕਿ ਬੈਨਡ ਡਰੱਗ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਇੰਨਾ ਿ ਆਦਾ ਢੇਰ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਹੀਕਲ ਕੋਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜਾ ਬੈਨਡ ਡਰੱਗ ਰੇਡ ਦੌਰਾਨ ਫੜਿਆ ਸੀ ਉਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਸਟਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਈ ਬੈਨੀਫਿਟ ਮਿਲੇਗਾ। ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਗੰਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੈਮਿਸਟ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕ ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। 10ਵੀਂ ਪਾਸ ਬੰਦੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਦਵਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈ ਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਲੋਕ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਕੇ ਮਰੀ ਤੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਐਬਾਰ ਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਰਾਊਂਡ ਦਿ ਕਾਊਂਟਰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕੌਣ ਰੋਕੇਗਾ? ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇਸ ਰੋਕੇਗਾ, ਪਰ ਕਦੋਂ ਰੋਕੇਗਾ? ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਗੱਡੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸੋ, ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਬਜਟ ਹੋਵੇ।

ਅੱਗੇ ਫੂਡ ਅਡੱਲਟ੍ਰੇ ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾ ਸਾਰਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੌਣ ਚੈੱਕ ਕਰੇਗਾ? ਡੀ.ਐਚ.ਓ.ਦੀ ਟੀਮ ਚੈੱਕ ਕਰੇਗੀ। ਪਰ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਚੈੱਕ ਕਰੇਗੀ? ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟੀਮ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ ਵਰਗਿਆਂ ਦਾ ਫੋਨ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਨਾ ਛੇੜਿਓ। ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਚੈੱਕ ਕੀ ਕਰੇ? ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਿਸਟਮ ਡੀਸੈਂਟਰਲਾਈ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪਾਵਰਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਟੇਟ ਲੈਵਲ ਦੀ ਲੈਬ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅਡੱਲਟ੍ਰੇ ਨ ਚੈੱਕ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਦੇ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸੋ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲੈਵਲ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਿਸਟਮ ਕਰਨਾ ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਗਰ ਕੋਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਵੀ ਕੰਪਲੇਂਟ ਕਰੇ ਕਿ ਸਾ ਦੁੱਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ, ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲੈਬ ਵਿੱਚ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਮਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਫਲਾਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਇੰਨੀ ਪਾਵਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਡੱਲਟ੍ਰੇਟਿਡ ਫੂਡ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਤੂੰ ਗਲਤ ਖਾਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਥਾਂ ਫੂਡ

ਲੈਬ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਖਾਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਮੀਜੀਏਟਲੀ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਐਕ ਨ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਨਾਲ ਹਰ ਵਾਰ ਸਟੇਟ ਲੈਬ ਕੋਲ ਸੈਂਪਲ ਨਹੀਂ ਭ ਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕੋ ਲੀਗਲ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਦੀ ਡੇਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਐਮ.ਐਲ.ਆਰ. ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਨੇ ਹੋਰ ਸਨ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਸੁਣਦੇ ਸੀ। ਕੋਈ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਨਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਲਵ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਹੁਣ ਪੁੀ ਨ ਕੀ ਹੈ? ਇੰਨੇ ਿਆਦਾ ਝਗੜੇ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਬੰਦਾ ਕੁੱਟ ਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਸਾਡੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਸਿਸਟਮ, ਪੁਲਿਸ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਨੈਕਸਸ ਇੰਨਾ ਿਆਦਾ ਸਟਰਾਂਗ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਗਰੀਬ ਬੰਦਾ ਇਸ ਨੈਕਸਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਉਹ ਗਰੀਬ ਕੁੱਟ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਉਲਟਾ ਉਸੇ ਉੱਪਰ ਕੇਸ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਂਟਰੇਲਾਈ ਡ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਲੈਬ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਬ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਐਕਸਪਰਟਸ ਹੋਣ, ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਲੱਗੇ ਹੋਣ, ਐਕਸਰੇ ਵੀ ਉੱਥੇ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਅਤੇ ਰੀਹੈਬਲੀਟੇ ਨ ਸੈਂਟਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜੁਆਇੰਟ ਫੈਮਿਲੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਨੇ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ, ਛੋਟਾ ਸਮਝ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਛੋਟੀਆਂ ਫੈਮਿਲੀ ਹਨ, ਕੋਈ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। 1.7● ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੁਸਾਈਡ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਰੀਹੈਬਲੀਟੇ ਨ ਸੈਂਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੇਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸ ਾ ਮਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਫੇਰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਰੀਹੈਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਫਾਰੇਨ ਕੰਟਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਸੈਲਿਬ੍ਰੀਟੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਰੀਹੈਬਲੀਟੇ ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਡੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਦੇਖ ਲਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਰੂਰਤ ਹੈ। ਦਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ। ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਈਕੈਟ੍ਰਿਕ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਸਾਈਕੈਟ੍ਰਿਸਟ ਲਈ ਅਲੱਗ ਪੈਕੇਜ ਹੋਵੇ, ਸਾਈਕਾਲੋਿਸਟਸ ਲਈ ਅਲੱਗ ਪੈਕੇ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀਏ। ਸਾਡੇ ਸਾਈਕਾਲੋਜੀ ਦੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੰ: 1 ਡਿਮਾਂਡ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਿਆਦਾ ਸਟਰੈੱਸ ਅਤੇ ਐਂਗ ਾਈਟੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਡਰੱਗ ਡੀ-ਐਡਿਕ ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੈਂਟਰਜ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਮੇਨ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਕੀ ਹੈ? ਮੈਂ ਖੁਦ ਹੁਣੇ ਹੀ ਡੀ-ਐਡਿਕ ਨ ਕੰਪੇਨ ਕਰਕੇ ਹਟੀ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡੋ ਟੀ.ਬੀ. ਦੀ ਦਵਾਈ ਵਾਂਗ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਿਰਂ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ]

ਗਏ। ਸਿਰੰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਬੰਦੇ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਰੋ ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀ , ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ : ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਮਾਲ ਵਹੀਕਲ ਰੂਰ ਡੈ ੀਗਨੇਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਥੋਂ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈ ਸਕਣ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀ , ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ : ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਹੈਲਥ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਜੈਨਰੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸੁਧਾਰ ਕਿਵ ੇਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹਮੇ ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਹੀ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਕੰਮ_ਰੂ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਮਲਟੀਮੀਲੀਨੇਅਰ ਇੰਡਸਟਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਤਾਂ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਤੇ ਹੋਮਿਉਪੈਥਿਕ ਦਵਾਖਾਨੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਬੈਂਗੂਲਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਡਲ ਸੈਂਟਰ ਹੈ, ਉਥੇ ਲੋਕ ਬਾਹਰੋਂ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਲਟੀ ਕਰੋੜ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਵਾਖਾਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਸਰਕਾਰੀ ਦਵਾਖਾਨੇ ਕਿਉਂ ਰੈਵੈਨਿਊ ਜੈਨਰੇਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ? Thank you so much, Sir.

Mr. Speaker : Thank you. Shri Manoranjan Kalia Ji. Kalia Ji. Please keep short.

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ (ਜਲੰਧਰ ਕੇਂਦਰੀ) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਭਾਰੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵ ੀਰ-ਏ-ਖ ਾਨਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅ ੀਮ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ 2● ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਘੜੀ ਤੇ ਸਮਾਂ 1.36 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਸਪੀਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਦੋ ਲਿਸਟਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਮੈਂ 2.3● ਵਜੇ ਤੱਕ ਖਤਮ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ।

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਲੀ , ਸਮਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਦਿਉ ਜੀ। (ਕੁੱਝ ਆਵਾ ਾਂ : ਸਪੀਕਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਦਿਓ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚਲੋ, ਇਹ ਵੇਖ ਲਵਾਂਗੇ, ਅਜੇ ਵਕਤ ਤਾਂ ਆਉਣ ਦਿਉ।

ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਨਾ ਮੇਰਾ ਫਰ ਹੈ। ਦੱਸਣਾ ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਇੰਨਾ ਕੁ ਟਾਈਮ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਬੋਲੋ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਿਰੰ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਜਮਾਂ-ਘਟਾਉ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇੰਨੀ ਆਮਦਨ ਹੋ ਗਈ, ਇੰਨਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਜੈਨਰੇਟ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੰਨਾ ਖਰਚਾ ਹੈ, ਇੰਨਾ ਗੈਪ ਹੈ। ਬਜਟ ਪ੍ਰਦੇ ਦੀ ਦਿ ਾ ਤਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਿ ਾ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੇ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸ ਤਰੰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਹ ਬਜਟ ਤਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੇ ਦੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਨ ਆਈਸੋਲੇ ਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਥ੍ਰੀ-ਟਾਇਰ ਸਿਸਟਮ ਆੱ ਗੌਰਮਿੰਟ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਪ੍ਰਦੇ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਤੇ ਸਥਾਨੀਯ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੀ ਸਥਾਨੀਯ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਦੇ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜੋ ਇਕਨਾਮਿਕ ਸਨੈਰੀਓ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਪ੍ਰਦੇ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ 2● ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੇ ਦਾ ਕੀ ਸਨੈਰੀਓ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ   ਵੇਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਅਸੈੱਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਨੌਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਾਸਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਹੈ, ਉਹ 5% ਹੈ। ਜਦੋਂ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੌਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਟੇਕ ਓਵਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਕਤ ਇਹ 8.5% ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ 1998 ਵਿੱਚ ਵਾਜਪਾਈ ਜੀ ਦੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਵਕਤ ਗਰੋਥ ਰੇਟ, ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਲਗਭਗ 5% ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ 2●●4 ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਤਾਂ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. 8.5% ਅਤੇ ਇਨਫਲੇ ਨ 5% ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. 5 ਫੀਸਦੀ ਹੈ ਔਰ ਇਨਫਲੇ ਨ 1● ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮਨੀ ਵੈਲਿਊ ਹੈ ਉਹ ਡਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮਨੀ ਵੈਲਿਊ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬਜਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲਦਾ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੇਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਿਲਦੀ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜੇਬ ਹਿੱਲਦੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜੇਬ ਹਿੱਲਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਸ ਵਕਤ ਸਨੈਰੀਓ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1● ਫੀਸਦੀ ਇਨਫਲੇ ਨ ਰੇਟ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਨਾਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਰੂਰਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. 5 ਫੀਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਐਨ.ਡੀ.ਏ ਰੂਲਡ ਸਟੇਟਸ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹੈ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇ ਹੈ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਹਾਰ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 9 ਤੋਂ 1● ਫੀਸਦੀ ਜੀ.ਐਸ.ਡੀ.ਪੀ. ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੀ 6.73 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਐਨ.ਡੀ.ਏ ਰੂਲਡ ਸਟੇਟਸ ਦਾ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਹੈ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ   ਕੱਢ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਮਹਿ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਫੀਸਦੀ

[ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ]

ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋ, ਪਿਛਲੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ 2● ਫੀਸਦੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡੀਵੈਲਿਊ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ. ਡਾਲਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦੂਸਰੇ ਕੰਟਰੀਆਂ ਦੀ ਕਰੰਸੀ ਐਪਰੀ ਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਡੈਪਰੀ ਟ ਹੋਈ ਹੈ, ਡੀਵੈਲਿਊ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਾ ਐਕਸਟਰਨਲ ਡੈੱਟ 3● ਫੀਸਦੀ ਇਨਕਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ 26● ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 34● ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦ ਦੀ ਇਕਾਨਮੀ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਰੈਵੀਨਿਊ ਵਿੱਚ ੇਅਰ 68 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। 68 ਫੀਸਦੀ ਪੈਸਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖਰਚ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੈਮ ਹੀ ਇੰਨੇ ਿਆਦਾ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਜਾਂ ਫੇਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਸਟੇਟ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸਾ ਸਕੈਮ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ ਦਾ ਰਾਜ ਮਤਲਬ ਹਰ ਸਾਲ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸਕੈਮ/ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਸਕੈਮ, ਟੂ ਜੀ ਸਪੈਕਟਰਮ ਸਕੈਮ, ਇਸਰੋ-ਡੈਵਾਸ ਸਕੈਮ, ਕੋਲਗੇਟ ਸਕੈਮ, ੁਗਰ ਸਕੈਮ, ਆਦਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਘੋਟਾਲਾ, ਇਰੀਗ ਨ ਸਕੈਮ, ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਸਕੈਮ, ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜੀਜਾ ਜੀ ਸਕੈਮ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਜਾ ਜੀ ਕੌਣ ਰਾਬਰਟ ਵਾਡਰਾ, ਉਹ ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਚੇਂਜ ਆਫ ਲੈਂਡ ਯੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਸੇ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਦੇ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗਤੀ ਧੀਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅਸਰ ਪ੍ਰਦੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਨੈਰੀਉ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਸਕੈਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗਰੋਥ ਰੇਟ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੈਂ ਵ ੀਰੇ-ਖ ਾਨਾ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਦਾ ਰੇਟ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਾਡਾ 11ਵੇਂ ਪਲਾਨ ਦਾ ਜੀ.ਐਸ.ਡੀ.ਪੀ. ਦਾ ਟਾਰਗੈਟ 5.91 ਫੀਸਦੀ ਪਰ ਐਕਚੂਅਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ 6.73 ਫੀਸਦੀ ਅਚੀਵ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਕੋਲੋਂ ਿਗ ਫਾਇਨਾ ੀਅਲ ਯੀਅਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਲੇਅ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਉਤੇ ਅਸੀ ਪੂਰੇ ਖਰੇ ਉਤਰੇ ਹਾਂ। ਸੋ, ਇਹ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ Fiscal Responsibility Bill ਅਧੀਨ ਡੈਫੀਸਿਟ 3% of the G.S.D.P ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਹਾ ਦੇ ਨਾਲ 2●11-12 ਵਿੱਚ G.S.D.P ਦਾ 2.63%, 2●12-13 ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ 1.●6% ਅਤੇ ਹੁਣ 2●13-14 ਦਾ 13ਵੇਂ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿ ਨ ਨੇ ●.6% ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਟਾਰਗੈਟ ●.57% of G.S.D.P ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਕਿਸ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ? ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਪਣਾ 3% of the G.S.D.P ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਕਿ ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਸੀਅਤ ਖੁਦ ਮੀਆਂ

ਫ ੀਹਤ ਜਾਂ" ਆਪ ਨਾ ਵੱਸੀ ਸਹੁਰੇ ਲੋਕੀਂ ਮੱਤਾਂ ਦੇ"। ਸੋ, ਅੱਜ ਜਿਥੇ ਇਹ ਬਜਟ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਜੋ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਦੌਰ ਹੈ ਇਸੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਤ੍ਰਸਤ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਤ੍ਰਸਤ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਾਲੀਆ ਜੀ, you have taken more than 10 minutes.

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਮੈਂ ਹਾਲੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਟਾਈਮ ਲਵਾਂਗਾ। ਇ ਹਾਲੇ ਕਾਫੀ ਪਏ ਹਨ, ਪਲੀ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੈ ਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖੋ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵ ਰਿ-ਏ-ਖ ਾਨਾ ਨੇ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੈਵਨਿਊ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਬੋਝ ਨਾ ਪਵੇ। ਪੌਰਾਣਿਕ ਯੁਗ ਵਿੱਚ ਚਾਣਕਯ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਟਿਲਯ ਾ ਤਰ ਵਿੱਚ ਕੂਟਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਕਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੈਵੈਨਿਊ ਕੁਲੈਕ ਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਭੰਵਰਾ ਪਰਾਗ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ ਵੀ ਚੂਸਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਔਰ ਖੁ ਬੂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾ ਰੈਵੈਨਿਊ ਕੁਲੈਕ ਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭੰਵਰਾ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਜੀ ਹਨ। (ਹਾਸਾ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੈਕਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਬੋਝ ਨਾ ਪਵੇ। ਅਸੀਂ ਡੈਟ ਰੈਪ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਬੋਝ ਵੀ ਨਾ ਪਵੇ ਅਤੇ ਰੈਵੈਨਿਊ ਕੁਲੈਕ ਨ ਵੀ ਹੋ ਜਾਏ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕਸ ਉਪਰ ਟੈਕਸ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਟਰਾਂਸਪੇਰੈਂਸੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਡਰਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਕੇ delays ਘਟਦੀਆਂ ਹਨ। Delay Breeds Corruption ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿ ਟਾਚਾਰ ਵੀ ਠੱਲ੍ਹ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਜਟ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਚਹੁੰ-ਮੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਈਏ। ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿ ੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਦੇ ਹੈ। ਸੋ,ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿ ੀ ਉਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ 1●63 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਲੋਕੇ ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਖੜੋਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਗਰੋਥ ਸਿਰਫ 1.9% ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੂਰੇ ਦੇ ਅੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਔਰ ਉਸਨੇ ਦੇ ਦੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ 6●% ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇ ਅੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕੀਮਤ ਅਸੀਂ ਚੁਕਾਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ। ਇੱਕ ਭਾਸਕਰ ਗੌਸਵਾਮੀ ਹੈ, he is attached with New Delhi Forum for Bio-Technology and Food Security ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਇੱਕ ਪੇਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ।

Mr. Speaker : You cannot read, you can only quote.

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਹਾਂ ਜੀ, ਕੋਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ, ਕੋਟ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜੀ।

Mr. Speaker : You cannot read the Newspaper. ਰੀਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਇਹ ਨਿਊ ਪੇਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਟੱਡੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ, ਜੇ ਸਟੱਡੀ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਟ ਕਰੋ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਉਹ ਮੈਂ ਕੋਟ ਕਰ ਰਿਹਾਂ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪੂਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ 40% ਕਲਟੀਵੇ ਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ 85% ਕਰਦੇ ਹਾਂ। "Against a national average of 40 percent, almost 85 percent of the state is under cultivation, of which 97 percent is irrigated. A highly intensive form of agriculture in terms of land, capital, nutrients, water, energy and other inputs is practiced in the State. The diminishing size of holdings has forced farmers to increase the cropping intensity, which has risen from 126 percent in 1960 to 189 percent in 2009, putting both soil and water under tremendous stress over the last five decades. ਸੋ, ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਕਤੀ ਦੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਓਵਰ-ਐਕਸਪਲਾਇਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਖੜ੍ਹੋਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Mr. Speaker : Please conclude now.

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਇਸ ਵਾਸਤੇ "Farmers largely rotate crops of wheat and paddy over the year. The area under paddy has increased ten fold during 1960-2009 while that under wheat two and a half times, all of which are High Yielding Varieties (HYV). These intensive monocultures of wheat and paddy have displaced other crops like pulses, maize, bajram jowar, groundnut, barley, rapeseed, and mustard crops that were once endemic to the State."

Mr. Speaker : Please conclude now.

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਾਲੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਇਊ ਪਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਇੰਨਾ ਟਾਈਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮੈਂ ਹਾਲੇ_ਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਟਾਈਮ ਦਿਉ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੋਈ ਨਹੀਂ_ਰੂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਜੀ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਇਸੂ ਹੈ ਜੀ ਹਾਲੇ। ਮੈਂ ਸੁਜੈਸਟ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੀ, ਕਈ ਚੀ ਾਂ ਸੁਜੈਸਟ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ 17 ਮਿੰਟ ਲੈ ਗਏ ਹੋ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਇ ੂ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਖੜ੍ਹੋਤ ਹੈ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਤੁਹਾ ਅਨਲਿਮਿਟਿਡ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਚਲੋ ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਰੋ।

੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਇਸ ਤੋਂ ਬਜਟ ਵਾਸਤੇ diversification of crops ਬਹੁਤ ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਹੈ, ਉਹ ਵੀਟ ਅਤੇ ਰਾਈਸ ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਣੀ। ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨ ਕਹੀਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਰਾਪਸ ਡਾਈਵਰਸੀਫਾਈ ਕਰ ਲਉ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਇਕਨਾਮਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਦਾਲਾਂ ਵੀ ਸਨ, ਬਾਜਰਾ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮ ਵੀ ਸੀ, ਸਾਰੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਵੀਟ ਤੇ ਰਾਈਸ ਦੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਗੇਹੂੰ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਉਗਾਉਣਾ_ਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿਸਾਨ ਵੀਟ ਔਰ ਰਾਈਸ ਦੀ ਕਲਟੀਵੇ ਨ ਤੋਂ ਸਿ਼ਟ ਕਰਨਾ। ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਇਕਨਾਮਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਦੂਸਰੀਆਂ ਚੀ ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਅੱਜ 3●,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਆਇਲ ਸੀਡ ਇੰਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। 1●,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਪਲਸਿ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰੋਂ ਇੰਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀ ਾਂ, ਫੂਡ ਸਟੱਫ ਜੋ ਸਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੰਟਰੀ ਵਿੱਚ ਾਰਟੇਜ ਹੈ ਉਸ ਅਸੀਂ ਅੰਡਰ ਅੰਬਰੇਲਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈਏ, ਉਹ ਕੀ? ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੀ ਅੰਬਰੇਲਾ। It should be made more remunerative than the MSP of wheat and rice. ਲੇਕਿਨ ਇਹ

[ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ]

ਕ ਂ ਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਮ ਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ diversification of crops ਲਿਆਈਏ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਹੋਰ allurement ਦੇਈਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦਾਲਾਂ ਜਾਂ ਆਇਲ ਸੀਡ ਵੀ ਉਗਾਉਣ। ਸੋ, ਉਸ ਨਾਤੇ ਅੱਜ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਜਿਹੜੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆਂ 50 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਦਾਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇਕ ਪੇਪਰ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੀਨਾਰੀਓ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬੜੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੈਲਫ ਸਫੀਸ਼ਿਐਂਸੀ ਵੱਲ ਅਸੀਂ ਵਧੇ, ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵੱਲ ਅਸੀਂ ਵਧੇ ਤਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "Unlike optimistic and passionate vibes of the 1960s and 1970s, the University is now agog with a pessimistic environment. Punjab was the national leader in research and development (R&D) investments in the 1960s and 1970s, but has fallen behind many states since 1990. ਸੋ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਾ ਓਪਟੀਮੱਮ ਯੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਰੂਰਤ (ਆਰ. ਐਂਡ ਡੀ.) ਰਿਸਰਚ ਨੂੰ ਬੜ੍ਹਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਾਸਤੇ 285 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਊਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਨਾਰਦਰਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਫੈ ਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਜਿਸ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ 2010 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਲਗਭਗ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਭਗ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਾਂਗਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀ , ਵਾਈਡ ਅੱਪ ਕਰੋ।

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ: ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਕਲੂਡ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ 5,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ

ਖਰਚ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਟਾਈਮ ਇੰਜਨ ਆਫ ਗ੍ਰੋਥ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸੀ। ਇਹ 196●-7● ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਇੰਜਨ ਆਫ ਗ੍ਰੋਥ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਹੜੀ ਜਨਵਰੀ, 2●13 ਵਿਚ ਛਾਇਆ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਿ ਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। In 1990, the share of India's population living in cities was the same as China : 27 percent. Two decades later China's coastal cities are engines of growth, while insufficient infrastructure, shortcomings in basic services and inadequate mechanisms to convert the land clog Indian cities. ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੱਛੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਾਲੀਆ ਜੀ, ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ, ਪਲੀ ।

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ: ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਲਵਾਂਗਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਦੋ-ਤਿੰਨ-ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਲਨਲੂਡ ਕਰੋ।

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ: ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਚੌਂਕ ਤੇ 2● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 4● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਤੇ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਫਲਾਈ ਓਵਰ ਜਲੰਧਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਚੌਂਕ ਉੱਪਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਵੀ ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ 7 ਜਗ੍ਹਾ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਅੰਡਰ ਬ੍ਰਿਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਂ ਹਨ- ਚੰਦਨ ਨਗਰ, ਬੁ ਾਿਰਪੁਰਾ, ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਚੁਗਿੱਟੀ, ਡਕੋਹਾ, ਧੰਨੋਵਾਲੀ ਅਤੇ ਲੱਧੇਵਾਲੀ ਰੋਡ। ਸੋ, ਇਸ ਮੈਟਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਟੇਕ ਅੱਪ ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਜੂਕੇ ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਕੰਪੋਿ ਟ ਐਜੂਕੇ ਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਿੱਚ 13ਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਰਾਈਟ ਟੂ ਐਜੂਕੇ ਨ ਐਕਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਾਸਤੇ ਪੈਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਲਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਿ ਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਕਾ ਨ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸਟੇਟ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਐਜੂਕੇ ਨ ਦਾ ਸਬਜੈਕਟ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਨਕਰੰਟ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਿ ਮੇਵਾਰੀ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਿ ਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਦੇ ਸਰਕਾਰਾਂ

[ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ]

ਉੱਪਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਥ ਸਰਵਿਸਿ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 127 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਟੇਡੀਅਮ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਕਟ ਸਟੇਡੀਅਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁ ਾਰਿ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ। ਕਾਲੀਆ ਜੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ। ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੇਫ ਸਿਟੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 135 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਗੁ ਾਰਿ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਮਿ ਨਰੇਟ ਸਿਸਟਮ ਬਣੇ ਸਨ, ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਸੋ, ਸੇਫਸਿਟੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਵੀ ਇਨਕਲੂਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਹੈ, 3●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕੈਂਸਰ ਵਾਸਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਇਲਾਜ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਾਲੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਦੇਣਾ। ਜਥ ਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਹ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੈ ੇਂਟ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜੋ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਮੇਰੀ ਗੁ ਾਰਿ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਡ ਚਾਰਿ , ਟੈਸਟਿੰਗ ਚਾਰਿ ਤੇ ਓ.ਪੀ.ਡੀ. ਚਾਰਿ ਇਨਕਲੂਡ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੋ, ਹੁੰਦਾ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਮਾਊਂਟ ਵਾਸਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਐਸ.ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਡੀ.ਸੀ ਕੋਲ ਫਾਈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਗੁਲ ਨ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਵੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ। Nothing will go on record now. Kalia ji, Please sit down. ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ। (ਵਿਘਨ) ਨਹੀਂ, ਕਾਲੀਆ ਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 22-23 ਮਿੰਟ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਪੰਜ-ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨਾ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਲਿਸਟ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ (ਧਰਮਕੋਟ) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ

ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਬਜਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਮੁ ਕਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਟੇਟਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਲ 2●●7-●8 ਵਿੱਚ 6438 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇ-ਕਮਿ ਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੇ ਕਮਿ ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰ ਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੱਧ ਕੇ 15184 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਢਾਈ ਗੁਣਾਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਨ ਨ ਵੀ ਢਾਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ 2433 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 5854 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋ 86●●● ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰ ਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 6986 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਵਿਆਜ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਜ ਕਰ ਟੋਟਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 28,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਲਾਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖਰਚਾ ਵਿੱਚ ਗਿਣ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾ ੀ 35,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਿ ਆਦਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਵਿਕਾਸਮੁਖੀ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਵਿਕਾਸਮੁਖੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਰਗ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਓ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਬੰਧੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਔਖਾ ਹੋ ਕੇ ਕਰ ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਧ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ 138 ਲੱਖ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ ਕਣਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 128 ਲੱਖ ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਸਲ ਦਾ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਪੈਸਾ 33,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆਇਆ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਦ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੇ ਖਰਚ , ਡੀ ਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੇ

[ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ]

ਅੰਕੜੇ ਦੇਖੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਰ ਾ ਹੀ ਕਰ ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਿਮੇ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। 1● ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰਾਂ ਫਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੋਟਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲ ਜੇ ਫਰੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾ ਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਹੋਰ ਕਰ ਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਾ ਸੀ। 35,●●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰ ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਕਰ ਾਈ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕਿਸਾਨ ਸਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 6●●●/- ਰੁਪਿਆ ਇੱਕ ਏਕੜ ਪਿੱਛੇ ਉਹ ਟੈਕਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕਣਕ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਝੋਨਾ ਵ ਚਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਜੇ ਮਾਰਕੀਟ ਫੀਸ ਦੇਖੀਏ, ਉਸ ਤੇ ਵੈਟ ਗਿਣੀਏ, ਉਸ ਤੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਦਾ ਕਮਿ ਨ ਗਿਣੀਏ ਤਾਂ 6●●●/- ਰੁਪਿਆ ਇੱਕ ਏਕੜ ਪਿੱਛੇ ਖਰਚਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੰਕੜੇ ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਪੇ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇੰਨਾ ਬੋਝ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਸਰਪਲੱਸ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੜਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਬਹੁਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਹ ਸਭ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਵਾਸਤੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਲਗਭਗ 4●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਤਕੀਂ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸੈਕਟਰ ਵਾਸਤੇ 1●63 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਬਸਿਡੀ ਵੀ ਾਮਲ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁ ਕਲ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੀ ਕੀ ਮੁ ਕਲ ਹੈ? ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀ ਸੌ-ਡੇਢ ਸੌ ਫੁੱਟ ਤੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾ ਲੈਂਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਮੋਟਰ, ਪੰਜ ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦਾ ਇੰਜਣ ਚਾਰ ਇੰਚ ਦੀ ਪਾਈਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ 4●● ਫੁੱਟ ਤੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ 1●● ਫੁੱਟ ਡੂੰਘਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਛੇ ਇੰਚੀ ਜਾਂ ਅੱਠ ਇੰਚੀ ਦੇ ਪਾਈਪ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਮੋਟਰ ਡੇਢ ਸੌ ਫੁੱਟ ਥੱਲੇ ਸੁੱਟਦੇ ਹਾਂ। ਡਬਲ ਬੋਰ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡੇਢ ਸੌ ਫੁੱਟ ਤੇ ਮੋਟਰ ਸੁੱਟਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਇੰਚੀ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਇੰਚੀ ਪਾਈਪ ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜ ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਮੋਟਰ ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਵਿਭਾਗ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਡਰੇਨਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਰੇਨਾਂ

ਇੱਕ ਝੀਲ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਸੌ ਫੁੱਟ ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਡਰਾਈ ਏਰੀਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ 1●-12 ਫੁੱਟ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ 1●-12 ਫੁੱਟ ਤੇ ਪਾਣੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹੀ ਪੰਜ ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਮੋਟਰ, ਪੰਜ ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦਾ ਇੰਜਣ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਗਾ। ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਇੱਕ ਟਿਊਬਵੈਲ ਤੇ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 2● ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਮੋਟਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਪਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਇੱਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸਾਨ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪਾਸੇ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਡਰੇਨਾਂ ਹਨ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੀਲਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਝੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੀਂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਣਕ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ। ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਸਰਹਿੰਦ ਕੈਨਾਲ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਡਰੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਪਾਣੀ ਡਰੇਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਝੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੈਵਲ ਉਤਾਂਹ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਕੂਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਫਰਨੀਚਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸ ਵਿ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। 27 ਲੱਖ 37 ਹ ਾਰ ਬੱਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਨਾਨ-ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿ ਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਾਂਮਾਤਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਰਸੈਂਟ ਹੀ ਮਿਲਣਗੇ। ਗਰੀਬ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜਾਂ ਸਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਬੱਚਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸ ਵਿ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ। ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਸਾਇੰਸ ਵਿ ਿਆਂ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਲੈਬਾਂ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਬੜੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਚਾਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨਾਨ-ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸਬਜੈਕਟਸ ਫਿ ਿਕਸ, ਕੈਮਿਸਟਰੀ, ਮੈਥ ਤੇ ਇੰਗਲਿ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵੀ ਲੈਕਚਰਾਰ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੱਚਾ ਫਿਰ ਉਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਰੁੱਪ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸਬ ੈਕਟਸ ਫਿ ਿਕਸ, ਕੈਮਿਸਟਰੀ, ਬਾਇਓਲਾਜੀ ਅਤੇ ਇੰਗਲਿ ਲਈ ਵੀ ਚਾਰ

[ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ]

ਲੈਕਚਰਾਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਚਾਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਪੂਰਾ ਹੋਵ ਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵਿ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 3-3 ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ 5● ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੜੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਲੈਬ ਦਾ ਸਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਿਅਰਥ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੋਰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਬੋਲ ਲੈਣ। ਇੰਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਅਖੀਰ ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੰਨੇ ਖਰਚੇ, ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਵਿਕਾਸਮੁਖੀ ਬਜਟ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, only for five minutes.

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੱਖਣੀ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈ ਬਜਟ ਉਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਜਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬੈਲੇਂਸਡ ਬਜਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਹਰ ਸੱਜਣ ਇੰਝ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਬਜਟ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜੋ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਡਿੱਗਦੇ ਹੋਏ ਪੱਧਰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋ ਿ ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਧਰਤੀ ਉੱਪਰਲੇ ਪਾਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 11●3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਹਿਸਾਨ ਹੈ। ਮੈ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਨਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਸਾ ਕਾਲਰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛਣਗੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਸਿਸਟਮ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 11●3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਹਿਰ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਹਿਰ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਿ ਪ ਅਧੀਨ ਟਰੇਡ ਫੇਅਰ ਗਰਾਊਂਡ ਦੀ ਤਜਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਔਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਹਿਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬਾਕੀ ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੱਛੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਤਜਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਮੈਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਹਲਕਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬੈਲਟ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬਿਲਟ ਏਰੀਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੌ ਰੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬਹੁਤ ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੌ ਰੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਡਾਇੰਗ ਮਿੱਲਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਟਰੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਹ ਕੰਮ_ਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਕੰਮ_ਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ, ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਿ ਬਜਟ ਵਿੱਚ 4●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਵੇਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਦੱਖਣੀ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 655 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਈਪਾਸ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੱਖਣੀ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬਾਈਪਾਸ ਦਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਹਿਰ ਫਾਇਦਾ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਰਾਡੋ ਸੈਂਟਰ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਮਰਾਡੋ ਸੈਂਟਰ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਿਰੋ ਪੁਰ ਮੋਗਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਇਲਾਕਾ ਸੰਗਰੂਰ, ਚੰਡੀਗੜ, ਰੋਪੜ, ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੱਖਣੀ ਬਾਈਪਾਸ ਤੋਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੇ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਹਿਰ ਦੇ ਟਰੈਫਿਕ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਡਾਈਵਰਸੀਫਿਕੇ ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਗੋ ਜਹਾਜਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ,

[ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ]

ਲੁਧਿਆਣੇ ਦਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਸਿਰਫ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਕ ਉੱਪਰ ਨ ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਹਫਤੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਆਉਂਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਹਫਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਮੰਗ ਲੈਂਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਦੁਬਾਰਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਜਾਣਾ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪੁਰਾਣੀ ਰਿਵਾਇਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਤਾਂ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਰਿਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਮੰਗ ਸਕੇ।

ਮੈਂ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਛੇਤੀ ਕਾਰਗੋ ਜਹਾਜਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅਤੇ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ 8541 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਟੇਟ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ 11●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵ ਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਨ ਖੁ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਤੇ 31286 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਖਰਚਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋ ਕਿ 269 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਿਡ ਡੇਅ ਮੀਲ ਲਈ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਿਡ ਡੇਅ ਮੀਲ ਠੇਕੇ ਉਤੇ ਬਣ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣਾ_ਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਣਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਸਕੂਲ ਹੈ, ਉਥੇ ਮੈਂ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਖਾਣਾ ਰੋ ਚੈੱਕ ਕਰਨ। ਜਿਹੜਾ ਖਾਣਾ ਮੈ ਰੋ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਖਾਣਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੀ 52-53 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਤਰੀ ਵਾਲੀ ਗੋਭੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖਾਧੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਖਾਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖਾਣਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਮੁ ਕ ਆਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਹੱਥ ਜੋੜ੍ਹ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬੱਚਿਆ ਖਾਣਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਗ ਤ ਰ ਤੇ ਮੋਢਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਏਰੀਏ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਟੀ.ਏ. ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਕੋਲੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਕੇ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ

ਪੀ.ਟੀ.ਏ. ਵਾਲੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ ਰੁਪਿਆ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵਿਡੋ ਮਾਤਾ, ਕੋਈ ਬੁ ਰਗ ਬੀਬੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ_ਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਗੁਜਾਰਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਖਾਣਾ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਵਾਪਸ ਮੋੜਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪੈਕ ਕੱਢ ਕੇ ਵ ਖਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਾਇਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣਾ ਖਾਣਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਵੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪੀ.ਟੀ.ਏ.ਆਪ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਖਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਬਣਾ ਲੈਣ ਦਿਉ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਫ-ਸੁਥਰਾ ਖਾਣਾ ਖਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਲਜ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਲਜ ਚਲਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਅਣਦੇਖੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 19.7.2●11 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਾਰ ਕਾਲਜ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ; ਥਾਪਰ ਪਾਲੀਟੈਕਟਿਕ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ; ਮੇਅਰ ਚੰਦ ਪਾਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ, ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ 6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਸੀ । ਅੰਸਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਗਰਾਂਟ ਘਟਾ ਕੇ 2 ਕਰੋੜ 4● ਲੱਖ ਉਤੇ ਆ ਗਈ । ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਿਤੀ 19.7.2●11 ਨੂੰ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਜਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ; ੍ਰੀ ਐਸ. ਸੀ ਅਗਰਵਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ; ਸੁਰੇ ਕੁਮਾਰ ਜੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.; ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਆਈ.ਏ .ਐਸ.; ਵਿਵੇਕਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਆਈ.ਏ .ਐਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਲ੍ਹਾ ਅਫਸਰ ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਸ ਮਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਛੇ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਤੇ ਅੰਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅੰਸਰਾਂ ਨੇ ਛੇ ਕਰੋੜ ਦੀ ਬਜਾਏ 2.4● ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਭੇਜਿਆ। ਅੰਸੋਸ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਮਾਂ ਕੀਤੀਆ ਸਨ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟੇ ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਬੱਚਿਆ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੀਆਂ । ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਬੱਚੇ ਦੰਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅੰਸਰ ਾਹੀ ਨੂੰ ਕੋਸਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲਾ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਅਮਾਊਂਟ ਨਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ

[ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ]

ਬੱਚੇ ਚੰਗੀ ਐਜੂਕੇ ਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਸਕਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

Mr. Speaker : please close

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਬਸ ਜੀ, ਮੈਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ । ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਬਸ ਸਰਵਿਸ ਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਾਸਤੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਾਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ 87●5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਡੇ ਹਿਰ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਜੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕ ਰ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਨੰਨੀ ਛਾਂ _ਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਦ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਰਕੇ ਤੇ ਹੀ ਰਹੇਗੀ, ਇਦ ਇਹ ਨੰਨੀ ਛਾਂ ਟੈਲੀਵਿ ਨ ਤੱਕ ਹੀ ਰਹੇਗੀ, ਇਦ ਇਸ ਨੰਨੀ ਛਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬੂਟੇ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਤੱਕ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨੰਨੀ ਛਾਂ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਮੰ ਲ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੁੱਖ ਤੇ ਕੁੱਖ ਨੂੰ ਬਚਾਈਏ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਰ ਨਾਲ ਇਹ ਅਵਾ ਉਠਾਈ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਜ 1●●● ਮੁੰਡਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਫ 846 ਬੇਟੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਅੰਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀ ਰ ਨਾਲ ਅਵਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੈਣ ਹਰਸਿਮਰਤ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮੋਢਾ ਲਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਲਈ ਬੇਟੀਆਂ ਲਈ ਸਾਈਕਲ, ਵ ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਈਕ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਮਰੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਰਮਿਆਨੇ ਵਰਗ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾ ਘਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮਰੀ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਵਿਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀ ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾ ੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਕ ਮੰਗ ਵੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਮਰੀ ਹੈ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਰੱਖੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਦੇ ਰੇਟ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਰੇਡੀਓਥਰੈਪੀ ਦਾ ਰੇਟ 3●●/- ਰੁਪਏ ਹੈ ਤਾਂ ਮੋਹਨਦੇਈ ਹਸਪਤਾਲ, ਲੁਧਿਆਣੇ ਦਾ ਰੇਟ 9●●/- ਰੁਪਏ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਰੀ ਦੇ 3●●/- ਰੁਖਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਆ ਗਏ ਹਨ, 6●●/- ਰੁਪਏ ਰੋ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਫੜਾਓ ਤਾਂ ਰੇਡੀਓਥਰੈਪੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਈ ਐਸੇ ਮਰੀ ਆਏ ਜਿਹੜੇ 6●●/- ਰੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ । ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਈ ਰਹਿ ਗਈ ਮਰੀ ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਰ ਗਿਆ । ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਅਨਾਥਾਂ ਦੇ ਨਾਥ ਹੋ।

ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਸਰਕਾਰੀ ਰੇਟ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਰੇਟ ਹੈ, ਉਸ ਰੇਟ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਮਰੀ ਦੀ ਡਿੱਗਦੀ ਹੋਈ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਕਦੇ ਹੋਏ ਘਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਹਿਰ ਨੂੰ ਤੱਰਕੀ ਦੇ ਕੇ ਇੰਨਾ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੋਈ ਇੰਪਰੂਵਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿਵੈਲਪਿੰਗ ਸਿਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਠਿੰਡਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਬੱਸ ਜੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਹਨ ਪਰ, ਜਿਹੜਾ ਰੇਟ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ   ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਹਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਹਰ ਹੰਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਆਉਂਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਮੰਗ ਲੈਂਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਉਣਾ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਮੁ ਕਿਲਾਂ ਪਹਾੜ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਰੇਟ ਰੱਖੇ ਹਨ, ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਣਦੇ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਚਾਰਜਿਜ ਹੀ ਲਏ ਜਾਣ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖਦ ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਟਾਈਮ ਵਧਾ ਲੈਣ ਦਿਉ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਅਜੇ ਤਕਰੀਬਨ 10-15 ਹਨ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਰ ਇ ਾ ਤ ਦਿਉ ਤਾਂ ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਵਧਾ ਲਈਏ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਬਜਟ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਗੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਉਸ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਕੰਮ ਬੜਾ ਹੈ। ਬਿਲ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿ ਨਸ ਵੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਗਰਗ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬੋਲੋ ਜੀ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ (ੀ ਪ੍ਰਕਾ ਚੰਦ ਗਰਗ): ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ.....

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਨਰ ਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਖਦ ਾ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਗਰਗ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਰਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈਣ ਦਿਉ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ । ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਇੰਪੈਨਲ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਖਦ ਆਏ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਸਰਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਬਲਕਿ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ., ਸੈਕਟਰ-32 ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਐਕਸਪਰਟਸ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇੰਪੈਨਲਡ ਹਸਪਤਾਲ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਡੀ ਨ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਕਵਿਪਮੈਂਟ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਮਰੀ ਾਂ ਦੀ ਤਿਮਾਰਦਾਰੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕੁਤਾਹੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਚੈਕਿੰਗ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲੇ 600 ਰੁਪਿਆ ਉਸ ਮਰੀ ਤੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਰੀ ਾ ਪੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁ ਕਿਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸੀਂ ਵਧੀਆ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਇੰਪੈਨਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖਦ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੂਰ ਦੂਰ ਕਰਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ੀ ਪ੍ਰਕਾ ਚੰਦ ਗਰਗ ਜੀ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ : ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਾਬਲ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2●13-14 ਲਈ ਜੋ ਬਜਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਜਵੀ ਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਬਜਟ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 25●% ਵਧਾ ਕੇ 1●63 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕਦੇ ਫਸਲ ਦਾ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜੋ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਆਦੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਾਰਦਰ ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕੋ ਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰਦਾਨੇ ਦੀ ਾਰਟੇਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਸੋਮਵਾਰ, ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ, 2●13 ਦੇ 2.●● ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

*2.3● ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ।

(*ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਸੋਮਵਾਰ, ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ, 2●13 ਦੇ 2.●● ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

APPENDIX
TO
PUNJAB VIDHAN SABHA
DEBATES

Friday, the 22nd March, 2013
Vol. VI No. 9

STARRED QUESTION AND ANSWER

6. ਆਰ ਨਹਿਰ ਉੱਤੇ ਪੁਲ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ/ਉਸਾਰੀ

* 924. **ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਧਰਮਕੋਟ ਤੋਂ ਜੋਗੋਵਾਲਾ ਮੇਨ ਰੋਡ ਤੇ 6-ਆਰ ਨਹਿਰ (ਬੁਰਜੀ ਨੰ: 29●4) ਉੱਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਲ ਦੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਾਈਡਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਢੋਲੇਵਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਰੋਡ ਤੋਂ ਸਿਧਵਾਂ ਕੈਨਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ 6-ਆਰ ਨਹਿਰ (ਬੁਰਜੀ ਨੰ: 22933) ਉੱਤੇ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਪੁਲ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਵਾਂ ਪੁੱਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਧਰਮਕੋਟ ਤੋਂ ਜੋਗੋਵਾਲਾ ਮੇਨ ਰੋਡ ਤੇ 6-ਆਰ ਨਹਿਰ (ਬੁਰਜੀ ਨੰ: 29●4) ਉੱਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਲ ਦੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਾਈਡਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਢੋਲੇਵਾਲਾ ਤੋਂ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਰੋਡ ਤੋਂ ਸਿਧਵਾਂ ਕੈਨਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ 6-ਆਰ ਨਹਿਰ(ਬੁਰਜੀ ਨੰ: 22933) ਉੱਤੇ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਪੁਲ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਵਾਂ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਫੰਡ

28. ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

(ੳ) ਸਾਲ 2●●7-●8 ਤੇ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ:

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਪੈਸਾ ਕਿਸ ਕਿਸ ਕੰਮ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ

ਕਿਹੜੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : (ੳ)ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸਾਲ 2007-08 ਅਤੇ 2012-13 (ਮਹੀਨਾ 2/2013 ਤੱਕ) ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਸਾਲ ਵਾਈਜ ਡਿਟੇਲ ਨੱਥੀ ਅੰਤਿਕਾ ੳ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਅ) ਉਕਤ ਰਾ ੀ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਹਿੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੈਂਪਲਾਂ ਦੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਨੀਟੇ ਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਪਖਾਨੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਇੱਹ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਡਿਟੇਲ ਨੱਥੀ ਅੰਤਿਕਾ ਅ ** ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

——

ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

26. **ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ** : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

(ੳ) ਕੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਤੋਂ ਮਿਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾ ਟਰੀ ਕ੍ਰਿ ੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਨੈ ਨਲ ਫੂਡ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਮਿ ਨ ਤਹਿਤ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਕਿਸ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਿਤੀਵਾਰ ਅਤੇ ਮੱਦਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ;

(ਅ) ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਸਾਰੇ ਫੰਡ ਵਰਤ ਲਏ ਗਏ ਹਨ; ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਜਵਾਬ ਅਨੁਲੱਗ ੳ ਅਤੇ ਅ ਅਨੁਸਾਰ ਸਦਨ ਦੀ ਟੇਬਲ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਲੱਗ ੳ

ਰਾ ਟਰੀ ਕ੍ਰਿ ੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਆਰ.ਕੇ.ਵੀ.ਵਾਈ) ਸਕੀਮ ਹੇਠ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਿਤੀ ਵਾਰ ਫੰਡ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਫੰਡ-ਨੋਡਲ

** Placed in the Revisor Branch

ਏ ਜੰਸੀ ਭਾਵ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ :-

(ਰਾ ੀ ਲੱਖ ਰੁਪਏ)

ਸਾਲ	ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਰਾ ੀ		ਵਰਤੀ ਰਾ ੀ	
	ਮਿਤੀ	ਰਾ ੀ	ਮਿਤੀ	ਰਾ ੀ
2007-08				
	08-02-08	2515.00	31-03-08	3605.00
	23-11-07	900.00		
	03-01-08	190.00		
2008-09				
	26-09-08	3471.00	24-12-08	4376.00
	26-02-09	905.00		
2009-10				
	28-10-10	1621.00	11-12-09	1081.00
	16-01-10	1621.00	19-01-10	1621.00
	15-06-09	816.00	25-03-10	1621.00
	09-09-09	265.00		
2010-11				
	20-07-10	6717.00	03-08-10	4478.00
	08-12-10	6717.00	01-10-10	6381.15
			23-11-11	335.85
	30-40-10	4478.00	29-03-11	6717.00
2011-12				
	28-04-11	1246.00		
	16-06-11	5698.00	06-12-11	62.30
			06-12-11	5413.10
			06-12-11	284.90
			12-12-11	1183.70

	13-03-12 29-03-13	6943.00 700.00		
2012-13				
	23-04-12	6943.00	05-07-12	347.15
	18-06-12	700.00	05-07-12	6595.85
			15-10-12	665.00
			15-10-12	35.00
	17-08-12	2673.00	19-12-12	2673.00
	07-11-12	1000.00	25-01-13	1000.00
	20-02-13	900.00		

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦ-ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹ ਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸੈਕਟਰ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
1.	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	1095.00	1341.00	840.00	4950.0	1580.00	1593.00
2.	ਬਾਗਬਾਨੀ	59.00	2094.00	460.00	2204.50	770.26	1150.00
3.	ਭੂਮੀ ਰੱਖਿਆ	769.00	1186.00	900.00	4100.08	1870.00	3349.70
4.	ਮੰਡੀਕਰਨ	999.00	1112.00	23.00	1000.00	100.00	150.00
5.	ਪੂ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ	683.00	1819.00	1500.00	3657.00	1780.55	4586.56
6.	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜਾਂ	-	1200.00	600.00	2000.00	842.89	486.74
	ਜੋੜ	3605.00	8752.00	4323.00	17912.00	6944.00	11316.00

ਨੈ ਨਲ ਫੂਡ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਮਿ ਨ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਤੀਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

ਸਾਲ	ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਰਾ ੀ		ਵਰਤੀ ਰਾ ੀ	
	ਮਿਤੀ	ਰਾ ੀ	ਮਿਤੀ	ਰਾ ੀ
2●●7-●8				
	12-1●-2●●7 23-1●-2●●7 ●3-●1-2●●8 ●8-●2-2●●8 12-●2-2●●8	1●●3.2●● 114.●●● 1122.344 413.92● 634.866	●3-7-2●●8	2428.97
2●●8-●9				
	13-●8-2●●8 ●3-11-2●●8 24-●2-2●●9 27-●3-2●●9	2284.617 355.●● 75●.75● 177.75●	24-●6-2●1●	4186.79
2●●9-1●				
	3●-●9-2●●9 28-●9-2●1● 1●-●3-2●1●	4●29.44 25●.●● 1842.41	21-●1-2●11	5626.●3
2●1●-11				
	22-●9-2●1● 28-●9-2●1● ●2-●2-2●11 25-●3-2●11	28●●.●● 54.66 5●1.82 4●●.●●	26-●4-2●11	4441.31
2●11-12				
	●4-●8-2●12 ●9-1●-2●12 2●-●4-2●12 24-12-2●12 27-12-2●12	33●.39 762.15 194.●● 1615.37 79.●●	28-●2.2●13	2551.●9

ਅਨੁਲੱਗ ਅ

- ਅਨੁਲੱਗ ਕ੍ਰਿ ੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਸਾਲ 2●●7-●8 ਤੋਂ 2●1●-11 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਸਾਰੇ ਫੰਡ ਵਰਤ ਲਏ ਹਨ। ਸਾਲ 2●11-12 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 145.87 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਵਰੀ, 2●13 ਤੱਕ 133.24 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਰਤ ਲਏ ਹਨ।

- ਇਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 76.43 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਚ, 2●12 ਦੇ ਅਖੀਰੀਲੇ ਪੰਖਵਾੜੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਰਾ ੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਗਈ।

- ਸਾਲ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਰ.ਕੇ.ਵੀ.ਵਾਈ. ਸਕੀਮ ਹੇਠ 147.93 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 26.73 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 1●.●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 9.●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

- ਇਸ ਜਾਰੀ ਰਾ ੀ (26.73, 1●.●● ਅਤੇ 9.●● ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 36.73 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਜਾਰੀ ਰਾ ੀ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਵਰੀ, 2●13 ਤੱਕ 1178.25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

- ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਅੰਨ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿ ਨ ਅਧੀਨ ਸਾਲ 2●●7-●8 ਤੋਂ ਸਾਲ 2●1●-11 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਾ ੀ ਵਰਤ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2●11-12 ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 357●.83 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 2828.●7 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਰਤ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਾ ੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 29% ਫੰਡਜ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾ ਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੇਵਲ 6% ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਵਾਹੀ ਯੋਗ ਰਕਬੇ ਦਾ 3.2●% ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਖਮ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਬਾਰੇ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕਦਮੇਬਾ ੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਟੈਂਡਰਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

- ਸਾਲ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਕੀਮ ਹੇਠ 113.16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਵਰੀ 2●13 ਤੱਕ 25.51 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾ-3 ਅਤੇ ਦਰਜਾ-4 ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ੍ ਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

38. **ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

(ੳ) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾ-3 ਅਤੇ 4 ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਮਨ੍ਹ ਰ-੍ ਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਭਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ;

(ਅ) ਕੀ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾ-4 ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ; ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ;

(ੲ) ਕੀ ਦਰਜਾ-4 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਸਾਮੀਆਂ ਆਊਟ ਸੋਰਸ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਰਤੀ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ :

(ੳ) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾ-3 ਦੀਆਂ 61129 ਅਤੇ ਦਰਜਾ-4 ਦੀਆਂ 21483 ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਇਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(ਅ) ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜਾ-4 ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਕਈ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭਰਤੀ ਤੇ ਲਗਾਈ ਰੋਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰੀਸਟਰਕਚਰਿੰਗ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ।

(ੲ) ਦਰਜਾ-4 ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆ ਕਈ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਆਊਟ ਸੋਰਸ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਮਨ੍ਹ ਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

34. 1. **੍ਰੀ ਅ ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ**
2. **੍ਰੀ ਰਾਕੇ ਪਾਂਡੇ** : } ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ

ਮਾਰਚ, 2●●7 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਲਈ ਮਨ੍ਹ ਰ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਤਫਸੀਲ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮਾਰਚ, 2●●7 ਤੋਂ ਲੈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਮਨ੍ਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਲੱਗ ੳ ** ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇ ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੀ।

ਚੋਆਂ ਦੀ ਮੀਨ ਨਜਾਇ ਕਬੇ ਤੋਂ ਛੁਡਵਾਉਣਾ

36. **ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ –

(ੳ) ਰਾਜ ਦੇ ਚੋਆਂ ਅਧੀਨ ਕਿੰਨੇ ਰਕਬੇ ਉਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਜਾਇ ਕਬਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ;

(ਅ) ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ?

ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ :

(ੳ) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਅ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬ ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਕਈ ਰਕਬਿਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਜਾਇ ਕਬੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਸੂਚੀ ਅਨੁਲੱਗ ੳ ਤੇ ਹੈ।

(ਅ) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਨੁਲੱਗ ੳ ਵਰਣਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੀ।

ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅੰਸਰ, ਖਰੜ, ਮਾਜਰੀ ਅਤੇ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ੳ ਸੂਚਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜੀ :–

** Placed in the Revisor Brach.

ਅਨੁਲੱਗ ੳ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ	ਰਕਬਾ	ਵਿ ਕਥਨ
1.	ਡੇਰਾਬੱਸੀ	ਸਤਾਬਗੜ੍ਹ	6 ਬਿੱਘੇ 3 ਬਿਸਬੇ 1 ਏਕੜ 7 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ	ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੁਮਕਿਨ ਘੱਗਰ ਦਰਜ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਖੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।
2.	ਖਰੜ	ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਖੁਰਦ	13 ਏਕੜ	ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਬ ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
3.		ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਕਲਾਂ	24 ਏਕੜ	ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਬ ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
4.		ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਗਰੀਬਦਾਸ	50 ਏਕੜ	ਉਕਤ ਕਬੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਚਾਰਾਜੋਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿ ਨਰ (ਵਿ) ਕਮ-ਕੁਲੈਕਟਰ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਕੇਸ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੁਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮਿਤੀ 28.3.2015 ਨੂੰ ਨਿ ਚਿਤ ਹੈ।
5.	ਮਾਜਰੀ	ਨਗਲੀਆਂ	150 ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

6.		ਹੁ ਿ ਆਰਪੁਰ	1●● ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
7.		ਚੰਦਪੁਰ	75 ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ
8.		ਬਹਾਲਪੁਰ	5● ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
9.		ਕੰਸਾਲਾ	8● ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
1●.		ਤੀੜਾ	12● ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
11.		ਸਿਆਮਪੁਰ	1● ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
12.		ਧਨੌੜਾ	1● ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
13.		ਮਲਕਪੁਰ	6● ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
14.		ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ	15 ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

15.		ਸਲੇਮਪੁਰ ਖੁਰਦ (ਸੈਣੀ ਮਾਜਰਾ)	125 ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
16.		ਮੀਆਂਪੁਰ ਚੰਗਰ	45 ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
17.		ਸੁਹਾਲੀ (ਤੀਰਥਾਂ)	68 ਏਕੜ	ਨਜਾਇ ਕਬ ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਹੀ

ਿ ਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ

ਿ ਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਮਾਮਲੇ

44. **ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਫਰ** : ਕੀ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ –

(ੳ) ਸਾਲ 2011–12 ਅਤੇ 2012–13 ਦੌਰਾਨ ਮਾਨਸਾ ਿ ਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇ ਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਅਪਰਾਧਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਹਰ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇ ਨ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਜਬਰਜਨਾਹ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ

(ੳ) ਿ ਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ 622, ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ 649 ਅਤੇ ਸਾਲ 2013 (ਮਿਤੀ 13.3.2013 ਤੱਕ) ਵਿੱਚ 90 ਅਪਰਾਧਕ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਥਾਣੇ ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ ੳ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਹਰ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇ ਨ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ

ਜਿਨਸੀ ਜਬਰਜਨਾਹ ਦੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਲ–ਵਾਰ ਵ ਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ ਅ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ–

ਅਨੁਲੱਗ ੳ

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਥਾਣਾ ਨਾਮ**	**ਸਾਲ 2●11**	**ਸਾਲ 2●12**	**ਸਾਲ 2●13**
1.	ਸਿਟੀ–1 ਮਾਨਸਾ	196	1●6	●8
2.	ਸਿਟੀ–2 ਮਾਨਸਾ	●●	●9	●5
3.	ਸਦਰ ਮਾਨਸਾ	36	72	12
4.	ਭੀਖੀ	25	61	11
5.	ਜੋਗਾ	33	38	●7
6.	ਕੋਟਧਰੂਮ	59	5●	●5
7.	ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ	35	7●	11
8.	ਝਨੀਰ	37	27	●5
9.	ਜੋੜਕੀਆਂ	24	24	●2
1●.	ਸਿਟੀ ਬੁਢਲਾਡਾ	52	45	●6
11.	ਸਦਰ ਬੁਢਲਾਡਾ	2●	3●	●2
12.	ਬੋਹਾ	49	55	1●
13.	ਬਰੇਟਾ	56	62	●6
ਕੁੱਲ ਜੋੜ		662	649	9●

ਅਨੁਲੱਗ ਅ

ਸਾਲ 2●11

ਲੜੀ ਨੰ:	ਥਾਣੇ ਦਾ ਨਾਮ	ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ	ਜੇਰ ਸਮਾਇਤ	ਬਰੀ	ਸ ਾ	ਆਦਮ- ਪਤਾ	ਅਖਰਾਜ	ਜੇਰ ਤਫਤੀ
1.	ਸਿਟੀ-1ਮਾਨਸਾ	3	1	1	1	●	●	●
2.	ਸਿਟੀ-2 ਮਾਨਸਾ	●	●	●	●	●	●	●
3.	ਸਦਰ ਮਾਨਸਾ	●	●	●	●	●	●	●
4.	ਭੀਖੀ	3	●	●	●	3	●	●
5.	ਜੋਗਾ	●	●	●	●	●	●	●
6.	ਕੋਟਧਰਮੂ	1	●	1	●	●	●	●
7.	ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ	●	●	●	●	●	●	●
8.	ਝਨੀਰ	1	●	1	●	●	●	●
9.	ਜੋੜਕੀਆ	3	●	2	●	●	1	●
1●.	ਸਿਟੀ ਬੁਢਲਾਡਾ	1	●	●	●	1	●	●
11.	ਸਦਰ ਬੁਢਲਾਡਾ	2	●	●	2	●	●	●
12.	ਬੋਹਾ	●	●	●	●	●	●	●
13.	ਬਰੇਟਾ	●	●	●	●	●	●	●
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**14**	**1**	**5**	**6**	**1**	**1**	**●**

ਸਾਲ 2●12

ਲੜੀ ਨੰ:	ਥਾਣੇ ਦਾ ਨਾਮ	ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ	ਜੇਰ ਸਮਾਇਤ	ਬਰੀ	ਸ ਾ	ਆਦਮ-ਪਤਾ	ਅਖਰਾਜ	ਜੇਰ ਤਫਤੀ
1.	ਸਿਟੀ-1 ਮਾਨਸਾ	7	●	2	4	●	1	●
2.	ਸਿਟੀ-2 ਮਾਨਸਾ	1	1	●	●	●	●	●
3.	ਸਦਰ ਮਾਨਸਾ	1	●	●	●	●	1	●
4.	ਭੀਖੀ	3	2	1	●	●	●	●
5.	ਜੋਗਾ	1	●	1	●	●	●	●
6.	ਕੋਟਧਰਮੂ	●	●	●	●	●	●	●
7.	ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ	4	●	1	2	●	1	●
8.	ਝਨੀਰ	●	●	●	●	●	●	●
9.	ਜੋੜਕੀਆਂ	●	●	●	●	●	●	●
1●.	ਸਿਟੀ ਬੁਢਲਾਡਾ	5	2	2	1	●	●	●
11.	ਸਦਰ ਬੁਢਲਾਡਾ	1	●	●	1	●	●	●
12.	ਬੋਹਾ	●	●	●	●	●	●	●
13.	ਬਰੇਟਾ	1	●	●	●	●	●	1
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**24**	**5**	**7**	**8**	**●**	**3**	**1**

ਸਾਲ 2●13 (ਮਿਤੀ 13.3.2●13 ਤੱਕ)

ਲੜੀ ਨੰ:	ਥਾਣੇ ਦਾ ਨਾਮ	ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ	ਜੇਰ ਸਮਾਇਤ	ਬਰੀ	ਸ ਾ	ਆਦਮ-ਪਤਾ	ਅਖਰਾਜ	ਜੇਰ ਤਫਤੀ
1.	ਸਿਟੀ-1 ਮਾਨਸਾ	●	●	●	●	●	●	●
2.	ਸਿਟੀ-2 ਮਾਨਸਾ	●	●	●	●	●	●	●
3.	ਸਦਰ ਮਾਨਸਾ	1	●	1	●	●	●	●
4.	ਭੀਖੀ	●	●	●	●	●	●	●
5.	ਜੋਗਾ	1	●	1	●	●	●	●
6.	ਕੋਟਧਰਮੂ	●	●	●	●	●	●	●
7.	ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ	●	●	●	●	●	●	●
8.	ਝਨੀਰ	●	●	●	●	●	●	●
9.	ਜੋੜਕੀਆਂ	●	●	●	●	●	●	●
1●.	ਸਿਟੀ ਬੁਢਲਾਡਾ	●	●	●	●	●	●	●
11.	ਸਰਦਰ ਬੁਢਲਾਡਾ	●	●	●	●	●	●	●
12.	ਬੋਹਾ	●	●	●	●	●	●	●
13.	ਬਰੇਟਾ	●	●	●	●	●	●	●
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	2	●	2	●	●	●	●

ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਬੇਘਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ

4●. ੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

(ੳ) ਸਾਲ 2●1●-11 ਅਤੇ 2●11-12 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਬ ਘਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਕਮ ਕਿੰਨੀ ਹੈ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਡਰੈਸਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਕੀ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ : ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, (ੳ) ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਬੇਘਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਰਾ ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਸਾਲ**	**ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ**	**ਰਕਮ**
1.	2●1●-11	ਸੀ.ਡੀ. 2.32	8645●●●
2.	2●1●-11	ਬੰਧਨ ਮੁਕਤ	25285●●●
3.	2●1●-11	ਸਮਾਲ ਸੇਵਿੰਗ	8365●●●
4.	2●1●-11	ਸੋ ਲ ਇੰਫ੍ਰਾਸਟਰਕਚਰ	455●●●
5.	2●11-12	ਸੋ ਲ ਇੰਫ੍ਰਾਸਟਰਕਚਰ	86855●●●

(ਅ) ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਰਾ ੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਡਰੈੱਸਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ੳ ** ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

35. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਵਰਵੇ

1. ੍ਰੀ ਅ ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ
2. ੍ਰੀ ਰਾਕੇ ਪਾਂਡੇ : } ਕੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ

ਕੀ ਸਾਲ 2●1●-11, 2●11-12 ਅਤੇ 2●12-13 ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿੰਨੀ-ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਭੇਜ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ: ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਵਾਈ *ਸੂਚਨਾ ਹੇਠ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ -

---

** Placed in the Revisor Branch.

* Placed in Revisor's Branch.

PUNJAB VIDHAN SABHA

DEBATES

Friday, the 22nd March, 2013

Vol. IV No. 9

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

Punjab Vidhan Sabha Secretariat, Chandigarh
Price Rs. ....

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਾਹੀਂ ਟਾਈਪਸੈਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ।

8783/10–2015/ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਮ	ਵਿਭਾਗ
1	ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ	ਨਿਆਂ, ਪ੍ਰਸੋਨਲ, ਬਿਜਲੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ, ਸਾਇੰਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ, ਆਮ ਪ੍ ਾਸਨ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ, ਸੈਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ, ਿ ਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ, ਪੈਨ ਨ ਅਤੇ ਪੈਨ ਨਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ।
2	ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ	ਗ੍ਰਹਿ, ਪ੍ ਾਸਕੀ ਸੁਧਾਰ, ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ, ਕਰ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇ , ਪ੍ਰੋਤ ਾਹਨ ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾ ੀ।
3	੍ਰੀ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਭਗਤ	ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ।
4	ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ	ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਮੰਤਰੀ
5	ਸਰਦਾਰ ਆਦੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ	ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ, ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ, ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰੀ।
6	ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ	ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰੋ ਗਾਰ ਮੰਤਰੀ।
7	ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ	ਪ੍ਰ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ।
8	੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ	ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ।
9	ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ	ਵਿੱਤ ਤੇ ਯੋਜਨਾ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਤ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ ਮੰਤਰੀ।

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਮ	ਵਿਭਾਗ
1●	ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ	ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ।
11	੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਨੀ	ਵਣ ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ।
12	ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ	ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰੀ ।
13	ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ	ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾ ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ
14	੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋ ੀ	ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ।
15	ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਮੰਤਰੀ।
16	ਸਰਦਾਰ ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ	ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਂ	ਵਿਭਾਗ
1	ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ	ਸਿੰਚਾਈ
2	ਚੌਧਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ	ਜੰਗਲਾਤ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਰਤ
3	ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨਸ	ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ, ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਅਤੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ
4	੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ	ਪੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ
5	ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ	ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ.)
6	ਸਰਦਾਰ ਮਨਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ
7	੍ਰੀਮਤੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋ	ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ
8	੍ਰੀ ਅਵਿਨਾ ਚੰਦਰ	ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ
9	੍ਰੀ ਕੇ.ਡੀ. ਭੰਡਾਰੀ	ਸਹਿਕਾਰਤਾ
10	ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰੀਆ	ਸਿੱਖਿਆ
11	ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ	ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨਅਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
12	ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬੇਹਾਲੀ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ
13	ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ	ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇ ਨ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ
14	੍ਰੀ ਐਨ.ਕੇ. ਰਮਾ	ਸਨਅਤ ਅਤੇ ਵਣਜ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਂ	ਵਿਭਾਗ
15	ੀਮਤੀ ਐਫ. ਨਿਸਾਰਾ ਖਾਤੂਨ (ਫਰ ਾਨਾ ਆਲਮ)	ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ
16	ਡਾਕਟਰ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ
17	ੀ ਪ੍ਰਕਾ ਚੰਦ ਗਰਗ	ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ
18	ੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ	ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ੇਣੀਆਂ ਭਲਾਈ
19	ੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਸਿੰਗਲਾ	ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ
2●	ੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾ	ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ